

Plenaire 15

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2008-2009

10 december 2008

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	1
BERICHTEN VAN VERHINDERING	1
MOTIE VAN ORDE Voorstel tot aanvulling van de agenda	1
MOTIE VAN ORDE Opheldering over de stand van zaken	1
ACTUALITEITSDEBAT over de crisis in de mediasector en het antwoord van de Vlaamse Regering hierop Actualiteitsmotie	1 19
MOTIE VAN ORDE Voorstel tot spoedbehandeling	19
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Peumans tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de vermindering van de federale dotatie aan de deelstaten in 2009	19
ACTUELE VRAAG van de heer Rudi Daems tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het standpunt van de Vlaamse Regering ten aanzien van het voorstel van een gecoördineerd relanceplan voor het hele land	20
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de houding van de Vlaamse Regering ten overstaan van de mogelijke gevolgen van het interprofessioneel akkoord voor het Vlaams werkgelegenheidsbeleid	22
ACTUELE VRAAG van de heer Jos De Meyer tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de vertraging bij de inhaalbeweging inzake schoolinfrastructuur	26
ACTUELE VRAAG van de heer Hans Schoofs tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de beleidsaanbevelingen van de werkgroep Deeltijds Kunstonderwijs	28
ACTUELE VRAAG van de heer Filip Dewinter tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het voorstel van de Vereniging voor Ontwikkeling en Emancipatie van Moslims voor het vrij kiezen van verlofdagen en de overeenstemming ervan met het Vlaamse inburgeringsbeleid	30
ACTUELE VRAAG van mevrouw Vera Dua tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het overleg met het federale niveau inzake de veldproeven met ggo-populieren ACTUELE VRAAG van de heer John Vrancken tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de toelating voor het organiseren van een veldproef met genetisch gewijzigde populieren in Nederland door het Vlaams Instituut voor Biotechnologie	32

ONTWERP VAN DECREET betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn	
– 1701 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 9	
Algemene bespreking (<i>Voortzetting</i>)	35
Artikelsgewijze bespreking	38
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 30 maart 1999 houdende organisatie van de zorgverzekering	
– 1810 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	43
Artikelsgewijze bespreking	44
VERSLAG over het verzoekschrift over de overgangdatum voor volledige terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen in het onderwijs	
– 1970 (2008-2009) – Nr. 1	
Verslag	44
VASTE COMMISSIE VOOR TAALTOEZICHT	
Voordracht van de kandidaten voor de benoeming door de Koning van vijf vaste en vijf plaatsvervangende leden	44
MOTIE van de heren Jan Peumans, Geert Bourgeois, Mark Demesmaeker, Gino De Craemer en Piet De Bruyn en mevrouw Helga Stevens betreffende een belangenconflict	
– 1992 (2008-2009) – Nr. 1	
Voorstel tot aanvulling van de agenda	45
Bespreking	46
VOORSTEL VAN DECREET van de heren Bart Van Malderen en Jos De Meyer en mevrouw Anne Marie Hoebeke houdende verlening van een gewestwaarborg voor grensoverschrijdende financiële transacties	
– 1993 (2008-2009) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	47
ONTWERP VAN DECREET betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn	
– 1701 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 9	
Aangehouden stemmingen	49
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	51
ONTWERP VAN DECREET betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn	
– 1701 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 9	
Aangehouden stemmingen (<i>Voortzetting</i>)	51
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	51
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	55
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	55

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten

– *De vergadering wordt geopend om 14.09 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat berichten van verhindering zijn ingekomen van volgende leden:

Sonja Claes, Marijke Dillen, Marcel Logist, Elke Roex, Joke Schauvliege, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Paul Wille: gezondheidsredenen;

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Vera Jans, Jul Van Aperen, Luc Van den Brande, André Van Nieuwerkerke, Gerda Van Steenberge: ambtsverplichtingen;

Anissa Tamsamani: familieverplichtingen.

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Peumans bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Met deze motie wil ik vragen of er een belangenconflict kan worden toegevoegd aan de agenda van vandaag. Dat belangenconflict gaat over de federale begroting, in navolging van wat minister-president Peeters een paar weken geleden heeft gezegd in een aantal kranten. De federale overheid schrijft een aantal kredieten in die perfect kunnen worden uitgevoerd door gewestregeringen.

De voorzitter: We zullen daar straks over beslissen.

Het incident is gesloten.

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Verstrepen bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Naar aanleiding van het actualiteitsdebat dat hier wordt gehouden, heb ik alle Belgapersberichten geprint over wat minister-president Peeters daarover heeft verklaard. Als ik die lees, vraag ik me af of dit debat nog wel een actualiteitsdebat is. Ik zou graag eerst het antwoord kennen van de Vlaamse Regering voor we het debat aanvatten.

De voorzitter: In het Uitgebreid Bureau van vorige maandag is aldus beslist. Ik kan me voorstellen dat er ook tussendoor interventies zullen zijn en dat u perfect zult weten wat te zeggen op het moment dat u op het spreekgestoelte zult staan.

De heer Jurgen Verstrepen: Wij zijn niet betrokken bij het Uitgebreid Bureau. Ik blijf erbij dat ik toch liever eerst de maatregelen hoor voor we discussiëren over de vraag of we die al dan niet goed vinden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUALITEITSDEBAT over de crisis in de mediasector en het antwoord van de Vlaamse Regering hierop

De voorzitter: Dames en heren, het debat is geopend.

De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, besparingen, saneringen en ontslagen in de mediasector zijn niet nieuw. Het feit dat dit nu massaal gebeurt, is wel opvallend.

Vorig jaar waren er al een aantal maatregelen bij de Vlaamse Mediamaatschappij, waren er ontslagen bij SBS, de inrichters van VT4 en VIJFtv. De VRT heeft laten weten dat 150 mensen niet zouden worden vervangen. Bij Corelio worden 60 mensen ontslagen. De Persgroep ontslaat 26 mensen bij de redactie van De Morgen. Verder zijn er ook geruchten over maatregelen bij Roularta en de VMMA.

Bij de bespreking van de beleidsbrief Media waren er nog geen beslissingen genomen. We vroegen de minister-

president wel iets te ondernemen omdat een aantal zaken op ons afkwamen. Ik ben blij dat er intussen een en ander is gebeurd. Het lijkt me echter nuttig dat een aantal zaken op een rij worden gezet. De eerste vraag is of de Vlaamse Regering de mediasector moet ondersteunen. Die vraag moet worden beantwoord. Niet alleen de mediasector is immers in crisis, maar ook andere sectoren. Waarom zou de Vlaamse Regering bij uitstek die sector moeten ondersteunen? Op die vraag kan een driedig antwoord worden gegeven.

Vlaanderen heeft een sterk medialandschap. We hebben een sterke openbare omroep en sterke commerciële omroepen, die met elkaar de concurrentie aangaan op basis van kwaliteit, nieuws en Vlaamse producties. Er is ook een divers landschap van weekbladen en kranten, met kwaliteitskranten, kwaliteitsweekbladen en populaire kranten en weekbladen. Het is ook een sector die, om terug te grijpen naar de terminologie van de heer Van den Brande, Vlaams verankerd is, op Sanoma en SBS na. Het zijn, bij wijze van spreken, allemaal Vlaamse krantenboeren die al generaties lang bezig zijn in hun bedrijf. De situatie is niet te vergelijken met, pakweg, Franstalig België, met de dominante positie van RTL of, in andere landen, waar de Murdoch's en Berlusconi's van deze wereld de commerciële sector sterk bepalen. In Vlaanderen is dat niet het geval. Dat is één reden waarom het belangrijk is dat die sector wordt ondersteund.

Het is een sterk, maar ook een precair landschap. Het evenwicht is labiel. De concentratie van de media in Vlaanderen nadert haar grens. Alle kranten die vroeger in moeilijkheden zijn geraakt, zijn allemaal verdwenen of hebben onderdak gekregen bij de grote spelers: Gazet van Antwerpen bij Concentra, Het Volk is opgegaan in Corelio, De Tijd bij de Persgroep. Als de concentratie nog sterker wordt, dan zitten we in Vlaanderen met een probleem.

De pluriformiteit in het landschap is er wel. Er mag echter niet veel gebeuren vooraleer ze wordt aangetast. Zo is de positie van De Morgen belangrijk om die pluriformiteit te benadrukken. Ook daarom moet de Vlaamse overheid de media in Vlaanderen ondersteunen.

De belangrijkste reden waarom dat moet gebeuren, is echter dat de media en de pers niet alleen economisch bedrijvig zijn. Ze zijn echter in eerste instantie vanuit cultureel en democratisch oogpunt belangrijk. De media bepalen voor een deel de kleur van de gemeenschap. Dat gebeurt via de televisie, de radio, het internet, de kranten, de weekbladen. Ze bepalen ook mee het democratische gehalte van een gemeenschap. Als onafhankelijke vierde macht moeten ze hun rol kunnen spelen.

Om deze drie redenen is het belangrijk dat we positief antwoorden op de vraag of de Vlaamse overheid deze sector moet ondersteunen.

En welke steun moeten we dan geven? Er bestaat al een en ander. Zo is er de algemene steun aan bedrijven. Ik denk aan het Eco Print Center van de Persgroep in Lokeren, dat terecht heel wat ecologiesteun heeft gekregen omdat het om een vooruitstrevend industrieel project gaat. Daarnaast is er ook steun aan de mediasector voor vernieuwende ICT-projecten, de Krant in de Klas, de advertentieruimte die de Vlaamse overheid koopt voor het verspreiden van mededelingen en de steun aan de onderzoeksjournalistiek via het Fonds Pascal Decroos. De vraag is of dat voldoende is, of ze verder moet worden uitgebouwd en, zo ja, onder welke voorwaarden. Ik hoop dat niemand vandaag zal pleiten voor een structurele ondersteuning van de media in Vlaanderen zonder voorwaarden.

In welke mate we zicht moeten krijgen op de cijfers van de mediagroepen is een andere vraag. Een aantal zaken die nu gebeuren, maken dat we enkele bedenkingen hebben. De afbouw van bepaalde redacties bij de Persgroep en Corelio staan toch wel in tegenstelling met de resultaten van de getroffen kranten. De oplagen zijn sterk gestegen, zeker bij De Morgen. Toch wordt daar ingegrepen. Ik weet ook wel dat de oplage maar een deel van de inkomsten uitmaakt. Het blijft echter moeilijk te begrijpen dat dergelijke zaken gebeuren. Daarover moet toch de nodige uitleg gegeven worden.

Er is inderdaad een probleem met de inkomsten via advertenties. Iedereen die daarmee bezig is, weet dat ook en kan dat volgen. Specialisten zeggen echter dat dat niet zal leiden tot moeilijkheden op termijn. De kranten hebben nogal snel advertentieruimte ter beschikking. Daarin zal men blijven investeren.

De ondersteuning van de perssector in Vlaanderen moet aan bepaalde voorwaarden worden gekoppeld.

Het moet in de eerste plaats om een versterking van de diversiteit en de pluriformiteit van het medialandschap gaan. Dit betekent op zijn minst dat we het bestaande moeten behouden. Indien iets zou verdwijnen of in een ander orgaan zou opgaan, zouden we met pluriformiteitsproblemen worden geconfronteerd. Het moet om een versterking van het medialandschap en om het behoud van de pluriformiteit gaan.

Verder moeten we ook de bestaande kwaliteit behouden. We moeten een aantal garanties in verband met de kwaliteit durven eisen.

We moeten tevens de redactionele onafhankelijkheid verzekeren. Momenteel worden binnen alle mediagroepen redacties geconcentreerd. De VRT, die de redacties van radio-, televisie- en internetredacties heeft samengezet, heeft dit eigenlijk als eerste gedaan. We moeten in die geconcentreerde redacties evenwel ook in een grote redactionele onafhankelijkheid voorzien.

We moeten in een minimale bezetting van de redacties voorzien. Zonder die bezetting is het onmogelijk de kwaliteit en de onafhankelijkheid te bewaren. Dit is een terechte vraag.

Tot slot moet voldoende aandacht gaan naar de mensen die het moeilijk hebben. Ik denk hierbij in eerste instantie aan de fotografen, die terecht aan de alarmbel hebben getrokken. Uit een vergelijking met de vroegere en de huidige tarieven blijkt duidelijk dat we hier met een probleem zitten. De freelancers kampen met soortgelijke problemen.

Ik vind het belangrijk dat de minister-president reeds een aantal betrokkenen heeft uitgenodigd. Ik vergelijk dit graag met de automobielsector. Er moet een rondetafel komen. De heer Goossens heeft het in dit verband over een staten-generaal. Alle betrokken actoren uit de mediasector moeten hieraan deelnemen. Ik denk hierbij vooral aan de mediabazen, aan de werknemers en aan de belangenorganisaties van journalisten.

We moeten de voorwaardelijkheid van de steun zo snel mogelijk en zo duidelijk mogelijk bepalen. Steun is belangrijk. De aan deze steun verbonden voorwaarden moeten voor iedereen duidelijk zijn.

Ik wil nog even twee voorbeelden van concrete voorstellen overlopen. Het eerste voorbeeld betreft het aankoopbeleid en het tweede voorbeeld betreft de advertentieruimte.

Het aankoopbeleid ten aanzien van kranten omvat momenteel vooral kranten voor klassen. We kunnen dit verder uitbreiden naar andere actoren binnen het onderwijs, zoals het hoger onderwijs. De kranten bieden studenten van het hoger onderwijs nu al verlaagde abonnements-tarieven aan. De Vlaamse overheid kan dit mee financieren. We kunnen de kranten ook ter beschikking stellen van andere actoren. Ik denk hierbij onder meer aan bibliotheken en aan de organisaties in de inburgeringssector. Op die manier verlenen we door middel van de aankoop van een gedeelte van de oplagen rechtstreeks steun.

De Vlaamse overheid kan tevens advertentieruimte aankopen en ter beschikking van bepaalde organisaties stellen. Het zou dan om ngo's en om organisaties uit de culturele sector kunnen gaan. Ik pleit er niet voor die ruimte voor regeringsmededelingen te gebruiken. We kunnen een bepaald stramien creëren. De betrokken sectoren zouden dit stramien kunnen gebruiken om te communiceren. Nu verloopt die communicatie met behulp van zelf aangekochte ruimte in kranten en in weekbladen.

Ik rond af met de vaststelling dat al een eerste aanzet is gegeven. De rondetafel of staten-generaal van de mediasector moet ons in staat stellen structureel in te grijpen. De structurele steun moet in elk geval door een bepaling van de voorwaardelijkheid worden onderbouwd.

Deze maatregelen mogen de Vlaamse overheid wat geld kosten. Gezien het belang van de mediasector voor de democratie in Vlaanderen is deze steun in elk geval belangrijk. (*Applaus bij Groen! en bij sp.a + VlaamsProgressieven*)

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mevrouw de voorzitter, we hebben hier de afgelopen jaren meermaals over de pluriformiteit van het medialandschap gedebatteerd. Tijdens een van de recentste debatten is de overname van De Tijd door De Persgroep ter sprake gekomen. We hebben ons toen afgevraagd wie de volgende zou zijn. Indien er nog iemand zou volgen, zou de mediaconcentratie problematisch worden.

Gelukkig hebben we de mediasector tijdens die voorgaande debatten nooit als een economische sector in crisis moeten beschouwen. Nu blijkt echter dat ook deze sector in de klappen deelt.

In de eerste plaats is er een terugval van de reclame-inkomsten. Het is mogelijk dat er meer aan de hand is. We stellen immers vast dat alle mediabedrijven hun strategieën bijstellen. We stellen tevens vast dat er overall ontslagen vallen.

We hebben enkele weken geleden tijdens de bespreking van de beleidsbrief Media onder impuls van de heer Vandenbossche al gedebatteerd over de dreigende economische problemen in de mediasector. Mijnheer de minister-president, toen verwees u in uw antwoord al naar het feit dat er initiatieven werden genomen om de kwalitatieve journalistiek te ondersteunen. U hebt ondertussen de uitgevers, de journalisten en de vakbond ontmoet. Ik veronderstel dat we straks iets zullen vernemen over mogelijke concrete suggesties of resultaten.

De heer Stassen had het over de omvang van de crisis en de gevolgen voor de tewerkstelling. Wij moeten zeer alert zijn. Het ene mediabedrijf is het andere niet. Bijvoorbeeld Roularta is nogal sterk in de prints, Sanoma maakt tijdschriften, De Persgroep kranten... Je zit hier met een diversiteit, zoals in de textielsector. Ook hier moeten we dat onderscheid maken.

Ik heb enkele jaarverslagen bekeken. Wat is de financiële situatie van die mediagroepen? Ik weet: de jaarverslagen zijn van 2007 en er is ondertussen veel gebeurd. Maar het is toch een indicatie. Corelio had in 2007 een nettowinst van 6,4 miljoen euro, Roularta 15,9 miljoen euro, De Persgroep 34 miljoen euro. Van Sanoma, een internationaal bedrijf, heb ik geen Belgische cijfers gevonden. Van Concentra had ik het jaarverslag niet. Ik veronderstel dat ook daar grote winsten werden geboekt.

We lezen ook dat een mediabedrijf als De Persgroep een kwart van de redactie van De Morgen ontslaat en

tezelfdertijd onderhandelt over de overname van een Nederlandse krant. Dat kan haaks op elkaar staan. Ik zeg wel: 'kan'.

Het is voor mij en voor mijn fractie niet duidelijk waarom vooral de krantenredacties het eerst in de klappen delen. Uit een interview met een vertegenwoordiger van de Belgische adverteerders, Chris Van Roey, onthoud ik dat de terugval in de reclameadvertenties, waarnaar de heer Stassen al verwees, veel sterker wordt gevoeld in de beeldmedia en de magazines, en veel minder in de kranten en op de internetsites. Dit is een nuchtere vaststelling.

Waarom vragen de directies van de mediabedrijven geen steun aan de Vlaamse overheid? Op een bepaald ogenblik was het een hype: men moest samenkomen. Minister-president Peeters heeft het initiatief genomen. Maar ik denk toch dat heel wat collega's verrast waren dat de uitgevers niets vroegen. Zij vragen geen steun zoals, bijvoorbeeld, de automobielsector. Spelen ze bluffpoker als ze daar samen zitten bij de minister-president, of hebben ze echt geen steun nodig?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Suggereert u met het noemen van de winsten van De Persgroep en andere bedrijven dat de uitgevers gebruik maken van de sfeer van economische recessie om een deel van hun journalistieke korps te ontslaan, om daarop te saneren? Ze maken winst, en ze komen ook geen steun vragen aan de Vlaamse Regering. What's going on?

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer Caron, ik suggereer niets. Ik ben bezig met mijn analyse. Straks zullen we een aantal concrete voorstellen horen. Ik suggereer niets, ik stel gewoon vast.

Collega's, ik vond het ook tekenend dat de hoofdredacteurs-marketeers in Terzake de besparingsoperaties van hun directies kwamen verdedigen. Waar is de tijd dat hoofdredacteurs het verzet aanvoerden als er op hun redacties ontslagen vielen? Misschien kunt u, mijnheer de minister-president, in uw antwoord iets meer vertellen over de zorgen van die mediadirecties aangezien u deze week hierover een gesprek had?

Mijnheer de minister-president, wij zijn tevreden dat u ook geluisterd hebt naar het standpunt van de vakbonden en van de Vlaamse Vereniging van Journalisten. In tegenstelling tot de uitgevers dringen zij wel aan op steunmaatregelen. Dat las ik toch in de krant.

Vooraleer we hier dieper op ingaan, wil ik stilstaan bij de huidige steunmaatregelen. De Vlaamse overheid subsidieert de pers vooral onrechtstreeks via overheidsadvertenties. In een periode van verminderde commerciële inkomsten is dat een zeer aangename steun.

De vraag is of de minister eventueel inhoudelijke voorwaarden voor het plaatsen van dergelijke advertenties kan opleggen. Bijvoorbeeld, enkel adverteerders in kranten met een statuut dat de onafhankelijkheid van de redactie waarborgt, waar de directie zich houdt aan de collectieve overeenkomsten voor redacteurs en freelancers en die respect hebben voor beroepsjournalisten, beroepsfotografen en freelancers of waar het redactiestatuut ook van toepassing is op de hoofdredactie.

Ook het succesvolle project Krant in de Klas moet zeker behouden blijven. Ik steun ook het voorstel van de heer Stassen. Waarom kan dit project niet uitgebreid worden tot nieuwe doelgroepen? Men heeft al verwezen naar de bibliotheken, maar waarom kan het niet uitgebreid worden tot kansarmen, tot mensen die de middelen niet hebben om kranten te kopen of tot een buurtnetwerk. Het is gewoon een open vraag.

De voorzitter: De heer Vandebossche heeft het woord.

De heer Dany Vandebossche: Een aantal jaren geleden heeft dit parlement een resolutie aangenomen over het statuut van de freelancer – naar aanleiding van discussies in dit parlement – waarbij bij de subsidiërende overheid aangedrongen wordt om geen subsidies meer te verlenen aan eender welk bedrijf dat het statuut van een freelancer niet eerbiedigt.

De heer Carl Decaluwe: Dat klopt. Maar de vraag is of het ook wordt toegepast, want dat is nog iets anders.

Mijnheer de minister-president, in de toelichting bij de begroting voor Media 2009 kan men lezen dat er inderdaad in 1 miljoen euro is voorzien voor steun aan de geschreven pers. Dat is een uitloper van het eerste protocol dat in 1998 vanuit een bezorgdheid voor pluriformiteit naar voren werd gebracht. Intussen is dat protocol eind 2007 opgeheven en vervangen door een nieuw protocol, met ingang van het werkjaar 2008, dat op een andere manier de nodige steun geeft aan de geschreven pers.

Ik heb proberen op te zoeken naar waar de middelen gegaan zijn. Noch op de website van de administratie, noch in begrotingsdocumenten, heb ik enig overzicht gevonden van wat er in 2008 met die middelen is gebeurd. Kunt u hierover enige toelichting geven?

Ik steun volledig de vraag van de Vlaamse Vereniging van Journalisten (VVJ). De VVJ vraagt om bij de voortzetting van dit steunbeleid aan de Vlaamse pers, effectief rekening te houden met de nood aan degelijk bezette redacties en behoorlijke werkvoorwaarden voor alle journalisten, inclusief freelancers en persfotografen. Als CD&V-fractie steunen wij deze vraag volmondig.

Sommige oudgedienden weten dat in het begin de meeste kranten hier aanwezig waren bij alle debatten. Vandaag zien we voor de meeste debatten geen enkele journalist. Ik neem hen dat ook niet kwalijk, omdat er een probleem van bezetting is op de redactie. Men kan ook niet aan de journalist vragen om 's morgens een verslag te maken van een ingewikkeld technisch onderwijsdebat, 's middags van het Mestactieplan en in de namiddag alle tussenkomsten van de heer Peumans over de BAM te aanhoren. Men kan niet in alles gespecialiseerd zijn. Wij pleiten dus voor mensen die het algemeen beeld zien, maar ook voor specialisten op elke redactie.

Wij hebben wel vragen bij de efficiëntie van de steun zoals hij momenteel wordt gegeven aan de geschreven pers. Ik wil dan ook een aantal kleine suggesties doen. We moeten de nadruk leggen op kwalitatieve projecten die ook effectief controleerbaar zijn. Ik hoor dat de vorming van journalisten niet perfect verloopt. Ook in Wallonië geeft men 6,7 miljoen euro steun aan de Waalse pers, waar duidelijke voorwaarden aan verbonden zijn.

We praten hier natuurlijk over private bedrijven. Criticasters kunnen stellen dat steun een aantasting zou kunnen zijn van de persvrijheid.

Ik vind dat persoonlijk een non-argument. Want dan moeten we alle steun aan alle media stoppen. De openbare omroep, collega's, leeft hoofdzakelijk van subsidies. Dat is toch niet de minst vrije nieuwszender in Vlaanderen. Die doet zijn job correct, wat bewijst dat het correct loopt.

Ik wil wel verwijzen naar een recente toespraak van Tony Blair. Hij zegt: "Ik ben ervan overtuigd dat de relatie tussen het publieke leven en de media zo zwaar beschadigd is dat ze hersteld moet worden. De huidige kredietcrisis zou een aanleiding kunnen zijn om een dubbel herstelplan voor de media te ontwerpen. Een financieel en, vooruit dan maar, een moreel. De persvrijheid hoort per definitie ten dienste te staan van de democratie en in het huidige bestel staat de persvrijheid al te vaak ten dienste van aandeelhouders van mediagroepen."

Ik denk dat daar voor een deel waarheid in zit. Vandaar, mijnheer Caron, dat ik een aantal cijfers heb geciteerd. Het kwalitatieve en inhoudelijke wordt blijkbaar onder druk gezet.

De belangrijkste vraag in dit debat is: op welke manier kunnen we vanuit de Vlaamse overheid een ondersteuningsbeleid blijven voeren en tegelijkertijd tegemoetkomen aan de verzuchtingen van de journalisten, binnen de beleidsruimte die ook de Europese Commissie toelaat inzake overheidssteun, want dat is ook niet evident. Zal Europa zijn beleid aanpassen in het kader van deze economische crisis?

Ik verwijs ook naar het gelijkaardige debat in Nederland, waar men heeft gesuggereerd om een soort investeringsfonds en innovatie in de journalistieke infrastructuur naar voren te schuiven. Journalisten hebben het misschien ook vaak moeilijk om mee te zijn met de nieuwe mediaontwikkelingen. Kan daarvoor geen steun worden gezocht?

Mijnheer de minister-president, de vraag geldt ook voor de federale regering. Dat kan misschien een deel van de oplossing zijn. Men zou het beroep van journalist kunnen erkennen als een creatief beroep, in vergelijking met de toepassing van het kunstenaarsstatuut, waarvoor er een loonlastenverlaging is. Dat kan misschien ook een steun zijn. Ook voor de sociale bescherming van freelancers kunnen we daar misschien iets uithalen. Bent u bereid dat in overleg met uw federale collega naar voren te brengen?

Mijnheer de minister-president, we zijn tevreden dat Flanders Media, een soort permanente overlegstructuur, werd opgericht, waar mediadirecties, journalisten en de overheid samen kijken hoe het evolueert. Er zal daar ook gesproken worden over de nieuwe media en de relatie met de openbare omroep. Ik wijs in dat kader op een spanningsveld inzake de websites. De websites van de private kranten zijn in feite concurrenten van de website van de VRT, die met overheidsgeld wordt gesubsidieerd. We moeten kijken hoe we daar in de toekomst mee omgaan.

Mijnheer de minister-president, ik denk dat het belangrijk is om in het kader van Flanders Media echt een oproep te doen aan alle redacties van alle kranten om op een creatieve manier voorstellen te doen, in debat te gaan met de uitgevers en de overheid, om in het belang van de pluriformiteit en de kwaliteit van de media het goede medialandschap dat we vandaag hebben, te behouden en in de toekomst te versterken. *(Applaus bij de meerderheid en Groen!)*

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer Decaluwe, als ik uw betoog over Flanders Media goed hoor, wil ik, voor de duidelijkheid, weten of u nu eigenlijk oproept dat journalisten initiatieven nemen en moeten praten over de commercialiteit en de financiering van de mediagroepen? Of zie ik dat verkeerd? Kunt u dat even toelichten? Ik vind het toch een zeer vreemde redenering dat journalisten moeten gaan praten over hoe de sector uit de financiële crisis zou geraken.

De heer Carl Decaluwe: U hebt me niet goed begrepen. Als we praten over Flanders Media is het vanzelfsprekend dat de journalisten en de redacties vertegenwoordigd zijn en samen creatieve voorstellen uitwerken inzake kwaliteit, journalistiek, vorming enzovoort.

Ik zeg niet op welke manier men de financiële balansen moet analyseren en versterken. Daar gaat het niet over. Als we vanuit de overheid op een of andere manier steun geven, moeten er waarborgen en garanties zijn dat die ten goede komt van de kwaliteit van de journalistiek en een rem zet op het verder uithollen van de redacties, in het belang van de democratie.

De heer Jurgen Verstrepen: Zegt u nu dat de kwaliteit er niet is en dat daar werk van moet worden gemaakt?

De heer Carl Decaluwe: Als men dit doorvoert en diezelfde tendens laat verder gaan, dan zal de kwaliteit hoe dan ook onder druk komen. Nu is de werkdruk van de journalisten op een aantal vlakken zeer groot. Als men nog meer redacties gaat halveren en die moeten hetzelfde publiceren, zal dat ten koste gaan van de kwaliteit. Dat moet men proberen te voorkomen.

De heer Jurgen Verstrepen: De kwaliteit van de redacties is dus gedaald in de afgelopen tien jaar, terwijl ze meer hebben geproduceerd, meer pagina's hebben gemaakt, meer nieuws hebben gegeven en er meer redactionele inhoud was met minder mensen? U zegt dat de kwaliteit is gedaald. Ik volg even de redenering.

De heer Carl Decaluwe: Als men redacties blijft halveren, dan is er een probleem in de toekomst. De vraag is natuurlijk: wat is het verschil in kwaliteit tussen nu en tien jaar geleden? Ik stel vast dat De Standaard van tien jaar geleden niet meer De Standaard van vandaag is. Men kan zo een aantal andere vragen stellen. Mijn grote bekommernis voor de toekomst is vooral dat wanneer men de redacties blijft halveren, we naar mogelijke problemen gaan met inhoud en kwaliteit.

De voorzitter: De heer Marginet heeft het woord.

De heer Werner Marginet: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik denk dat niemand hier zal ontkennen dat er zich een probleem voordoet in de mediasector. Alleen vraag ik me een beetje af in hoeverre dit onderwerp diende verheven te worden tot een heus actualiteitsdebat. De mediasector heeft inderdaad te kampen met dalende inkomsten en verwachtingen door ondermeer een krimpende advertentiemarkt. Maar is de mediasector de enige sector in Vlaanderen die het heden ten dage moeilijk heeft? Ik denk dat als we in deze moeilijke economische tijden elke woensdag in een actualiteitsdebat telkens een sector die het moeilijk heeft aan bod zouden laten komen, de tijd die ons deze legislatuur nog rest, te kort zal zijn.

Is het mijn bedoeling om het probleem te minimaliseren?

De heer Dany Vandenbossche: Ik zal geen debat beginnen over welk thema een actualiteitsdebat rechtvaardigt. Mijn vraag is: zegt u dat nu uit frustratie of meent u dat nu echt?

De heer Carl Decaluwe: Ik luister naar wat de heer Marginet zegt. Het is of we enkel over de mediasector praten. We hebben al debatten gehouden over de automobielsector, de telecom, textiel, metaal, informatietechnologieën. Alle sectoren die een debat willen of die een aanvraag doen voor begeleiding, steun of gesprek, kunnen we toch niet weigeren? We kunnen er toch niet naast kijken dat er procentueel bekeken een belangrijk aantal mensen op straat wordt gezet?

De heer Werner Marginet: Het zou handig zijn indien men mij liet uitspreken, dan zou men de rest van mijn tekst ook meekrijgen en weten dat ik ook dit zou zeggen.

Willen we het minimaliseren? Helemaal niet. We worden inderdaad geconfronteerd met jobverlies in de sector. En dat is erg. Wat zeg ik? Voor de betrokkenen is dat rampzalig, is dat ronduit een drama. Maar we mogen niet aan het feit voorbijgaan dat deze individuele drama's in deze barre tijden niet de enige zijn. Wanneer krijgen we hier – ik zeg maar wat – het Sony-debat? Daar staan wereldwijd 20.000 jobs op de tocht, waaronder een goede 150 in Vlaanderen.

Collega's, ik ken de argumentatie van sommigen. Probeer me niet te onderbreken want ik zal onmiddellijk zelf het antwoord geven op de vragen die u eventueel zou stellen, namelijk dat de mediasector anders is dan alle andere. De media maken als zogenaamde vierde macht deel uit van onze democratie. Zij moeten objectief kritisch onze beslissingen communiceren. Wel, in het belang van het debat wil ik anders wel even mee-gaan in dit argument, maar is subsidie vanwege de overheid dan niet uit den boze? Komt de onafhankelijkheid van de media dan niet op de tocht te staan? Is dat geen verwijt dat vaak wordt gemaakt als we kijken naar sommige andere landen?

Komt daar nog bij dat de uitgevers van verschillende kranten en bladen die afgelopen maandag een gesprek hebben gehad met de Vlaamse minister voor Media, minister-president Peeters, zelf geen vragende partij zijn voor overheidssteun.

Ik ben het ermee eens dat de Vlaamse overheid een kader moet scheppen waarin de media hun ding kunnen doen. Ik heb er dan ook geen enkel probleem mee dat er zoiets is als een 'Flanders Media' of dat er, zoals vandaag in de krant stond, een staten-generaal voor de media zou worden opgericht. Wie kan er immers tegen een overlegplatform zijn, waarin bekeken wordt wat de toekomst is van een steeds sneller veranderend mediaveld en wat ter zake de rol van de overheid moet zijn? Waarom ook niet? Ik deel ter zake echter het standpunt van de minister-president: de herstructureringen zijn de zaak van twee privébedrijven en daar heeft de overheid zich niet mee te bemoeien. Ik wil sommige

leden eraan herinneren dat ze met betrekking tot de gebeurtenissen aan de Reyerslaan, een bedrijf dat eigendom is van de belastingbetaler, een bedrijf waarvan de Vlaamse overheid de eigenaar is, steevast zeggen dat dergelijke zaken de taak van het management zijn. De politiek mag zich daar niet mee bemoeien, zeggen ze. Waarom dan wel bij herstructureren in privébedrijven?

De heer Dany Vandenbossche: Mijnheer Marginet, ik wil het debat over de VRT niet openen, maar ik denk dat u de bal volledig mislaat. De discussie over wat de VRT is, is een totaal andere discussie dan die over wat de privéondernemingen in de media zijn. Of beweert u nu dat, omdat de VRT gesubsidieerd is, elke vrijheid in die omroep weg is? Of is dat de bedoeling?

De heer Werner Marginet: Hebt u me dat horen zeggen? Ik veronderstel van niet. Dat is een retorische vraag.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Mijnheer Marginet, u hebt in ieder geval wel gesteld dat overheidssteun objectiviteit en onafhankelijkheid in het gedrang kan brengen. De overheidsomroep werkt vrijwel volledig met overheids-geld. Betekent dit dat daar geen enkele objectiviteit is? *(Opmerkingen bij het Vlaams Belang. Rumor)*

De heer Werner Marginet: Dat hebben we, als Vlaams Blok destijds en als Vlaams Belang nu, ervaren. Dat ondergaan we vandaag nog steeds. Daar hebt u groot gelijk in.

De heer Kris Van Dijk: Mevrouw de voorzitter, ik dacht dat ik het woord had. Er is sprake van een dubbel debat. Het gaat niet alleen over de banen ter zake. Dat is natuurlijk belangrijk. Maar het lijkt me ook belangrijk dat we ons anno 2008 eens goed bezinnen over de rol van de media en welke toekomstkansen die media hebben, ook omdat ze sterk evolueren. Dat zal straks ook mijn punt zijn.

De media zijn niet meer wat ze zijn geweest. De vraag is wat we anno 2008 bedoelen met pluriformiteit in de media. Daarover moeten we ons bezinnen. Niet alleen de politieke wereld moet dat doen, maar ook de mediawereld. Dat is het belang. Dat speelt zeker een rol in ons democratisch bestel. We moeten ter zake ook onze verantwoordelijkheid nemen. Het maatschappelijke debat moet immers op de eerste plaats hier in het parlement worden gevoerd.

De heer Jos Stassen: Het debat over de openbare omroep is voor een andere keer, denk ik. Mijnheer Marginet, u zegt eigenlijk dat vanaf het ogenblik dat de overheid ingrijpt, er een risico op inmenging is. Dat is uw logica. U stelt dat we dat moeten vermijden door niet in te grijpen. Dat is natuurlijk een ultraliberale vorm van vrije markt.

Het is de vrije markt die dat bepaalt. De redenering die ik heb proberen op te bouwen en waarvan ik hoop dat ze wordt gesteund door de rest van het parlement, is dat er heel wat redenen en argumenten te geven zijn waarom onze pers zo belangrijk is in onze samenleving. Dat belang vergt een beleid, zeker in tijden van crisis en nood. Dat is alleszins het argument dat andere leden hanteren. U zegt eigenlijk dat de overheid zich er niet mee moet bemoeien en dat we de pers maar moeten laten doen wat ze wil. Uiteindelijk zal de sterkste dan wel overwinnen. Dat is uw argumentatie.

De heer Carl Decaluwe: Zoals ik daarnet heb gezegd in mijn betoog, kunnen criticasters beweren dat steun een aantasting van de persvrijheid is. Ik heb ook gezegd dat dit een non-argument is. Mijnheer Marginet, vergeet niet dat de regionale tv-omroepen ook onrechtstreeks steun krijgen van de Vlaamse overheid. Beweert het Vlaams Belang nu dat de regionale omroepen niet objectief zijn? Het is goed dat u dat hier verklaart. Dat is belangrijk.

De heer Jan Penris: ATV!

De heer Carl Decaluwe: Gaat u hetzelfde zeggen over VTM? VTM krijgt ook overheidssteun. Is zij dan ook niet objectief? Dan is in de ogen van het Vlaams Belang niemand die steun krijgt objectief. Het is belangrijk dat dat nog eens in het verslag staat.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik volg de heer Decaluwe. Als men beweert dat elke overheidssteun de journalistiek beïnvloedt, gaat men heel kort door de bocht. Collega's van het Vlaams Belang, waarvoor dient de raad van bestuur van de VRT dan? Wat zitten uw mensen daar dan te doen? Vullen ze gewoon de zitjes in? Controleren ze de openbare omroep niet? Ze zijn toch afgevaardigd door de politiek?

De heer Werner Marginet: U hebt die vraag in de commissie al twintig keer gesteld. Ik heb er al twintig keer op geantwoord!

De heer Jurgen Verstrepen: U kunt het onderwerp daar gerust aankaarten. U komt vertellen dat de omroepen volledig afhankelijk zijn. Ik denk dat u het verkeerde debat voert. Ik wil nog meegaan in het vermoeden dat we een gekleurde berichtgeving hebben. Maar dan moeten we een debat voeren zoals in Nederland. Dan moet men in het overlegcomité – of welk instrument dan ook – het lef hebben om te gaan praten over de kleur van de journalistiek en van de individuele journalisten. Hoeveel percent volgt een bepaalde stekking? Is er een correctie mogelijk? In Nederland kan men daar heel nuchter over discussiëren. *(Opmerkingen van de heer Werner Marginet)*

Misschien moeten we daarover debatteren. Als u beweert dat overheidssteun automatisch leidt naar

volledige beïnvloeding, dan gaat u heel kort door de bocht. Dan moet u concluderen dat alle media – en alle mensen die daar werken – die op een of andere manier overheidssteun krijgen, een politieke agenda hebben. Dat zegt u toch?

De heer Werner Marginet: Tot hier toe stellen we vast dat dat heel vaak het geval is. Ik heb zelf vijf jaar in de raad van bestuur van de VRT gezeten, samen met de heer Leen. We gingen daar vragen stellen en dossiers inkijken. We kregen gewoon een ‘njet’. We stonden voor gesloten deuren. *(Opmerkingen)*

De heer Bart Caron: Mijnheer Marginet, misschien kunt u de discussie over uw particuliere situatie heen tillen? *(Opmerkingen van de heer Werner Marginet)*

Maak eens een vergelijking met de kunstensector. Het zijn mantra's: de kunst is vrij, de kunst moet autonoom zijn. Vindt u dat kunst vrijer was toen er nog geen overheidssteun bestond? Toen kunstenaars van mecenasen afhankelijk waren? Vindt u dat de overheid vandaag waardevolle ontwikkelingen in de samenleving kan steunen en daar een grote vrijheidsgraad aan geven? Meent u dat elke vorm van pluraliteit en persvrijheid en media onder bedreiging komt als de overheid ze steunt? Of net het omgekeerde? Spreek u eens uit.

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Wat ons betreft, leggen inderdaad heel weinig media in dit land enige objectiviteit en neutraliteit aan de dag in hun politieke berichtgeving. Wij zijn op dat vlak ervaringsdeskundigen. Wij weten wat het is om door de media geboycot te worden. *(Rumoer)*

Wij weten wat het is om uitgesloten te worden. Wij weten wat het is om tendentiekus voorgesteld te worden in de media, ook op de openbare omroep. *(Rumoer)*

Ik ben blij dat dit debat deze wending neemt. Inderdaad, via overheidssteun, en natuurlijk zit daar een verborgen politieke agenda achter, koopt men de politieke correctheid van de media af. Dat is de realiteit. En dat gebeurt met belastinggeld, ook van die mensen die belastingbetalers, onze kiezers, die permanent geboycot en gemuilkorfd worden. Wat wij willen is het Franse systeem, met een hoge raad voor de media die niet alleen centen van de overheid uitgeeft en controleert, maar ook toeziet op de objectiviteit van diezelfde media.

Die objectiviteit wordt daar gemeten. Hier zegt men mij altijd dat objectiviteit niet gemeten kan worden. De persvrijheid is hier heilig zolang die maar niet op een neutrale manier bericht over alle partijen.

Objectiviteit kan wel worden gemeten en dat gebeurt in Frankrijk op een heel nauwgezette manier: maandelijks,

met publieke rapporten die worden gepubliceerd en die heel duidelijk aangeven hoeveel, wie, wat, waar en waarover. Er wordt nauwgezet op toegezien en zo zou dat hier ook moeten gebeuren.

Alleen maar centen uitdelen en er geen enkel criterium voor objectiviteit en neutraliteit aan verbinden, dat betekent dat men belastinggeld gebruikt om de politieke correctheid van de media af te kopen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De heer Kris Van Dijk: Mevrouw de voorzitter, ik heb de indruk dat we met dit debat een rare weg opgaan. Ik heb hier al termen horen gebruiken, zoals ‘objectiviteit’ of ‘pluriformiteit’ en die zijn inderdaad belangrijk. Wij politici zijn in een sector actief waardoor we al eens vloeken door wat er gezegd of geschreven wordt, maar is het ons alleen te doen om objectiviteit alleen? Een medium dat opiniërend is en derhalve ook een standpunt inneemt, mag en moet voor mij ook een plaats krijgen.

Mijnheer Marginet, ik zou me er ook tegen verzetten indien we zomaar miljoenen zouden uitdelen om de media overeind te houden, maar dat is volgens mij nu niet het geval. Het gaat in dit geval – en er werd door velen al opgemerkt dat het vandaag niet daarover gaat – alleen over een serieus bedrag voor de openbare omroep, want voor de anderen – en ik zal straks een ophijsing maken – betreft het alleen maar kleine, ondersteunende maatregelen. Hier een beeld ophangen van een overheid die de vele kranten en mediagroepen overeind houdt, vind ik toch wel een beetje overdreven.

De heer Werner Marginet: Mevrouw de voorzitter, ik heb juist uitgelegd waarom de politiek zich daar niet mee zou mogen moeien. Gebeurt het misschien omdat de journalisten het vragen? Ik heb hun redeneringen gelezen, en tussen de regels kunnen we lezen dat de mediagroepen de saneringen vooraf onderling hebben afgesproken, dat er een ‘perverse agenda’ achter schuilgaat. De minister-president ontkent dit zeer openlijk na een gesprek met de uitgevers. Vanuit journalistenkringen wordt gesuggereerd dat de kwaliteit, de onafhankelijkheid en de pluriformiteit – ja, daar is ze weer – van de media in het gedrang komt.

Collega's, mag ik daar als Vlaams Belanger eens feestelijk mee lachen? Objectiviteit, waar en wanneer dan? Het Vlaams Belang werd door die objectieve, kwaliteitsvolle en pluriforme media nog nooit objectief bejegend, integendeel. En trouwens, los van onze persoonlijke ervaringen, dit gegeven geldt niet alleen voor het Vlaams Belang. Ik ken hier een collega die het de afgelopen jaren stevast aandurfde om zich kritisch op te stellen tegenover de VRT, en dat deed hij niet onterecht. Vraag hem maar eens hoe hij bejegend wordt door die objectieve kwaliteitsvolle journalisten bij de VRT.

Ik stel dus vast dat de uitgevers geen vragende partij zijn voor extra middelen vanwege de overheid. En dat ze de situatie ook niet echt als problematisch ervaren. Waarom heeft minister-president Peeters dan een gesprek met de sector? Ik zal het u zeggen: omdat de journalisten hem ter zake het vuur aan de schenen leggen – of hoe sommige journalisten hun bevoorrechte positie in de politieke wereld gebruiken, misbruiken voor een oratio pro domo.

Trouwens, collega's, doet de Vlaamse overheid dan niets voor de sector? Laten we het eens over de cijfers hebben, over wat de Vlaamse overheid rechtstreeks of onrechtstreeks doet voor de sector. Zo is er bijvoorbeeld het project Krant in de Klas. Dat is een project waar ik als gewezen onderwijzer uiteraard achter sta. Gelet op hoe de journalistiek in dit land te werk gaat, kunnen we onze jongeren hier niet vroeg genoeg op voorbereiden. In de begroting 2009 die we volgende week in dit gremium bespreken, wordt 1.259.000 euro uitgetrokken voor dit project, een budget dat de afgelopen jaren steevast de hoogte inging.

Ook wordt opnieuw in 1 miljoen euro voorzien voor projecten die bijdragen tot de vrijwaring, bevordering en ondersteuning van een pluriforme en gediversifieerde Vlaamse sector van de geschreven pers. In die subsidies vielen alle persgroepen de afgelopen jaren in de prijzen.

Trouwens, de vereniging die het felst van de overheid eist dat er wordt ingegrepen, de Vlaamse Vereniging van Journalisten (VVJ), mag ook nog eens rekenen op de gulheid van deze overheid voor een bedrag van 248.000 euro. En dan wil ik het nog niet hebben over de ondersteuning van de vzw Fonds Pascal Decroos, over de ondersteuning van allerhande media-initiatieven, de overheidsadvertenties enzovoort. Stellen dat deze overheid te weinig doet voor de mediasector, lijkt me wel erg kort door de bocht.

Mevrouw de voorzitter, collega's, het klopt dat de sector het moeilijk heeft, maar dan samen met alle sectoren in dit land. Dat de Vlaamse overheid zorgt voor een goede omkadering waarin de mediasector kan werken, beaam ik volmondig. Ik heb dus geen probleem met het overlegplatform Flanders Media. Maar rechtstreekse overheids-subsidie voor de uitgevers en journalisten? Neen, dat niet.

De tijd dat bepaalde kranten door de politiek in het algemeen en bepaalde politieke partijen in het bijzonder gered moesten worden ligt ver achter ons. Laten we dat zo houden. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Ik waan mij in de jaren negentig, als ik de discussie hoor die de heer Marginet opent. De rechtstreekse overheidssteun is afgeschaft in het midden van de jaren negentig en vervangen door het

protocol van 1998. De laatste die toen steun gehad heeft, was De Morgen. Ik herinner mij nog levendig dat de redactie van De Morgen is komen pleiten om die subsidie te behouden. Die is toen afgeschaft. Daarna is men begonnen met indirecte steun. In die periode is dat idee tot stand gekomen.

Ik weet niet tot wie u zich richt, mijnheer Marginet, maar op dit ogenblik is er niemand die rechtstreekse steun aan kranten bepleit. Over de pluraliteit van de pers woedde er in de loop van de jaren negentig trouwens ook een hele discussie. Al die kranten zijn binnen Belgische groepen gebleven – De Persgroep, Corelio en Concentra zijn Vlaamse groepen. De grote titels zijn dus in Vlaamse handen gebleven. Bovendien zijn titels als De Morgen en Gazet van Antwerpen binnen een grote groep toch zichzelf gebleven. Laat ons geen verkeerd debat voeren. Ik heb de indruk dat men een debat wil voeren alsof de politiek en de overheid geld rechtstreeks aan kranten willen geven.

Overigens, objectiviteit bestaat niet. Een moderne journalist brengt verslag uit binnen een bepaalde context. We gaan toch niet terugkeren naar de Belga-berichten van de jaren zestig? Het zal altijd vanuit een bepaalde context en met bepaalde accenten gebeuren. Objectiviteit bestaat niet.

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Mevrouw de voorzitter, collega's, de discussie is inderdaad al wat uitgedeind. We mogen vandaag evenmin het debat over de VRT voeren. We moeten ons nu beperken tot het segment waar de crisis de laatste dagen enorm heeft toegeslagen, namelijk de geschreven pers en meer bepaald de kranten, waarover de vreemdste berichten verspreid werden.

Kranten blijven mediaproducten, maar het blijven ook economische producten. Ze moeten verkocht worden en hebben dus een publiek nodig. In die zin zijn ze dus al verschillend van de Amerikaanse kranten, die niet door het publiek worden betaald en die zo op de markt worden gegeven. Je hoort hier en daar al vergelijkingen met de VS, maar dat is dus een vergelijking die totaal niet opgaat.

Kranten zijn vooral ook culturele producten, want hun inhoud heeft een serieuze maatschappelijke lading.

Deze crisis heeft een gevolg: de inkrimping van de reclamebudgetten. Dat leidt bij sommige mediaspelers tot een inkrimpscenario. Niemand is daar blij mee. Niemand ziet graag ontslagen. Sommige krantengroepen gaan over tot het ontslagen van medewerkers en journalisten. Het is vreemd dat uitgerekend twee succesvolle krantentitels, die hun oplage de laatste jaren zagen stijgen, een besnoeiing plannen.

Het fenomeen is niet enkel Belgisch. Sarkozy recentelijk in Frankrijk en Blair destijds in Groot-Brittannië maakten zich ook ongerust. Ze wezen op de angst voor een verpaupering van de journalistiek en slecht uitgeruste en onderbetaalde journalisten.

Er is ongerustheid in de sector over de uitvoering van het journalistenberoep indien de opdracht steeds ruimer wordt, het aantal gespecialiseerde journalisten inkrimpt en ook hun vergoeding inkrimpt. Het vertrouwen in de journalist zal er niet groter op worden, ook al omdat die niet langer de kans zal hebben om zijn informatie aan een tweede of derde bron te toetsen.

Sommige kranten hadden de crisis voelen aankomen en hebben een analyse gemaakt van hun opdracht. Nu worden ze allemaal met hun neus op de realiteit gedrukt en zullen ze hun opdracht – een kwaliteitskrant maken – met minder mensen moeten uitvoeren.

Vraagt deze sector steun? We hebben bepaald dat we niet rechtstreeks steun geven. Door bepaalde opdrachten geven we een vorm van ondersteuning. Ik kan enkel beamen wat Christian van Thillo en Klaus Van Isacker beweren, namelijk dat economische onafhankelijkheid de beste manier is om ook redactioneel onafhankelijk te zijn. Beide heren hebben ons in een tv-debat verzekerd dat niet aan de kwaliteit van hun berichtgeving geraakt zal worden.

Al was het maar om een eerlijke analyse te kunnen maken van de stand van zaken, moeten wij werk maken van het overlegplatform. Ik las in de krant dat het Flanders Media zou heten. Ik vind het een ongelukkige naam, maar het is waarschijnlijk slechts een suggestie. Mijnheer de minister-president, hoe concreet is het overlegplatform? Wie gaat erin zetelen? Wie zijn de eventuele partners? Uiteindelijk gaat het erom dat wij in dialoog treden met de sector.

Het traditionele informatiemiddel, namelijk de kranten, staat onder druk. Er is een sterke versnippering van het media-aanbod als gevolg van de technologische evolutie. Het model waarbij betaald wordt voor content staat onder druk. Internetsites bieden vaak gratis nieuws aan. De VRT heeft een eigen gratis nieuwssite. Dat maakt het niet gemakkelijker.

Adverteerders kijken almaar meer uit naar alternatieven. Specifieke advertentiecategorieën worden zwaar getroffen. Kijk maar naar de zoekertjes, die dalen tot 80 procent. De personeelsadvertenties zijn gedaald tot 50 procent. De grote boosdoener zou het internet zijn, net als de meer gespecialiseerde pers. De economische crisis zal zich laten voelen in dergelijke advertenties.

Mediabedrijven hebben te kampen met vaste kosten die niet gemakkelijk te verlagen zijn. Dat is de realiteit waarmee we geconfronteerd worden.

Het internet is de nieuwe grote mediaspeler. Maar de redactie van dat nieuwskanaal moet wel hetzelfde niveau kunnen halen als de gedrukte kanalen. Zo niet voegen we weinig toe aan het informatielandschap. Ik ben er zeker van dat de uitgeverijgroepen zich hiervan bijzonder goed bewust zijn.

Moeten we ons ongerust maken? Niet meteen. Moeten we waakzaam zijn? Ja. Het belang van degelijke informatie en pluriformiteit is ieders bekommernis, ook de onze.

De voorzitter: De heer Vandebossche heeft het woord.

De heer Dany Vandebossche: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, het ligt niet voor de hand dat we in dit huis over de mediasector praten in zijn bedrijfseconomische bestaan. In dit huis wordt heel veel en grondig gediscussieerd over de openbare omroep, zelfs over het huis-, tuin- en keukengedrag van sommigen, maar het is nieuw dat we over de anders spelers in de mediasector praten en de bedrijfseconomische toestand onder de loep nemen.

Er werd hier al een paar keer verwezen naar de VRT. De situatie daar is van een andere soort dan die van de privéomroepen en de privémediasector. Het gaat om een volledig gesubsidieerde instelling. Karl van den Broeck heeft me verrast met een blogpost, die hij onlangs op de Knackwebsite schreef. Hij stelt daarin dat het feit dat er subsidies worden verstrekt aan de VRT, niet betekent dat dat geen vrij persorgaan zou zijn en dat het ene weinig met het andere te maken heeft. In deze zaak is dat de minst verdachte bron als het over de VRT gaat.

Er is niet alleen een crisis in de printsector, er is een crisis in de volledige mediasector. Dat bleek ook in de commissie voor Media naar aanleiding van het bezoek aan de VRT vorige week, waar ook de onafhankelijke productiehuisen steen en been klagen omdat er minder bestellingen zijn. De omroepen doen het gewoon niet zo goed op dit ogenblik.

Binnenkort zullen we het debat over de mediaconcentratie voeren omdat de Vlaamse Regulator voor de Media zijn rapport hierover zal publiceren. Ik hoor de heer Dewinter zeggen dat er een Franse raad bestaat, maar er zijn ook in Vlaanderen heel wat raden die de objectiviteit van de pers controleren. Mijnheer Dewinter, ik dacht dat u Vlaanderen zou kennen, maar u verwijst naar Frankrijk.

De aanleiding van zo'n debat is een ingreep bij Corelio en De Persgroep, nadat bij de VRT 150 mensen zouden moeten afvloeien. Dit vormt een pijnlijke illustratie van de situatie in de geschreven pers, die niet alleen maar conjunctureel is. Het gaat om een structurele

crisis. Sommigen beweren dat de ingrepen die men nu doet te wijten zijn aan het feit dat er ook conjuncturele elementen zijn.

Er is een probleem met de print. Heel recentelijk is in een survey over digitaal gebruik gebleken dat internet de eerste bron is als het op informatie aankomt, televisie de tweede en de print komt helemaal achteraan. Er is een structureel probleem, dat nu vermengd is met een conjunctureel probleem, namelijk een daling van de advertentie-inkomsten. Dat structureel probleem is de reden waarom men ingrijpt aan de kant van de werknemers. We moeten het debat voeren. Gaat het enkel om een costcutting operatie, een maximaliseren van de winst, of is er meer aan de hand? Dat is de vraag die we ons kunnen stellen.

De heer Jos Stassen: Mijnheer Vandenbossche, ik volg uw redenering, maar een aantal feiten spreken dat toch tegen. Eerst is er het historische feit dat elk nieuw medium dat er bijkomt, dreigt de andere media weg te duwen, maar dat dat uiteindelijk nooit gebeurt.

Men had gedacht dat de bioscoop de krant zou wegduwen, dat de televisie de bioscoop zou wegduwen, maar dat gebeurde niet. Mensen maken steeds meer gebruik van media. Wanneer ik de krantencijfers bekijk, zowel van De Standaard als van De Morgen, dan stel ik vast dat het probleem niet de oplage is. Er is sowieso een soort van interne concentratie bij de mediagroepen. Wanneer we de kwaliteitskranten bekijken, dan kloppen die gegevens niet met de realiteit.

De heer Dany Vandenbossche: Mijnheer Stassen, ik verwijs u naar de digital influence index, die heel recent is verschenen. Daaruit blijkt dat men ervan uitgaat dat internet op dit ogenblik als informatiebron als tienmaal sterker dan de printmedia wordt beschouwd. Wat informatievergarig betreft, is er dus meer interesse voor internet dan voor de geschreven pers. Het is inderdaad zo dat de oplage van De Standaard en zeker die van De Morgen met vijftien percent is gestegen. Een stijging van het aantal lezers betekent echter niet dat de krant het op financieel vlak wel stelt. Gecombineerd met een groeiende belangstelling voor internet, zitten we dus met een structureel en niet enkel met een conjunctureel probleem.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik wil even een correctie aanbrengen in het verhaal over de oplages. Ik denk dat er meer onderzoek nodig is om te kunnen stellen dat het aantal lezers stijgt wanneer een oplage is verkocht. Tegenwoordig voert elke krant acties met dvd's, bons, tickets enzovoort. Ik heb het dan over de commercialisering van de kranten. Ook de weekendedities zijn dubbel zo dik. Zij bevatten commerciële stukken, stukken over lifestyle, boxen met boeken enzovoort. Het is één grote merchandising. Ik vind het nogal gemakkelijk om een hogere oplage gelijk te stellen aan meer lezers. Ik zou op dat vlak dan ook een gedetailleerd onderzoek willen

zien, met de vraag of het niet veeleer omwille van de Plopkalender dan om de inhoud is dat bepaalde kranten meer verkopen.

De heer Eric Van Rompuy: Het beschikken over internet is ook een vorm van pluralisme. Ik heb het dan over het feit dat er nu sites van die kranten maar ook andere nieuwssites bestaan. Het pluralisme of de mogelijkheden die de media bieden in de geschiedenis, zijn nog nooit zo groot geweest. Het feit dat kranten punctueel minder advertenties krijgen omdat men steeds meer via het net probeert te adverteren, is een economisch gegeven. Destijds heeft de opkomst van de televisie en van de verschillende kanalen ook gedeeltelijk geleid tot een andere manier van positioneren van de kranten. We zitten nu in een overgangperiode. De kranten zullen ook tijdens de komende jaren blijven bestaan maar ze zullen op een andere manier aan berichtgeving moeten doen. Online beschikt men via internet in een eerste fase over een bepaalde vorm van informatie. Ik vind het echter niet de taak van een overheid om nu compensaties te geven voor die nieuwe ontwikkelingen via internet. De overheid moet zich niet moeien met de wijze waarop mediabedrijven zich organiseren. Ik vind het totaal niet de taak van een overheid om zich daarmee te moeien. Wij moeien ons toch ook niet met het feit dat er meer of minder journalisten op de redacties van vtm of VRT zitten. Het aantal journalisten bepaalt niet de kwaliteit. Ik vind dit een totaal vreemd debat waarbij wij proberen ons in de plaats te stellen van de mediabedrijven.

De heer Dany Vandenbossche: U zou misschien kunnen beginnen met te luisteren. Niets van wat u aanhaalt, heb ik gezegd. U geeft alleen uw interpretatie. Ik heb hier nog niemand horen pleiten voor een ondersteuningsmaatregel voor het internet of om er voor te zorgen dat er meer journalisten zitten bij die kranten. Ik geef alleen de oorzaken van wat er nu aan de hand is, niet meer en niet minder.

De financiële crisis of de crisis in de printmedia is niet nieuw. Al voor we hierover een debat hielden, voerden de VMMA en SBS al ingrepen door. Ook bij bepaalde tijdschriften waren er ingrepen. Ik denk dan aan Sanoma. Dat het er aan zat te komen, dat had men bij de betrokken kranten eigenlijk al lang door. We moeten dan ook teruggrijpen naar de discussies in de commissie voor Media over de begroting voor Media. We hebben toen ook een vraag gesteld aan minister-president Peeters, waarop hij ook is ingegaan. Niemand heeft overigens gevraagd om steunmaatregelen. We hebben aan minister-president Peeters gevraagd om overleg te plegen met de betrokken sector. Vorige maandag en dinsdag heeft dat ook plaatsgevonden. Meer dan dat is in de commissie niet gevraagd. Voor zover ik het begrijp, heeft minister-president Peeters ook niets meer gedaan.

Bij de kranten en tijdschriften is er sprake van een en ander dat het gevolg zou zijn van een structurele en conjuncturele crisis. Dat leidt natuurlijk tot ongerustheid bij de redacties van betrokken kranten en tijdschriften, en omroepen. Daar kunnen ook oorzaken voor gegeven worden. De discussie gaat er nu echter niet over of dat klopt. Het gaat hier over mensen en niet over machines. De heer van den Broeck heeft dat in zijn fameuze blog ook geschreven. Het gaat over de situatie op redacties en over de situatie van een economisch product, want dat is het geworden, met toch een andere strekking, met name de pers, die toch belangrijk is in onze democratie.

Als men brute cijfers meedeelt over afvloeiingen bij kranten en tijdschriften, dan zeggen die eigenlijk niets over de reële situatie achter de schermen van de betrokken kranten en tijdschriften. Er zijn namelijk niet alleen maar mensen die afvloeien en afgedankt worden. Ook de freelancers slaken een alarmkreet. We hebben eigenlijk geen zicht op het aantal freelancers dat nog aan de bak zal komen nadat de kranten en tijdschriften hun besparingen hebben doorgevoerd en, vooral, over de positie van die freelancers. De discussie is in dit huis al diverse keren gevoerd. Ze heeft trouwens geleid tot een voorstel van resolutie. De freelancers trekken – terecht – aan de alarmbel omdat ze de directe slachtoffers zijn zonder dat ze in die cijfers voorkomen. De vraag is wat men al dan niet nog zal bestellen bij zelfstandige journalisten.

Het wordt helemaal belachelijk als men kijkt naar de freelancefotografen, die zo maar van de kaart worden geveegd door een krant. Iedereen kan digitaal fotograferen, luidt de argumentatie. In de toekomst moet dan ook geen beroep meer worden gedaan op beroepsfotografen. Begrijpt men dan niet dat een vereniging van beroepsfotografen kwaad wordt van een perscommuniqué van een van de grootste kranten van Vlaanderen?

Men kan de discussie over de pers niet voeren door het alleen over de bedrijfseconomische situatie te hebben. Ik verwijs naar het boek 'De miljoenen van De Morgen', waarin de auteur stelde dat een krant maken gelijk staat met het verkopen van papier. Dat betekent dat het papier zo goedkoop mogelijk moet worden gekocht en zo goedkoop mogelijk gevuld. Eenmaal het beschreven is, moet het zo vlug en zo duur mogelijk verkocht worden. Dat betekent dat een krant meer lezers, maar vooral meer adverteerders moet hebben.

Hoewel het hier een economische sector betreft, gaat het volgens mij toch om meer dan om een louter economisch product. We moeten ons bezinnen over de rol van de pers in Vlaanderen. Zoals de heer Stassen daarnet al heeft vermeld, heeft heel die pers, op een paar kleine uitzonderingen na, nog een band met Vlaanderen.

We hebben het enkele jaren geleden al eens over de freelancers gehad. Volgens mij wordt terecht voor een

redactiestatuut gepleit. Dat is voor die mensen zeer belangrijk. Bovendien moeten redactieraden worden opgericht en moet er een ernstig en structureel sectoraal overleg komen. We ondersteunen dan ook het initiatief van de minister-president om een forum op te richten dat alle betrokkenen de kans biedt aan bod te komen.

Deze morgen heeft het Fonds Pascal Decroos gereageerd. Ik begrijp die reactie ten volle. Dit fonds houdt zich bezig met de inhoud en niet met het product. Dit fonds waakt erover dat de beroepsjournalistiek in Vlaanderen kan blijven bestaan. Ik heb deze ochtend gelezen dat het Fonds Pascal Decroos terecht vraagt bij dit overleg te worden betrokken. Het Fonds Pascal Decroos houdt zich meer met inhoud dan met het bedrijfseconomische aspect bezig.

De Vlaamse Vereniging van Journalisten (VVJ) en de vakbonden hebben het initiatief genomen samen een mediaplatform op te richten. Ik heb de twee vragen gelezen. Ze streven naar een standaardcontract voor freelancers. Ik denk dat ik het hier al eerder over heb gehad. Ze willen tevens een aantal toekomstige federale initiatieven die uiteindelijk tot een gemeenschappelijk paritair comité moeten leiden. Ze streven naar een groot paritair comité voor de hele sector van de geschreven pers.

Mijn vragen hebben betrekking op het overleg dat de minister-president heeft georganiseerd. De conclusies van het verslag zijn in de pers verschenen. Ik vraag me evenwel af welke maatregelen zich opdringen. Hebben de vertegenwoordigers van de sector zelf een plan voorgesteld? Ik heb de indruk dat dit niet het geval is.

Ik pleit hier in geen geval voor de vorm van steun die hier daarnet nog karikuraal is voorgesteld. Hoewel ik een gewezen communist ben, hoeft de tijd van de Pravda voor mij niet terug te keren. Indien de minister-president de Pravda wil uitgeven, zal ik hem echter opnieuw lezen. *(Gelach)*

Welke begeleidende maatregelen wil de minister-president ten aanzien van de ontslagen werknemers treffen? Minister Vandenbroucke heeft aangeboden van de beschikbare instrumenten gebruik te maken.

De begroting voor het beleidsdomein Media omvat een gemoduleerde steun aan de geschreven pers. Is de minister-president van plan die steun aan de geschreven pers te heroriënteren? *(Applaus bij sp.a + Vlaams-Progressieven, CD&V en Groen!)*

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Mijnheer de minister-president, opnieuw werd hier zeer veel gezegd. Ik kreeg al de kans om bij bepaalde punten mijn klemtoon

te leggen. Het probleem dat hier naar voren komt, is ingegeven door het feit dat in bepaalde bedrijven en meer bepaald in de krantenredacties afvloeiingen worden aangekondigd.

Mijnheer de minister-president, u was in eerste instantie verrast. U zegt in een aantal krantenartikels: "Ik heb pas nog met uitgevers rond de tafel gezeten en er werd mij geen probleem gemeld." Daaruit blijkt dat er an sich geen structureel probleem bestaat binnen deze sector van ondernemers. Maar er is wel een probleem en het is van tweeërlei aard. Er is het conjuncturele, zoals de heer Vandebossche aanhaalde, maar we mogen niet ontkennen dat ook het element recessie hier duidelijk een rol speelt. Men haalt aan dat er minder inkomsten zijn uit advertenties. Men haalt aan dat er een gevoelig hogere kost is voor energie, papier en dergelijke. Dat probleem kan niet ontkend worden.

Men vroeg hier daarnet welke maatregelen worden genomen. Mevrouw de voorzitter, sta mij toe ze nog even op een rijtje te zetten. De meeste zijn hier al aan bod gekomen.

De steun aan de geschreven pers bedroeg in 2008 1 miljoen euro. Daaraan zijn een aantal voorwaarden en kwaliteitseisen verbonden. De laatste klemtonen werden door de vorige minister van Media, de heer Bourgeois, gelegd. Er werden journalistieke domeinen aangehaald waar meer kwaliteit diende te worden beoogd. Het gaat dan met name over de buitenlandberichterij. We hebben ook het project Krant in de Klas. In de laatste begroting werd het bedrag hiervoor opgetrokken van 0,5 naar 1,2 miljoen euro. Ook voor het Fonds Pascal Decroos, dat inzet op kwaliteit en dat werkbeurzen uitkeert voor journalistieke projecten, was er een verhoging in 2006 van 186.000 naar 250.000 euro. Ten slotte is er de steun aan de Vlaamse Vereniging van Beroepsjournalisten en de Raad voor de Journalistiek. Ook deze steun werd hier al genoemd, zij het iets kritischer door de Vlaams Belang-fractie. Ook de steun aan de Raad voor de Journalistiek is verdedigbaar want hij doet wel degelijk zijn werk.

Mijnheer de minister-president, intussen is het duidelijk dat u met de actoren rond de tafel wilt gaan zitten. Zoals ik daarnet in het debat al zei: dit is inderdaad nodig. Er zijn hier termen gevallen uit het verleden, bijvoorbeeld 'de Pravda'. Wij mogen bepaalde termen niet door elkaar haspelen. 'Pluriformiteit' heeft ook met de dragers te maken. Gaat het om een krant, gaat het om internet? 'Pluriformiteit' kan ook met de inhoud, de opinie te maken hebben. Vroeger was dat heel duidelijk: je had katholieke, socialistische en liberale kranten, waarvan de hoofdredacteuren soms ook nog eens in het parlement zaten. Laat ons daar niet naar terugkeren. De discussie over pluriformiteit in de media is vandaag helemaal anders. Het verschil in meningen is belangrijk, maar gelukkig is de tijd van het hokjesdenken voorbij.

Hiervan zijn de voorbeelden legio. Het was tot twintig jaar geleden ondenkbaar dat een politicus als Bart De Wever opiniestukken zou hebben mogen schrijven in een krant als De Morgen.

Ik heb dat in ieder geval niet begrepen, mijnheer de minister-president. Misschien kunt u dat seffens even herhalen? Ik wil maar zeggen dat er ruimte moet zijn voor de verschillende meningen.

Mevrouw Marie-Rose Morel: Mijnheer Van Dijck, ik ben heel blij voor Bart De Wever dat hij opiniestukken in De Morgen mag schrijven. Het is hem van harte gegund. U haalt wel net iets aan dat me mateloos stoort. Mensen van het Vlaams Belang, die een behoorlijk deel van de Vlaamse bevolking vertegenwoordigen, mogen in geen enkele krant een opiniestuk publiceren, mogen zelfs geen lezersbrief publiceren. Wij moeten zelfs juridisch procederen om een recht van antwoord over een fout te krijgen.

Ik vind het heel goed dat Bart De Wever in De Morgen mag publiceren, maar we rijden niet allemaal voor onszelf. Ik zou het ontzettend appreciëren mocht de N-VA loyaal zijn tegenover andere Vlaamse verkozenen die ook een aantal Vlamingen vertegenwoordigen.

De heer Kris Van Dijck: Het is hoegenaamd niet mijn bedoeling om mij in de plaats van de redactie van De Morgen te stellen. Mevrouw Morel, dat is net het fundament van het debat: de redacties kiezen zelf. De redacties hebben een autonomie. Daarvoor pleit ik. Ik haal dit voorbeeld aan, maar ik zou ook andere opiniëschrijvers kunnen citeren in andere kranten. Dit was een voorbeeld.

De heer Carl Decaluwe: Het is inderdaad de redactie die bepaalt wat er in de krant komt.

Ik lees alle dagen, in alle kranten, lezersbrieven van Vlaams Belangers.

De heer Dany Vandebossche: Dat redactievrijheid zo geïnterpreteerd wordt, verwondert mij ten zeerste. Ik pleit voor een vrij redactiestatuut. Als u zich benadeeld zou voelen, dan moet u zich wenden tot de betrokken raden en instanties. (*Opmerkingen van het Vlaams Belang*)

Ik protesteer bij dezen dat ik nog nooit een opiniestuk in 't Pallieterke heb mogen publiceren.

De heer Filip Dewinter: Mijnheer Van Dijck, iedere krant, ieder medium, ieder weekblad, mag voor mijn part publiceren wat het wil of niet publiceren wat het wil.

Ik heb hier 't Pallieterke bij. Het bestaat al 63 jaar en heeft nog nooit een frank van de overheid ontvangen.

Er staan nauwelijks advertenties in. Er worden iedere week tienduizenden exemplaren verkocht, zonder probleem. Het is dus perfect mogelijk. En men schrijft wat men wil, men laat toe wat men wil en men laat niet toe wat men wil.

Maar daar gaat het niet over. Het gaat erover dat, zodra men overheidsgeld – belastinggeld – ontvangt, er andere regels moeten gelden. Dan moeten er regels van objectiviteit en neutraliteit gelden. Dat doet de overheid nooit. Men deelt het geld uit aan de media en men vraagt niets in ruil. Als het gebeurt met het geld van de belastingbetaler, dan moeten we een aantal eisen durven stellen. Als de media persvrijheid willen, dan is dat prima maar niet op kosten van de belastingbetaler. Als men dingen wil publiceren die de regels van de neutraliteit en de objectiviteit met de voeten treden, dan moet men het zelf betalen en zorgen dat er een markt voor is. Die uitdaging durven de kranten en de media blijkbaar niet aan.

De heer Carl Decaluwe: Als we in de commissie voor Media debatteren over erkenningen, hebben we het altijd over een redactiestatuut. Dat is toch voldoende.

Jullie willen zelf ingrijpen op wat er daar gebeurt. Dat is de realiteit. *(Opmerkingen bij het Vlaams Belang)*

Jullie willen zelf bijsturen. Jullie willen zelf journalist spelen. Dat is jullie bedoeling.

De heer Filip Dewinter: Als je het zelf betaalt, mag je alles schrijven wat je wilt. Betaal het zelf en zorg dat er lezers voor zijn.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer Dewinter, u maakt er een karikatuur van.

Er wordt niet met geld gesmeten. Ik heb net de bedragen genoemd. Het gaat amper over 2 miljoen euro per jaar.

U zegt: “Als je het zelf betaalt, dan kan je schrijven wat je wilt.” Ik zou daar maar goed over nadenken, want je moet oppassen met schrijven wat je wilt.

Mevrouw de voorzitter, ik wil waarschuwen voor een aantal terminologieën die voor een deel achterhaald zijn. De media zijn geëvolueerd, en ook de manieren waarop de media zich aan ons aanbieden.

Bijna alle kranten zijn ook op internet actief, maar tv en radio zijn ook op internet actief. We hebben dus media die elkaar tegenkomen, maar vanuit een ander oogmerk vertrekken. Toen werd aangehaald dat we internet toch niet kunnen verbieden voor die kranten, was het antwoord ‘neen’. Maar bij mijn weten zijn die internetkranten nog steeds niet winstgevend. Zij kosten meer dan ze opbrengen, maar het is evident dat ze ook op die markt meespelen, omdat die aan belang wint.

Internet staat ook open voor andere gebruikers, wat we wel eens de burgerpers zouden kunnen noemen. Daarstraks werd aangehaald dat er grote krantenredacties nodig zijn voor de kwaliteit. Men zou kunnen zeggen dat men afdankt, maar toch de kwaliteit garandeert. Maar eenieder is op dit moment een media-actor; ook de mensen hier in de zaal schrijven, hebben een blog, zijn dus een actor in het mediagebeuren en medespeler. Heel de media-evolutie is anders en kan niet door de bril van de jaren negentig, laat staat van de jaren tachtig, worden bekeken.

Dat wil niet zeggen dat media en pers geen belang meer hebben, integendeel. Daarom blijven elementen van kwaliteit hun belang hebben. Wat is kwaliteit in de media? Ik denk dat dat inderdaad zeer moeilijk te bepalen is. Daarvoor is ook een overleg, een staten-generaal, een rondetafel, waar alle actoren bij betrokken zijn, belangrijk.

Eén actor heb ik nog niet gehoord. Laat ook de academische wereld een rol spelen. Ook binnen de academische wereld zijn er mensen met visies, die de evoluties op de voet volgen en Vlaanderen nieuwe stimulansen kunnen geven.

Mijnheer de minister-president, wat voorligt, is een grote uitdaging. Daarom verdient het ook een actualiteitsdebat. Maar we mogen er ook geen karikatuur van maken. Ik denk dat we geen politieke beïnvloeding willen wat de journalistieke vrijheid betreft. In het recente verleden hebben we in het parlement duidelijke stellingen ingenomen, onder andere over redactiestatuten. Dat moeten verworven rechten blijven.

Ik denk wel dat we als politiek mee het voortouw moeten nemen om te bepalen wat de rol van de media in het algemeen kan zijn, vandaag, morgen en overmorgen. We moeten openstaan voor de evoluties en zorgen voor een zo breed mogelijke pluriformiteit. Daarvoor geven we vanuit N-VA deze staten-generaal wel degelijk alle kansen. *(Applaus bij de meerderheid en de N-VA)*

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, we hebben geen kranten nodig. Terwijl we dit debat voeren, komt via de digitale media het persbericht binnen dat VTM 28 banen schrapt in de televisieafdeling. Dat lezen we dan morgen waarschijnlijk wel in de krant.

Een citaat uit 2007: “De Vlaamse persboeren moeten zich stilaan afvragen waarom mensen kranten of weekbladen lezen.” Dat is een citaat van ongeveer twee jaar geleden. Vandaag hebben we een discussie over een crisis. Maar het is toch een beetje een vreemd debat en het gaat alle richtingen uit. Toen ik de agenda voor

vandaag bekeek, dacht ik dat het boeiend zou worden, en het blijft boeiend.

Is er wel een crisis? Zijn de ontslagen in de mediasector een nieuwe situatie? Dan stel ik meteen de vraag welke media, welke mediagroepen, kranten en internet. Ik hoorde ook vroeger geen debat, toen er herstructureringen waren vanwege reorganisaties bij de redacties, waarbij men ging naar één werkvloer en bepaalde functies overbodig werden. Alle vakjes werden op één vloer samengebracht bij alle redacties die modern zijn. Dat zien we bij de VRT en zelfs bij de weekbladen.

Daar zijn toen ook mensen afgevoeld. Toen sprak men niet over crisis, toen sprak men over innovatie. Dat is nieuw, dat gaat snel, er is rechtsreeks contact, één desk. Maar nu is het een crisis.

Gaat het slecht in de sector? Ja. De kwartaalvooruitzichten voor de reclame-inkomsten bij de media zijn slecht. Dat gaat samen met de economische toestand. Er zijn ook tegengestelde berichten. Bij Corelio lopen de sales waanzinnig goed, en daar maakt men zich op dat vlak geen zorgen. Aan de andere kant moeten er dan weer mensen buiten. Dan krijg je toch een zeer vreemd vermoeden. Is het zo dat mensen buitengezet worden vanwege economische factoren?

Als je de lijst maakt, is het vreemd om te zien dat grote persbedrijven mensen op straat gooien, zagezegd omdat ze financieel in de problemen zitten. Ga dat maar eens uitleggen als je De Persgroep heet en AD NieuwsMedia, de groep rond het Algemeen Dagblad in Nederland overneemt. Dat gebeurt nu. Met die overname is 80 miljoen euro gemoeid, en 200 van de 500 banen zullen daarbij sneuvelen. In 2002 heeft de heer Van Thillo de Nederlandse krant Het Parool overgenomen voor amper 4 miljoen euro. 40 mensen moesten vertrekken. De Persgroep had ook geld in 2004. In 2005 is het radiostation Noordzee 100.7 FM, dat is Q Music Nederland, overgenomen van Talpa van John de Mol. Vorig jaar boekte Persgroep Publishing een omzet van 278 miljoen euro.

Dan is er de concurrentie. Corelio, uitgever van De Standaard en Het Nieuwsblad, heeft niet stilgezeten. De groep Editions de l'Avenir, uitgever van de krant Vers l'Avenir, werd overgekocht. Ook de uitgever van The Bulletin ging naar Corelio, alsook de drukkerij Nevada-Nimifi in Anderlecht en Minoc Business Press, die u kent als uitgever van bladen als Clickx en PC Magazine. Overnames. Uitbreiding. Centen.

De derde groep rond Gazet Van Antwerpen en Het Belang van Limburg, Concentra, heeft ook niet stilgezeten. Op haar shoppinglijstje stonden recent nog de Nederlandse krantengroep Typische Uitgaven en daarvoor de Trompetter Groep en TV Limburg, beide uit Nederland. De Koopjeskrant had ze in 2007 al gekocht. Om eerlijk te zijn: bij deze groep is er geen sprake van ontslagen.

Eenzijds is men in de krantenwereld bezig aan een rondje shopping om de posities op de markt te versterken, anderzijds vallen er ontslagen, vermoedelijk ook om de posities te versterken. Moet een overheid deze sector ondersteunen? Dat is de hamvraag. De optelsom is onrechtstreeks de advertentieruimtes en de communicatie. Het zijn fameuze budgetten die de overheid geeft. Dat is geen steun aan de pers, dat is eigenlijk steun aan de aandeelhouders. Er staat niet duidelijk omschreven wat daarvoor moet terugkomen. Hoe kan je een gesprek over steun vanuit de overheid, onder welke vorm dan ook, aan de media en de pers verdedigen, als je zelf als overheid verantwoordelijk bent voor een situatie waarbij de commerciële groepen die het wat moeilijker zullen hebben, niet voluit kunnen gaan? In plaats van steun aan de privémedia, zou u misschien die gelden kunnen gebruiken om de VRT 100 percent te financieren vanuit de overheid en laat de commerciële groepen maar commercieel zijn, dan krijgen die weer een wat grotere markt en kunnen zij proberen de verminderende reclame-inkomsten op te krikken. Dat is een klare lijn: reclame voor de privémediagroepen, overheidsgeld voor de openbare omroep, een overheidsinstelling.

De krantenredacties blijken te moeten besparen. Stop dus die overheidssteun en subsidies voor commerciële mediabedrijven en zorg voor een evenwichtig landschap waarbij de commerciële groepen voluit kunnen gaan. Minder restricties, meer liberalisering en minder enge decreten zouden al heel snelle stappen kunnen zijn in een eerste fase om ervoor te zorgen dat dat landschap concurrentieel blijft.

De heer Dany Vandebossche: Mijnheer Verstrepen, over de verhouding tussen de openbare omroep en de vrije omroepen en de privésector van de pers: u weet toch dat de privésector zelf heeft gevraagd om de reclame op de radio van de VRT te behouden, maar die niet op de televisie te brengen? Ik hoor u zeggen: volledig reclamevrij. Die stelling klopt niet helemaal.

De heer Carl Decaluwe: Er is de stelling om de openbare omroep een meer gezonde gemengde financiering te geven met minder commerciële inkomsten dan vandaag. Vandaag is de verhouding 68/32. Dat zou anders moeten worden ingevuld.

Wij vinden echter tegelijk dat dit dan op de ene of andere wijze moet worden gecompenseerd. Daarin verschillen we grondig van mening, denk ik. We kunnen niet zomaar een bedrijf doodmaken, bij manier van spreken. U zou gewoon vinden dat er niet moet worden gecompenseerd, dat dit bedrijf maar moet afslanken. Wij zien dat anders. U hebt echter een punt: de commerciële inkomsten moeten inderdaad meer naar de commerciële sector gaan en een overheidsbedrijf als de VRT moet minder afhankelijk zijn van de commerciële inkomsten. Dat is net een van de oorzaken van de huidige moeilijkheden. In de toekomst moeten we dat vermijden.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer Vandenbossche, inderdaad, maar u moet er dan ook bij zeggen dat die mensen er belang bij hebben dat de radioreclame bij de VRT blijft, omdat ze niet willen dat er nog een commerciële concurrent bij zou komen. Zij hebben alle baat bij een duopolie op de radio. Ze verkiezen dat die reclame bij Donna of Studio Brussel zit en niet bij, bijvoorbeeld, een concurrent. Die zou, door deze mogelijkheid van de commerciële markt die zich opent, misschien wel eens een andere landelijke zender kunnen brengen. Die discussie wil ik gerust eens voeren, met alle gegevens die er zijn. We pleiten daadwerkelijk voor een volledige decommercialisering van de VRT, omdat dan alle commerciële middelen in de markt worden gelaten en die markt zich dan voort kan ontwikkelen.

Tot daarnet ging het over de televisieafdeling van vtm, maar we hebben het vandaag over de kranten. De radio's zijn de goudhaantjes van de groepen. Zij maken in verhouding de grootste winsten. Daar worden ook andere activiteiten mee betaald. Tot nu toe maakt televisie geen verlies: er is alleen sprake van minder inkomsten. Dat is toch een zeer belangrijke nuance. Er is sprake van een minder goede projectie voor het laatste kwartaal en het eerste kwartaal. Men ziet hoeveel boekingen de reclame-regieën nu doen en men wacht af. Laten we dus niet te snel gaan wat dat betreft.

De saneringen waren sowieso gepland. Dat wisten de mediasector en de productiesector al langer. Ze zijn gewoon versneld en vanuit het oogpunt van de perceptie komt het nu – voorzichtig uitgedrukt – gelegener.

Tot nu toe heb ik niets gehoord over een nieuwe crisis bij de nieuwe media of het internet. Daar wordt niet over gediscussieerd. Daarnet werd gesproken over de beleidsruimte en de beleidsmiddelen. Het totale bestedingsbudget voor Media van de voorbije jaren vertoont een vreemde curve. Dat budget is eigenlijk niet toegenomen, terwijl de media steeds meer aanwezig zijn als economisch geheel in Vlaanderen. Er is een elan. Het is een groeiende economie met steeds meer mogelijkheden. Mijnheer de minister-president, dat mediabudget is echter niet fenomenaal gestegen en het budget voor andere dingen, zoals het openbaar vervoer, wel. Dat is een kwestie van prioriteiten. De sector wordt steeds belangrijker, maar het totaalbudget wordt afgetopt, zo zien we.

De overlegstructuur Flanders Media is aangehaald. Dat mag geen praatbarak zijn. Als we een dergelijk systeem in het leven roepen, dan moeten we er wel voor zorgen dat dit resultaten oplevert. Dat is toch onze bekommernis. We zijn daar helemaal niet tegen. Overleg is goed. Het ware misschien interessant om het in één moeite door eens te hebben over een charter tussen de commerciële mediagroepen en de openbare omroep.

Waarde leden, u bent bang dat journalisten ontsporen en verpauperen. Dat heb ik hier gehoord. Het niveau zakt.

De kwaliteit daalt. Als u daar bang voor bent, zorg dan daadwerkelijk voor een beter statuut voor de journalistiek in het algemeen. Zorg er dan voor, met al uw politieke gewicht, dat de journalisten en de freelancers meer poten hebben om op te staan, dat ze niet zo afhankelijk zijn van de almacht van de mediabazen en de aandeelhouders.

Wie is immers de zwakste schakel in deze kwestie? Dat zijn de journalisten. We voeren dit debat omdat de journalisten lawaai hebben gemaakt en hebben gezegd dat er een en ander gebeurt op de redactie. Het is ook gezegd: de mediabazen zelf zaten niet te wachten op een ontmoeting met de minister-president over deze crisis. Het zijn de journalisten die hebben verklaard het niet leuk te vinden dat er afvloeiingen zijn.

Overheidsfinanciering in de media gebeurt sowieso: laten we daar niet hypocriet over doen. Inderdaad, iedereen, ook in dit huis, heeft blijkbaar een potje: een jeugdjournaal op vtm, op SBS, een fruitboer drama gefinancierd door een provincie, een regionale zender die ook geld krijgt van de provincie en de stad enzovoort.

Eigenlijk is het een ondoorzichtig bos vol onrechtstreekse financieringen geworden. Op dit ogenblik is er voldoende financiering. Eigenlijk zou men die moeten afbouwen en het kader creëren waarin de openbare omroep volledig reclamevrij wordt, de reclame moet verhuizen naar de privéondernemingen. Ik vind dat de verantwoordelijkheid van de politiek. Daar zullen wij naar streven, nu en in de volgende legislatuur.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik heb aandachtig geluisterd naar dit zeer boeiende actualiteitsdebat. Ik zal eerst tekst en uitleg geven bij de contacten die ik had. Ik zal u ook vertellen wat ik de komende dagen en weken ga doen. Ik ga ervan uit dat we dat in de commissie voor Media nog uitgebreid bespreken en opvolgen.

Er is hier beweerd dat ik mij bezighoud met de media. Maar natuurlijk houd ik me in deze economisch moeilijke tijden ook bezig met de automobielsector, met de houtindustrie, met de textiel enzovoort. Deze sectoren zijn belangrijk voor Vlaanderen betreffende toegevoegde waarde en werkgelegenheid. Dat geldt ook voor de mediasector. Het is een Vlaamse sector par excellence met aanzienlijke tewerkstelling. In de geschreven pers spelen elementen als kwaliteit en pluriformiteit, die ik in mijn beleidsbrief verdedigd heb, een rol.

Ik heb verschillende betrokkenen uitgenodigd om te praten over de situatie in de media, en meer nog over de toekomst ervan. Ik heb op 8 december de

mediagroepen ontvangen, op 9 december de vakbonden en de Vlaamse Vereniging van Beroepsjournalisten en vandaag de gedelegeerd bestuurder van de VRT. De volgende dagen zie ik nog andere belanghebbenden, om dan te komen tot een voorstel – met inbreng van uw suggesties – om de staten-generaal van de Vlaamse media of Flanders Media vorm te geven.

De mediagroepen verklaarden dat ze zoals alle bedrijven op onze kleine markt kampen met stijgende onkosten. Dat gaat dan over loonkosten, grondstoffen en dergelijke. Ze worden sinds enkele maanden geconfronteerd met een daling van de advertentie-inkomsten. De herstructureringen bij De Persgroep en bij Corelio vormden de aanleiding voor de gesprekken. Deze twee spelers hebben allebei verklaard dat de herstructureringen geen oorzakelijk verband hadden met de economische crisis en de vermindering van de advertentieruimte. Er is uitdrukkelijk gezegd dat er geen afspraken zijn gemaakt. Er werd immers beweerd dat men in het medialandschap met een groot ‘complot’ bezig was. De mediagroepen hebben me duidelijk gezegd dat ze geen bijkomende middelen of subsidies vragen.

Ik heb hun gevraagd – dat kwam ook hier aan bod – of de herstructureringen gevolgen hadden voor de kwaliteit van de krant. De uitgever moet er alles aan doen om die kwaliteit hoog te houden. Als minister van Media moet ik dat bewaken. Wat heeft het voor nut om kranten op de markt te brengen die de lezer als onvoldoende kwaliteitsvol beschouwt? De persgroepen hebben mij gegarandeerd dat de kwaliteit gevrijwaard blijft. Er wordt niet ingeleverd op de kwaliteit van de producten, noch op de onafhankelijkheid, noch op de pluriformiteit. Dat hebben zij onderstreept.

Ik heb gisteren de vakbonden en de journalisten ontvangen en toen was er natuurlijk een andere invalshoek bij hetzelfde dossier en hetzelfde probleem. Zij maken zich grote zorgen over de acties en herstructureringen die aan de gang zijn. Vandaag heeft zelfs ook VTM bijkomende ontslagen of afvloeiingen aangekondigd. Men heeft een aantal pertinente opmerkingen gemaakt – ze zijn hier trouwens ook al aan bod gekomen. Men stelt niet alleen vragen over de journalisten in verband met de druk en de kwaliteit, maar er werd bijvoorbeeld ook gevraagd hoe het zit met de persfotografen. Degenen die op zelfstandige basis werken voor een aantal van die mediagroepen, bevinden zich in een moeilijke situatie. Men krijgt 16 euro voor een kleurenfoto en heeft af te rekenen met een heel grote concurrentie. Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat dit probleem wordt aangepakt? Men heeft me gezegd dat men bang is dat de kwaliteit en de autonomie in gevaar komen. Ik heb die twee groepen dus ontvangen en ik deel u bijna letterlijk mee wat ze me hebben gezegd.

Wat is nu de conclusie van die twee contacten – er zullen er trouwens nog volgen? Ten eerste, iedereen gelooft

in de toekomst van de mediasector. Dat is heel belangrijk. Ik kom er straks nog op terug.

Ten tweede moeten de kwaliteit, de onafhankelijkheid en de pluriformiteit gewaarborgd worden. Al die mensen zeggen dat dit belangrijke elementen zijn waar de nodige aandacht aan moet worden besteed en waarvoor de nodige garanties moeten worden gegeven. Ik heb al opgemerkt dat een krant niet is zoals een ander product dat door een gewoon bedrijf wordt geproduceerd, een krant bevat een element van democratisch gehalte en van de dynamiek van de samenleving, die ons allen dierbaar is.

Ik heb ook heel duidelijk geconcludeerd dat ik voor wat herstructureringen betreft, ook niet tussenbeide kom bij andere grote herstructureringen in andere bedrijven. Er werd al verwezen naar De Tijd en naar andere bedrijven, maar ik denk niet dat het de taak van een minister is om heel actief tussen te komen indien herstructureringen worden gelanceerd. Dat betreft een debat tussen de werkgever en de werknemers, die heel duidelijk op hun verantwoordelijkheid zijn geweest. Ik moet onderstrepen dat het bij herstructureringen niet de taak is van de minister om tussen te komen.

Ten slotte – maar dat heb ik al gezegd – zijn de journalisten en de anderen geen vragende partij om in een situatie terecht te komen waarbij wij bijkomend geld zouden geven aan de verschillende groepen om het probleem van de herstructurering op te lossen.

Ik zal nog contacten hebben, maar ik heb begrepen dat iedereen dat al in de media heeft gelezen. Ik geef dat toch nog even kort mee.

De vraag is nu welke maatregelen en acties zullen worden ondernomen. Ik denk dat we acties moeten hebben op heel korte termijn, op korte termijn en op lange termijn. Wat de heel korte termijn betreft, is het bij deze herstructurering natuurlijk zo dat we, natuurlijk samen met collega Vandenbroucke, zoals bij elke andere herstructurering, de instrumenten die we hebben volop zullen inzetten. Er is ook een uitdrukkelijke vraag om er ook voor te zorgen dat de zelfstandigen, de persfotografen en anderen die toeleveren, niet over het hoofd worden gezien en dat ook voor hen de instrumenten worden ingezet die we voor andere herstructureringen inzetten. Dat zal dus gebeuren in afspraak met minister Vandenbroucke en wel op heel korte termijn, ervan uitgaande dat de plannen doorgaan en dat erover wordt overlegd binnen de ondernemingen zelf.

Op korte termijn zal ik tegen eind januari, begin februari een initiatief nemen. Wordt dat een staten-generaal van de Vlaamse media en kan daar dan een platform Flanders Media of Vlaanderen Media, in het mooi Nederlands, uit voortvloeien?

Eind januari, begin februari zal ik dat initiatief nemen. Het zal worden opgebouwd rond de heel duidelijke vraag hoe we de toekomst van de media in al hun facetten kunnen versterken, en hoe kunnen we daar op lange termijn maatregelen voor kunnen treffen. Ik heb aan de uitgevers gevraagd om mij te zeggen wat zij belangrijk vinden om de toekomstgerichte visie voor de media te kunnen uittekenen. Aan de journalisten en de vakbonden heb ik gevraagd welke elementen volgens hen belangrijk zijn om mee te nemen in het debat.

Verskillende sprekers hebben de suggestie gedaan om aan de steun die we nu geven – de steun van 1 miljoen euro, de steun aan Krant in de Klas, en de ondersteuning van kwaliteitsvolle journalistiek – een aantal voorwaarden te koppelen. Ik wil dat meenemen. Dat mogen uiteraard geen voorwaarden zijn inzake inhoud of redactionele inmenging. Men heeft onder meer verwezen naar het voorbeeld van de Franse Gemeenschap.

Dat heeft mijns inziens te maken met de manier waarop je met toeleveranciers en persfotografen omgaat, en met de onafhankelijkheid van de journalisten. Ik heb begrepen dat zelfs de oppositie ermee akkoord gaat dat we dergelijke voorwaarden verder onderzoeken.

In januari of februari volgt dus de staten-generaal met alle betrokkenen. Ik heb begrepen dat bijvoorbeeld ook de VRT daarbij betrokken moet worden. Daarnet had men het over de relatie tussen de openbare omroep en de privésector. Wie doet wat, en onder welke voorwaarden? Ook dat is een heel belangrijk en interessant debat.

Er is daarstraks ook verwezen naar het statuut van kunstenaars. Moeten we in die richting decretale initiatieven nemen? Ik sluit dat allemaal niet uit. Ik neem ook de eventuele uitbreiding mee van het initiatief Krant in de Klas, dat mijn voorganger heeft opgestart. Men heeft voorgesteld om de doelgroep uit te breiden, bijvoorbeeld naar de werkzoekenden. Ik sta daarvoor open.

De rechtstreekse steun aan de geschreven pers is door niemand gevraagd, en ik denk ook niet dat het de bedoeling kan zijn dat we in die richting verdergaan. We moeten wel kijken hoe we deze belangrijke sector verder in kaart kunnen brengen en hem een toekomst kunnen garanderen. Niet alleen voor de werknemers uit de sector, maar ook voor alle klanten, lezers en dergelijke. Ik heb het dan niet alleen over de geschreven pers, maar ook over het internet enzovoort. Alle elementen kunnen daarbij betrokken worden.

Met dit initiatief geven we een antwoord op de verzuchting die hier geformuleerd is. We gaan een aantal duidelijke richtingen uit. Zowel de journalisten, persfotografen als anderen hebben bepaalde verwachtingen. Ik ga ervan uit dat we een goede samenstelling zullen vinden voor de staten-generaal. Men heeft onder meer voorgesteld om er

de academische wereld bij te betrekken. Wij zullen dan ook een voorstel in die richting formuleren.

We zullen ook de nodige overlegmomenten en debatten organiseren in dit parlement en in de commissie Media. *(Applaus)*

De heer Jos Stassen: Mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw duidelijke en hoopgevende antwoord. Het is belangrijk dat u de redenering volgt dat de mediasector bij uitstek een sector is die onder een aantal voorwaarden onrechtstreeks gesteund moet worden. Dat kan en moet verder worden uitgewerkt.

In dat kader, mevrouw de voorzitter, kondig ik een actualiteitsmotie aan ter ondersteuning en ter uitbreiding van het antwoord van de minister-president.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik heb geluisterd naar de uitleg van de minister-president. Ik blijf wat op mijn honger zitten. Maar we zullen afwachten.

Ik wil benadrukken dat de mediasector steunen iets heel anders is dan de kranten steunen. De kranten zijn als medium altijd verwend. In de verkiezingsperiode zijn de kranten het enige medium dat politieke reclame mag plaatsen. Andere media zoals radio en televisie waren ook vragende partij. Enkel de kranten halen grote budgetten binnen bij de politieke partijen.

Elk initiatief om kranten te verspreiden, betekent dat je als overheid de kranten koopt en ze dan verdeelt, aan Brussels Airlines of noem maar op. In 2006 hebben alle overheden 87 miljoen euro aan reclame in de media gespendeerd, en dan heb ik het nog niet over overheidsbedrijven zoals Belgacom en de VRT. De geleverde inspanningen voor de media zijn toch al ruim voldoende. Je moet opletten dat je niet nog meer geeft.

Minister-president Kris Peeters: Ik dank u voor de positieve tussenkomsten. Obama heeft de verkiezingen gewonnen voornamelijk via het internet en niet via de geschreven pers.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer de minister-president, als u die discussie met mij wilt aangaan, met veel plezier. Mag ik u erop wijzen dat de funding die Obama heeft aangetrokken via het internet opmerkelijk groter was, maar dat het effect ervan niet vaststaat? De verkiezingen winnen via het internet is een beetje te gemakkelijk. Dan gaan we heel veel investeren in het internet.

In Vlaanderen mag men voor politiek reclame voeren op het internet en in de kranten, maar niet via andere media. Die scheeftrekking verdient uw aandacht, mijnheer de minister-president.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Het debat is gesloten.

Actualiteitsmotie

De voorzitter: Door de heer Stassen werd tot besluit van dit actualiteitsdebat een actualiteitsmotie aangekondigd. Ze moet uiterlijk om 16.43 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daar straks over uitspreken.

Het incident is gesloten.

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Sannen bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Ik zou willen vragen om bij hoogdringendheid een voorstel van decreet houdende de verlening van een gewestwaarborg voor grensoverschrijdende financiële transacties te agenderen vandaag of volgende week.

De voorzitter: We zullen straks bekijken wanneer we dat behandelen.

Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Peumans tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de vermindering van de federale dotatie aan de deelstaten in 2009

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, federaal minister Didier Reynders heeft meegedeeld dat al dan niet in het kader van de Financieringswet Vlaanderen 400 miljoen euro minder zou ontvangen in 2009. We hebben u daarover deze ochtend op de radio gehoord, mijnheer de minister. We hebben het verzoek gehad van de heer Wathélet en van de eerste minister, en nu is er dit weer.

De vraag is hoe we dat in een meerjarenbegroting kunnen kaderen. Dit is een eenmalige vraag die betrekking heeft op de begroting 2009, maar het is belangrijk om de weerslag op de komende jaren te kennen. De hele economische crisis heeft ook gevolgen. Mijnheer de minister, vanmorgen zei u dat u de nodige provisies hebt aangelegd, een indexprovisie en een conjunctuurprovisie. Maar hoe zal dat in de toekomst uitdraaien?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: De communicatie door de federale overheid over de begroting is niet altijd eenvoudig. Het heeft wat puzzelwerk gevraagd om te achterhalen waar de 640 miljoen euro vandaan komt. Dat is het resultaat van een oefening van mevrouw Spinnoy van de studiedienst van de FOD Financiën. Ze heeft de doorstorting van de middelen herberekend op een economische groei van 0,2 en een inflatie van 2,1 percent in 2009. Dit leidt tot 640 miljoen euro minder inkomsten voor Vlaanderen. In 2009 gaat het over 391 miljoen euro, en er komt ook een negatieve afrekening in de begroting van 2008 van 51 miljoen euro.

De verminderde doorstorting van de middelen is geconditioneerd door een aanpassing van de groei en de inflatie volgens de inzichten van de studiedienst van Financiën. We hebben daarop geanticipeerd met de Vlaamse begroting. We hebben een conjunctuurprovisie van 1 percent ten bedrage van 178 miljoen euro. Als de groei daalt van 1,2 naar 0,2 percent, heeft dit budgettair voor ons geen effect, omdat dat ingebufferd is.

Daarnaast hebben we ook een indexprovisie van meer dan 320 miljoen euro, die door de daling van de inflatie in 2008 en de voorspelde daling van de inflatie in 2009, een marge oplevert die we kunnen toevoegen aan de conjunctuurprovisie om eventuele bijkomende schokken op te vangen. Voor 2009 is de zaak onder controle.

Er was verwarring over de vraag of er al of niet inspanningen worden gevraagd voor het relanceplan. We hebben daar negatief op geantwoord omdat Vlaanderen zelf een relanceplan heeft. Ik denk dat we daar straks over zullen discussiëren.

In de commissie voor Financiën en Begroting hebben we afgesproken dat we de meerjarenbegroting doortrekken tot 2014. Het zal de eerste keer zijn in de geschiedenis dat we zoiets doen. We zullen dat klaar hebben tegen het einde van dit jaar. De beleidsruimte voor de volgende legislatuur wordt momenteel berekend op ongeveer 1,5 miljard euro. Dat is minder dan in deze legislatuur, maar we verwachten wel nog een substantieel bedrag in de volgende legislatuur. We zullen de cijfers aan de commissieleden bezorgen zodra ze klaar zijn.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, u verwijst naar de berekening van de FOD Financiën. De minister-president heeft in De Standaard gezegd dat daarvan nog heel wat zal worden afgekloven. Gaat Vlaanderen akkoord met die berekening?

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Mijnheer de minister, we moeten heel voorzichtig zijn in deze zaak. Federaal minister Reynders heeft een eigen politieke agenda waarbij hij de provocatie niet schuwt, en de bedoeling heeft een zoveelste variatie op hetzelfde thema in de praktijk te brengen, namelijk de federale putten laten vullen door de gewesten en meer specifiek door Vlaanderen.

De cijfers en de parameters die minister Reynders naar voren schuift, moeten we op zijn minst durven betwijfelen. Het kan in elk geval nooit de bedoeling zijn, net zomin als in het verleden het geval is geweest, dat er Vlaams krediet wordt verstrekt voor het federale failliet.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer Dewinter, het is heel duidelijk bepaald dat onze dotaties zijn gebaseerd op de bbp-groei en de bbp-deflator. We kennen nu een heel snelle herziening van deze gegevens. Deze krimp gaat uit van heel optimistische cijfers, van een negatieve groei van min 0,2 percent en een inflatie van ruim 2 percent terwijl we weten dat er in 2009 wellicht een nog lagere groei zal zijn. Die minderontvangst van 400 miljoen euro die nu op basis van deze gegevens wordt vooropgesteld, zal wellicht nog hoger liggen.

Mijnheer de minister, we hebben in de commissie gedebatteerd over de meerjarenbegroting. Ik denk dat deze gegevens heel duidelijk aantonen dat de regering gelukkig vooruitziend is geweest door voldoende buffers aan te leggen. In de nabije toekomst moeten we een duidelijke verkenning maken. De meerjarenbegroting moet op punt worden gesteld op basis van realistische cijfers, zeker wat de bbp-groei en de bbp-deflator betreft.

De voorzitter: De heer Gabriëls heeft het woord.

De heer Jaak Gabriëls: Mijnheer de minister, ik dank u voor de aankondiging van wat u reeds in de commissie hebt gezegd. Op verzoek van de commissie en van het Rekenhof zult u toch een meerjarenplanning maken voor het einde van het jaar. Het verbaast me dan ook dat het Rekenhof deze week publiceerde dat de Vlaamse Regering dit niet zou doen. Ik vind dat absoluut niet op zijn plaats.

Minister Dirk Van Mechelen: Namens de Vlaamse Regering en minister-president Peeters wil ik onderstrepen dat we met betrekking tot de begroting 2009 een begroting in evenwicht willen behouden. Verder gaan we niet aan deficit spending doen. We gaan onverkort voor de doelstelling

om Vlaanderen schuldenvrij te maken tegen het einde van dit jaar. En tot spijt van wie het benijdt, dat gaat lukken. Tot slot zullen we ons relanceplan uitvoeren: 710 miljoen euro jobkorting en een investeringspakket van meer dan een miljard euro plus pps.

Mijnheer Peumans, mijnheer Dewinter, ik wil het nog even hebben over de berekening van minister Reynders. Die 640 miljoen euro is een correcte vertaling van de bijzondere financieringswet wanneer de economische parameters neerwaarts worden herzien voor 2009 naar een inflatie van 0,2 en 2,1 percent. Het bnp staat momenteel op min 0,2 en 1,9 percent, wat een bijkomende verslechtering is van het vorderingssaldo.

Wat de meerjarenbegroting betreft, blijkt uit de voorlopige analyse dat de begroting 2009 normaal kan worden afgesloten. De crisis in 2009 zal echter zwaar doorwegen op de begroting van 2010. Wij voorspellen dat men zonder enige ingreep, volgens de meerjarenbegroting, op een deficit van ongeveer 300 miljoen euro uitkomt dat zich in 2011 herstelt in een begroting in evenwicht. In 2012, 2013 en 2014 krijgen we dan 1,5 miljard euro extra beleidsruimte. Het is vanzelfsprekend dat de invloed van de crisis 2008, maar vooral 2009 haar effecten zal hebben voor de opstart van de begroting 2010. De regering zal echter de nodige maatregelen nemen. Met andere woorden, we blijven op schema. In januari zullen we deze discussie voeren in de commissie.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Mijnheer de voorzitter, ik was niet aanwezig in de commissie voor Financiën. Ik kan niet op twee plaatsen tegelijk zijn. De opmerkingen van het Rekenhof zijn eerder gekomen, naar aanleiding van de begroting voor 2009. Ik ben blij dat de minister van Financiën en Begroting een meerjarenbegroting aankondigt, zodat men ook weet wat de weerslag is op de economische ontwikkeling.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Rudi Daems tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het standpunt van de Vlaamse Regering ten aanzien van het voorstel van een gecoördineerd relanceplan voor het hele land

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, het zou logischer geweest zijn indien men de vragen had gegroepeerd. Mijn vraag gaat ongeveer over hetzelfde. Ik heb het wel meer over de inhoud van de verschillende relanceplannen.

Mijnheer de minister-president, u weet dat de minister-president van de Waalse regering enkele weken geleden een 'plan de crise' heeft gelanceerd voor een bedrag van anderhalf miljard euro. Minister-president Demotte zei zelfs dat het herstelplan van de Vlaamse Regering maar 842 miljoen euro bevatte. De afgelopen dagen en weken hebben we ook heel wat te horen gekregen over het federale relanceprogramma.

Mijnheer de minister-president, wat voorligt, is eigenlijk een opsomming van klassieke recepten. Een groot deel van wat is opgenomen in het interprofessioneel akkoord bevat ook heel wat klassieke recepten. Ik geloofde mijn oren en ogen niet toen de Waalse socialisten bovendien nog eens een oproep deden om de btw op energieverbruik lineair te verlagen.

Zoals u weet, zijn we niet onverdeeld gelukkig met het Vlaamse herstelplan. Er zitten echter wel bepaalde onderdelen in die we best kunnen pruimen, zoals bepaalde initiatieven voor ecologische innovatie, het socialer kleuren van energiebesparingen enzovoort.

Ik heb begrepen dat de federale overheid vrij dicht bij een akkoord staat. Stel u voor dat we gaan naar een al dan niet tijdelijke lineaire verlaging van de btw op elektriciteitsverbruik. Dat zou compleet absurd zijn. Dat zou zelfs indruisen tegen een aantal uitgangspunten van het Vlaamse relance- of herstelplan.

Mijnheer de minister-president, toen de federale regering destijds begon na te denken over de invoering van een vliegtuigtaks, hebt u de vlucht vooruit genomen. U stond op de stoep van de ambtswoning van de premier om dat voorstel te bestrijden. Bent u bereid om hetzelfde te doen als vanavond of morgen zou blijken dat de premier een plan voorlegt waarin een verlaging van de btw is opgenomen?

Er zijn verschillende relanceplannen. Er is echter helemaal geen coherentie. Het zou logisch zijn als er gezorgd zou worden voor een coördinatie van de verschillende herstelplannen. Daar staan zaken in die dubbel werk inhouden. De motie van de N-VA die straks aan bod komt, bevat een aantal opsommingen. Soms rijdt men elkaar in de wielen. Bent u bereid een initiatief te nemen om te komen tot een soort gecoördineerd herstelplan? Wat nu voorligt, is volledig verwarrend.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Daems, als de Vlaamse belangen of politiek in het gevaar komen of

worden tegengewerkt, dan mag u erop rekenen dat we meer zullen doen dan op de stoep staan. In het verleden hebben we dat al gedaan. U herinnert zich het voorstel van minister Reynders over de btw op grond en gebouwen. Ook voor andere dossiers hebben we onze houding duidelijk gemaakt. Vrij recent hebben minister Vandenbroucke, ikzelf en de andere collega's duidelijke taal gesproken over de vereenvoudiging van de banenplannen en de problematiek inzake de ouderen. U moet ons dat zelfs niet vragen. We doen dat als we voor bepaalde dossiers argumenten hebben en ervan uitgaan dat bepaalde voorstellen niet goed zijn of tegen ons beleid ingaan.

Ten tweede, het is van essentieel belang dat alle herstelplannen, relanceplannen, plannen tot herstel van het vertrouwen en hoe ze verder allemaal ook mogen heten, complementair zijn. Op dit vlak kan ik de heer Daems volledig bijtreden. Het gaat hier om het Europese plan, om het federale plan en om het Vlaamse plan, getiteld 'Herstel het vertrouwen'.

We doen al het mogelijke om die complementariteit maximaal na te streven. We hebben in dit verband al contacten gehad en al een aantal voorstellen geformuleerd. De federale regering en het federale parlement moeten natuurlijk beslissen wat ze moeten beslissen. Indien dit nodig zou blijken, kunnen we een aantal instrumenten inschakelen, zoals het belangenconflict. Ik ga er evenwel van uit dat iedereen zich van het essentiële belang van de complementariteit bewust is. Enkel op die manier zullen we de moeilijke maanden en jaren die voor ons liggen op een doeltreffende en efficiënte manier kunnen overbruggen en zullen we de werkgelegenheid, de bedrijven en de koopkracht van de mensen kunnen vrijwaren.

Ten derde, wil ik het ook specifiek over de btw hebben. De heer Daems heeft naar het in het herstelplan vermelde bedrag van 842 miljoen euro verwezen. Hij vindt dit op zich positief. Alle in dit plan opgenomen maatregelen zijn in feite positief. Hoewel hij specifiek naar dit bedrag heeft verwezen, wil ik opmerken dat we ook over 1,7 miljard euro aan bijkomende beleidsruimte beschikken. Dat moet daarbij worden opgeteld.

Ik voel me niet geroepen om ons herstelplan met het herstelplan van minister-president Demotte te vergelijken. Ik wil niet in een dergelijke situatie terechtkomen. Daar laat ik me niet toe verleiden.

Het plan 'Herstel het vertrouwen' stelt uitdrukkelijk dat we energiebesparende investeringen moeten stimuleren. Dit zou de heer Daems blij moeten maken. Aangezien dit blijkbaar het geval is, ben ik ook blij. We stimuleren investeringen in isolatie. We verstrekken hiervoor premies. In de begroting 2009 is voor de maatregelen van minister Crevits in bijkomende

middelen voorzien. Ik kan begrijpen dat sommige mensen dat enigszins uit het oog zijn verloren. Deze ochtend heeft iemand op de radio verklaard dat de Vlaamse Regering energiebesparende maatregelen zou moeten stimuleren. Vlaanderen doet dit al volop.

Indien de maatregelen in verband met de btw tot bijkomende investeringen in energiezuinige woningen en in toekomstgerichte technologieën zouden leiden, valt hier iets voor te zeggen. De verlaging van de btw kan op die manier worden gebruikt.

Een gewone verlaging van de btw als stimulus voor de bouwsector lijkt me echter een discutabel uitgangspunt. Ik heb immers vastgesteld dat de orderboekjes tot in september 2009 vrij vol staan. Deze maatregel, die eigenlijk bedoeld is om de economie weer op te krikken, zou bijgevolg pas in 2010 enig effect sorteren. Tegen dan zal de situatie hopelijk sterk verbeterd zijn. Hetzelfde geldt trouwens voor openbare investeringen in infrastructuur. We zouden nu nieuwe initiatieven kunnen aankondigen, maar die investeringen zouden pas binnen enkele jaren effectief aanvatten.

Iedereen moet zijn eigen verantwoordelijkheid dragen. Wij kiezen resoluut voor een denkspoor dat de heer Daems in feite ook kan volgen. De federale overheid kan ons streven door middel van de eigen instrumenten kracht bijzetten. Hiervoor is natuurlijk ook de toestemming van de Europese Commissie vereist. Dat is nog een heel ander verhaal. Indien de federale overheid voor een andere benadering kiest, zullen we hier vragen bij stellen. Als een definitieve beslissing is genomen, zullen we nagaan hoe die beslissingen concreet moeten worden ingevuld en toegepast.

De heer Rudi Daems: Ik dank de minister-president voor zijn antwoord. Ik stel vast dat de relanceplannen van de federale overheid, die overigens nog niet zijn goedgekeurd, duidelijk tegenstrijdigheden bevatten. Met betrekking tot een aantal onderdelen is er geen sprake van complementariteit.

Een lineaire verlaging van de btw op energiefacturen zou een groot probleem vormen. Volgens mij zou een dergelijke beslissing het energiebesparingsbeleid van de Vlaamse Regering doorkruisen.

Het herstelplan bevat goede zaken, maar ook heel veel minder goede zaken. Investeren veronderstelt keuzes maken voor projecten die passen in een groene New Deal. In het kader daarvan gebeuren een aantal gerichte investeringen. De investeringen in een aantal openbare werken die u nu plant, voldoen daar heel duidelijk niet aan.

Mijnheer de minister-president, ik stel u een concrete vraag. Stelt u zich voor dat we naar een lineaire btw-verlaging gaan, bijvoorbeeld voor energie. Gaat u dan

als Vlaams minister-president op de stoep van de premier staan om te zeggen dat dit, gezien uw herstelplan, een probleem vormt?

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Daems, u hebt graag dat ik op de stoep sta voor de Wetstraat 16. Ik heb wel andere dingen te doen dan op de stoep van de premier te staan.

Als er duidelijke problemen bestaan, kan ik verwijzen naar het verleden en u zeggen dat we de nodige acties zullen organiseren.

Ik ken uw mantra over die investeringen. Als wij investeren in schoolinfrastructuur, dan weet u dat dit zal gebeuren met heel veel nadruk op die energiebesparende elementen. Als wij ook in openbare werken investeren, zitten die investeringen al heel lang in de pijplijn. Het is hoog tijd dat deze investeringen worden gefinaliseerd.

U haalt elke keer opnieuw dat debat aan. Ik ben ervan overtuigd dat de vergroening van de economie volop aan de gang is. We hebben daar uw mantra niet voor nodig. Die dynamiek is ingezet. We zullen daar later nog op terugkomen.

De heer Rudi Daems: Sta me toe, mijnheer de minister-president, om uw laatste woord toch een beetje in twijfel te trekken. Er zijn een aantal heel voorzichtige stapjes in de richting van een groene economie gezet, maar nog altijd geen fundamentele. U geeft het voorbeeld van de scholenbouw. Stel dat het pps-project doorgaat. Daar zitten passiefwoningen en lage-energiewoningen in. Maar waarom voert u de norm die van toepassing zal zijn in de nieuwe scholen niet algemeen op Vlaams niveau in? Er is nog altijd een groot verschil. Dat zijn fundamentele stappen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de houding van de Vlaamse Regering ten overstaan van de mogelijke gevolgen van het interprofessioneel akkoord voor het Vlaams werkgelegenheidsbeleid

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de voorzitter, we moeten even stilstaan bij het feit dat er nu een ontwerp van interprofessioneel akkoord voorligt en dat er mogelijk ernstige gevolgen zullen zijn voor het Vlaamse arbeidsmarktbeleid. Het is op zich goed dat er een

ontwerp van interprofessioneel akkoord voorligt na anderhalf jaar non-beleid op het federale niveau, na de financiële crisis en met de economische moeilijkheden waarin we ons bevinden. Er zijn niet alleen gaten geslagen in de koopkracht van de mensen, maar vooral ook in het consumentenvertrouwen. Het herstel van dat vertrouwen veronderstelt een performant en stabiel institutioneel kader. Sociale vrede maakt daar absoluut deel van uit.

We moeten nu afwachten wat de federale regering zal doen met dat ontwerp. Als ik de website van De Standaard van een paar uur geleden mag geloven, zou een doorbraak in zicht zijn, weze het dat het er nu op zou aankomen een aantal gegevens van het interprofessioneel akkoord te herberekenen. Op die manier denkt minister Reynders de kosten te kunnen drukken. Ik vrees eerlijk gezegd, mijnheer de minister en collega's, dat de creativiteit in de boekhouding groter zou kunnen zijn dan de reële koopkrachtstijging van de mensen.

Ik maak mij om andere redenen zorgen. In de tekst van de sociaal bemiddelaar is onder punt 6 sprake van het vereenvoudigen van banenplannen. Dat stukje staat onder de post 'loonkosten van de ondernemingen'. Dat baart mij zorgen. Zeker omdat ik vrees dat een vereenvoudiging van de banenplannen door deze te laten opgaan in een veel grotere, algemene lastenverlaging, wel eens nefast zou kunnen zijn voor het Vlaamse, maar ook voor het Brusselse en het Waalse arbeidsmarktbeleid.

Een algemene lastenverlaging financieren zou erop neerkomen – als ik diezelfde nota mag geloven – dat niet minder dan 530 miljoen euro gehaald zou worden uit gerichte maatregelen. Dat zijn maatregelen gericht op de doelgroepen ouderen, langdurig werklozen, jongeren, om een lastenverlaging te realiseren die neerkomt op een stijging met 44 euro per kwartaal per werknemer. Ik denk dat men gereede twijfel kan hebben of men met 44 euro effectief één ontslag kan tegengaan. Macroeconomisch zou dit kunnen, maar micro-economisch is dit veel minder performant omdat sommige oudere werknemers tot 12 percent duurder worden. Zij zullen effectief het gelag betalen met een ontslag omdat ze duurder geworden zijn.

Het wordt nu afwachten wat de federale regering zal doen met het IPA. Verwijst het IPA naar wat voordien op tafel lag inzake vereenvoudiging? Wat zijn de gevolgen voor het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid? Wat is uw reactie hierop?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, ik deel de wens van de vraagsteller dat er een interprofessioneel akkoord tot stand komt. Een interprofessioneel akkoord betekent een garantie op sociale vrede.

Ik deel evenzeer zijn zeer grote bezorgdheid met betrekking tot de zogenaamde vereenvoudiging van de banenplannen. Aangezien u ons terecht vraagt om kort te zijn, zal ik een paar grafieken laten uitdelen. Ik heb op basis van de gegevens die vandaag voorliggen, berekend wat er gebeurt met de loonkost. Ik neem een modale werknemer met een brutomaandloon van 2200 euro. Om een loonkostvoordeel te geven van een half percent, zal men iemand met dat maandloon die 55 jaar is, 3 percent duurder maken. Iemand met dat brutomaandloon die 60 jaar is, wordt 6 percent duurder. Als hij 64 jaar wordt, wordt hij 9 percent duurder.

Dat betekent: dank hem af. Het is niet juist zoals ons verteld wordt, dat dat niet zou gelden voor mensen met lage lonen of hoge lonen. Ik heb zowel voor mensen met lagere lonen als voor mensen met hogere lonen, deze berekeningen gemaakt. Voor iemand met een zeer laag loon is het nog dramatischer. Voor iemand met een hoog loon is het ook dramatisch.

Het is niet alleen een kwestie van ouderen. Het is zeker geen kwestie van Vlamingen tegen Brusselaars of Wallen. Absoluut niet. Want ook jonge mensen die laaggeschoold zijn en langdurig werkloos zijn, verliezen de ondersteuning die ze vandaag krijgen op de arbeidsmarkt en zullen 10 tot 15 percent duurder worden.

In plaats van mensen te ondersteunen, gaat men ze het doelwit maken van afvloeiingsplannen. Ik heb een brief gestuurd naar de eerste minister en ik vraag met aandrang, gesteund door minister-president Peeters: "Mijnheer de eerste minister, zorg ervoor dat een relanceplan geen afdankingsplan wordt voor 50-plussers. Zorg ervoor dat een relanceplan geen uitrangeerplan wordt voor al wie kwetsbaar is op de arbeidsmarkt. Wat voorligt, is geen Generatiepact. Hier wordt een hele generatie gepakt op een dramatische manier."

Ik vraag dus dat dat probleem opgelost wordt. Ofwel moet men dat federaal oplossen en de ondersteuning die er tot op heden bestond voor de mensen die kwetsbaar zijn op de arbeidsmarkt – ouderen zowel als jongeren –, behouden. Als men dat niet wenst of niet kan, dan moet men nu aan de Brusselse, de Vlaamse en de Waalse gewestregering de instrumenten geven om die noodzakelijke ondersteuning voor mensen die kwetsbaar zijn, voort te zetten. Dat is mijn oproep aan de eerste minister van dit land. Ik weet me daarin gesteund door de minister-president. Ik weet dat de federale collega's deze avond vergaderen.

Ik laat hun die gegevens bezorgen. Ofwel moet men zeggen dat ik niet kan rekenen, dat is mogelijk. Dat ik het niet begrepen heb, is ook mogelijk. Ofwel is het juist, en dan wordt hier een hele generatie gepakt.

Ik vraag aan de eerste minister om daar een oplossing voor te vinden.

De heer Bart Van Malderen: Mijnheer de minister, zowel in de gegevens die u verschaft als in de toon die u gebruikt, bevestigt u mijn bezorgdheid. Ik denk dat we die bezorgdheid delen en dat we die ook ernstig moeten nemen.

Het zijn vrij cruciale momenten, met economisch heel zwaar weer en een IPA dat voorligt. Ik denk dat op cruciale momenten zowel politici als sociale partners uit de loopgraven moeten durven treden en moeten proberen om concrete, maar vooral ook efficiënte oplossingen te zoeken om de problemen op het terrein op te lossen.

Ik denk dat we absoluut moeten vermijden dat opnieuw, net zoals in de jaren tachtig, een hele generatie in feite afgeboekt wordt en conjuncturele werkloosheid voor een hele groep mensen structureel wordt.

Ik roep iedereen die daar enige invloed op kan hebben op om daar werk van te maken. Ik heb met genoeg kennis genomen van het feit dat de minister-president zich daar wil achter zetten. Ik heb kennis genomen van uw brief en hoop dat de federale regering en de sociale partners de wijsheid hebben om die gegevens ernstig te bekijken en zich over hun houding te beraden.

Men kan een euro maar één keer uitgeven. Als men die stopt in een heel groot vat waar iedereen een klein beetje van profiteert, zonder dat het efficiënt is, is die euro weg en kan men die niet meer gebruiken voor groepen die het hard nodig hadden. Voor het eerst in jaren, en dat is misschien het cynische van de situatie, hebben we met gericht Vlaams beleid ook meetbare resultaten kunnen boeken.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mevrouw de voorzitter, we hebben er donderdag in de commissie ook al een uitgebreide discussie over gevoerd. Ik denk dat onze fractie er kan achterstaan dat 55-plussers een belangrijke doelgroep zijn op de Vlaamse arbeidsmarkt en dat we die zeker niet duurder mogen maken. Dat punt moet worden gemaakt, en de minister-president heeft dat de voorbije dagen ook onderstreept.

Als men de actie op federaal niveau niet wil maken, moet men het maar regionaliseren. Daar gaan we volledig mee akkoord. Zo kunnen zowel Wallonië als Vlaanderen een beleid op maat voeren. Trouwens, dat is een van de punten die in de dialoog aan bod komen. We zeggen al jaren, en zijn ermee naar de verkiezingen getrokken, dat een meer geregionaliseerde arbeidsmarkt een kernpunt van de staatsvorming moet zijn.

Wat is de beste strategie? Ik krijg bijna het gevoel dat in een aula van een universiteit een cursus wordt gegeven. Ik weet niet of dat bijdraagt tot de oplossing. Als ik de overeenkomst zie die maandag met veel tromgeroffel is

aangekondigd door beide ministers, stond dat zagezegd belangrijke doelgroepenbeleid op het lijstje van verder te onderzoeken punten. Dat was ook nog niet beklonken met uw Waalse collega.

Ik zou toch een oproep willen doen om deze zaak goed te spelen en strategisch onderbouwd uit te leggen, om te komen tot een regionalisering van het doelgroepenbeleid. We mogen geen foute strategische keuzes maken, waardoor het beleid voor de doelgroepen op federaal niveau blijft.

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik hoop dat u gelijk hebt deze keer en u inderdaad goed kunt rekenen, maar ik twijfel niet aan uw rekenkunsten.

Gelukkig hebt u, in tegenstelling met wat we deze week hebben gezien, deze keer geen cavalier seul gespeeld. U hebt ook de Vlaamse minister-president op tijd ingelicht en hij heeft de brief ook mee ondertekend.

Het siert u, mijnheer de minister, dat u deze week, samen met uw Waalse collega, uw nek hebt willen uitsteken. Maar wederom is gebleken dat de Franstaligen geen enkele vorm van dialoog willen. Uw Waalse collega wel, maar de federale minister Milquet heeft u direct tot de orde geroepen. Men wil gewoon niet tot oplossingen komen. U mag brieven naar de federale regering sturen zoveel u wilt.

Ik zeg het nog eens: het siert u, maar we zullen niet tot de homogene bevoegdheidspakketten komen die we willen, vrees ik, ook inzake werkgelegenheid en arbeidsmarktbeleid. Wat u en de heer Van Malderen hebben geschetst, is duidelijk: we hebben nood aan homogene bevoegdheidspakketten, maar ze komen er niet. De minste stappen die we in die richting zetten, worden direct van tafel geveegd, is het niet door uw Waalse collega's, dan is het gewoon door hun Fransstalige collega's uit de federale regering.

Mevrouw de voorzitter, ik betreur dat de toestand gewoon hopeloos is, want Vlaanderen wordt er niet beter van, integendeel. We gaan gewoon samen met Wallonië de dieperik in en zetten onze welvaart op het spel.

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mevrouw de voorzitter, we vormen een politiek gremium. De analyse is gemaakt door de minister van Werk. Als het klopt, en ik ga ervan uit dat dat zo is, dan is er op zijn minst een probleem met het beleid dat hij probeert te voeren in Vlaanderen om die doelgroep van oudere mensen aan het werk te houden of te krijgen. Dan kan men een aantal zaken doen.

U kunt brieven schrijven, maar het parlement kan hier ook conclusies uit trekken en zeggen dat er op zijn minst een belangenprobleem speelt waarbij het belang van het Vlaamse Gewest geschaad wordt door een aantal maatregelen waardoor het doelgroepenbeleid ten aanzien van die bepaalde groep niet meer kan worden gevoerd.

Mijn vraag aan de meerderheid is: welke conclusies trekt u daaruit? Brieven schrijven is goed, de zaken analyseren is ook goed, maar als het allemaal klopt, moet er op zijn minst ingegrepen worden en een signaal worden gegeven. Het enige mogelijke is een belangenconflict. Men moet zeggen: dit kan niet doorgaan want het gaat in tegen de belangen van het Vlaamse Gewest, dat een beleid probeert te voeren voor de 55-plussers.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Ik heb twee opmerkingen. Wat betreft de vorm: dit is een getelefoneerde vraag, want als de minister komt antwoorden, worden meteen de antwoorden al uitgedeeld. Tot daar aan toe.

Als u het zo belangrijk vindt, en het is ook belangrijk, dan kan de regering altijd met een verklaring naar het parlement komen. U had dat kunnen doen. Ik neem aan dat wat u hier zegt, niet uw eigen standpunt is maar dat van de hele Vlaamse Regering. U had het sterker kunnen maken door namens de Vlaamse Regering met dit dossier naar het Vlaams Parlement te komen. Tot hier wat de vorm betreft, en die is ondergeschikt aan de inhoud.

Wat u zegt, is volgens mij effectief juist en toont nogmaals aan dat een federaal beleid, waar men massa's banenplannen heeft, niet meer lukt omdat de arbeidsmarktsituatie nu eenmaal verschillend is in het noorden en het zuiden van het land. Daarom houdt u nogmaals een terecht pleidooi om u de instrumenten te geven om een en ander aan te pakken, zowel in het noorden als het zuiden van het land, waar de behoeften anders liggen. U geeft dat zeer duidelijk aan met cijfers.

Mijnheer de minister, ik sluit me aan bij het pleidooi van de heer Stassen: als het effectief zo dramatisch is, en als de federale regering doorgaat met die plannen en u samen met de minister-president hebt gezegd dat dit toch niet kan, want dit pakt een hele generatie, dan moet u de middelen die de constitutieve autonomie ons toebedeelt, gebruiken en desnoods belangenconflicten indienen.

Het is effectief zo belangrijk. U luidt de alarmklok, en terecht. Laten we daar als parlement niet te veel meer over de partijgrenzen heen over debatteren maar laten we ervoor zorgen dat we wat u zegt, in de praktijk kunnen brengen.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer Van Hauthem, als het Bureau van het Vlaams Parlement zou

hebben beslist om daar een actualiteitsdebat over te houden, dan hadden we misschien gewerkt met een verklaring van de hele regering. Dat hangt een beetje af van het parlement. Er was een ander belangrijk onderwerp, mij niet gelaten. Dat hangt dus ook een beetje af van jullie. Hier wordt een vraag aan een minister gesteld, en hij reageert.

Nu, mocht het parlement een verklaring van de regering hebben gevraagd, dan zou dat zeer eenvoudig zijn geweest. Vorige week hebben we een nota overgemaakt aan de federale regering, waarin het volgende staat: "De Vlaamse Regering wijst erop dat het eventuele akkoord in het IPA waarbij federale doelgroepmaatregelen worden opgezet in een lineaire lastenverlaging voor de laagste lonen, ernstige schade toebrengt aan het arbeidsmarktbeleid en de dringende noodzaak aantoonde aan de gewesten de mogelijkheid te geven doelgroepgerichte maatregelen te nemen, op maat van de eigen arbeidsmarkt." De hele Vlaamse Regering zegt dat dus. De minister-president treedt me vandaag bij.

Mijnheer De Craemer, ik begrijp niet heel goed sommige reacties – niet de uwe, hoor – op het politieke beginselakkoord dat ik met minister Marcourt in een tekst heb uitgeschreven en dat inderdaad wordt gesteund door de leiding van de Franstalige socialisten en de leiding van de Vlaamse socialisten. Dat is een beginselakkoord tussen twee politieke partijen in een politieke familie, en die politieke familie zegt dat we dringend opnieuw aan tafel moeten zitten wat de staatsvorming betreft. Dat zeggen wij aan de beide zijden van de taalgrens. We moeten gewoon aan tafel gaan zitten, zonder andere voorwaarden, en die problemen waarover we bezig waren, opnieuw ter hand nemen. Dan gaat het over het arbeidsmarktbeleid, het grootstedenbeleid, het eerste pakket, een aantal problemen uit het geheel van geschillen en misschien nog andere dingen. Dat zeggen we samen: nu moeten we opnieuw aan tafel, om te deblokken en uit de impasse te geraken. Het is normaal dat een politieke familie een standpunt inneemt op een zodanig cruciaal ogenblik in ons politieke gebeuren. Ik kan dat niet in naam van de liberale familie, of van de christendemocraten, of van uw partij. Dat moet uw partij zelf doen. Dat moeten de anderen zelf doen. *(Gelach/Opmerkingen)*

Mevrouw de voorzitter, ik wou alleen vriendelijke en constructieve dingen zeggen, en men begint te hakketakken.

Op een zodanig cruciaal politiek ogenblik, waarbij alles geblokkeerd dreigt te raken, moeten de politieke families en de politieke partijen zich uitspreken. We hebben een beginselakkoord gemaakt. Dat hebben we inderdaad in algemene termen gedaan, en wij zijn inderdaad al meer overtuigd van bepaalde elementen en bepaalde concretisering dan de Franstalige socialisten.

Maar als ik de geschiedenis goed ken, is het al geleden van 1967 dat dit nog is gebeurd. Het gebeurt dus niet zoveel. Het is belangrijk een dergelijk beginselakkoord te hebben. Ik hoop dat u dat apprecieert, maar u hebt dat ook gedaan. U bent wat pessimistisch over de rest, maar in de politiek moet men geloven in succes om succes te boeken. Niet geloven in succes is het recept voor mislukking.

De heer Gino De Craemer: Geloof kan ook overgaan in naïviteit, mijnheer de minister.

Minister Frank Vandenbroucke: Maar ik ben liever een beetje te naïef dan een beetje te cynisch: dat men daar eens over nadenkt.

Mijnheer Van den Heuvel, u hebt gevraagd waarom ik hier zo lesgeef. Er zijn momenten waarop stille diplomatie niet meer werkt. Voor alle duidelijkheid: het gaat over een beslissing die structureel dramatische gevolgen heeft voor de arbeidsmarkt. Wat ik niet wil, is dat het federale kernkabinet vanavond beslissingen neemt en naderhand zegt – ik zal het niet in het Duits zeggen: “We hebben het niet geweten.” Dát wil ik niet.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Jos De Meyer tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de vertraging bij de inhaalbeweging inzake schoolinfrastructuur

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, mijnheer de minister, op 15 oktober heb ik u ondervraagd over het DBFM-dossier. U hebt toen aangekondigd dat over een paar weken een beslissing zou worden genomen. Uiteraard wil ik u niet opjagen of u aanzetten tot onnauwkeurigheden. Dat heb ik vorige maal al gezegd. Toch wil ik een aantal vragen en zorgen formuleren.

We staan aan de vooravond van een beslissing die kan leiden tot een in Vlaanderen ongeziene operatie qua scholenbouw. We spreken over de bouw van 211 scholen via een DBFM-vennootschap, waarbij 1 miljard euro moet worden opgehaald.

Laat het duidelijk zijn, ook voor de christendemocraten is dit een belangrijk dossier. In de eerste plaats moet de jarenlange achterstand worden weggewerkt. Dit dossier sluit trouwens perfect aan bij de inspanningen op het vlak van energiebesparing van de minister van Leefmilieu.

Sommige scholen zijn amper geïsoleerd. Dit dossier moet snel in praktijk worden omgezet.

In deze economische situatie kan de bouwsector een nieuwe impuls goed gebruiken. Met andere woorden: hoe sneller hoe liever en hoe meer hoe beter. Uiteraard moeten er voldoende financiële en juridische waarborgen bestaan. We hebben geen behoefte aan avonturen.

Ik heb gelezen dat op de agenda van de regering deze vrijdag de voorkeurskandidaat zal worden aangeduid waarmee verder zal worden onderhandeld. Uiteraard stel ik daar geen vragen over. Een ander punt op die agenda is de oprichting van een dochtermaatschappij die zal fungeren als gangmaker voor de DBFM-vennootschap. We zijn daaromtrent nieuwsgierig. Wat houdt dat juist in? Zal dit de procedure versnellen? Dan hebben we daar geen problemen mee. Toch zouden we heel graag weten op basis van welke criteria sommige scholen sneller kunnen vooruitgaan. Is dat op basis van de chronologische volgorde van indiening van het dossier? Op basis van de noodwendigheden? Spelen er nog andere elementen?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik waardeer bijzonder uw zorg en hardnekkigheid, mijnheer De Meyer. U kent het probleem zeer goed en u hebt gelijk. We leveren reeds aanzienlijke inspanningen binnen het klassieke systeem. Tijdens de vorige regeerperiode – en dat is geen kritiek, er waren minder mogelijkheden – leverde men over vijf jaar een bouwmaatschappijinspanning van 752 miljoen euro. In deze regeerperiode zal dat aangegroeid zijn tot 1,26 miljard euro. Dat is een stijging met 500 miljoen euro. Dat is al de moeite. Is het voldoende? Neen. Daarom zoeken we buiten de klassieke begrotingsprocedures op een vernieuwende manier naar middelen, en dat is dan de fameuze DBFM.

Midden oktober heb ik u gezegd dat u nog enkele weken geduld moest hebben. Denk aan Saïdjahs vader en zijn buffel. U moet nog een beetje geduld oefenen. Ik wil me niet laten opjagen. Dat doet u niet hoor, u bent gewoon nieuwsgierig. Ik wil me niet overhaasten. Het gaat om een cruciale beslissing, ik wil ze goed nemen. Het gaat om heel veel scholen en heel veel geld. Het moeten goede scholen worden, goed gebouwd op basis van een goed bestek.

U bent goed geïnformeerd, ik heb intussen ook het idee dat we misschien een turbo moeten plaatsen in het DBFM-project, waardoor we de zaak nog sneller op gang krijgen. Dat wordt onderzocht. U bent terecht bezorgd en ongeduldig, maar alstublieft, jaag mij niet op, heb nog een klein beetje geduld. We zullen die beslissing nemen.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de minister, ik weet niet veel meer dan vóór ik mijn vraag stelde. Ik had nochtans gehoopt van iets meer te vernemen.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik heb nochtans mijn best gedaan door nog wat cijfers te geven die u misschien nog niet kende.

De heer Jos De Meyer: Zeker over die dochtermaatschappij had ik graag iets meer gehoord en over de criteria waarmee u zou werken.

Minister Frank Vandenbroucke: Er bestaat een heel oude stelregel – en ik zal dan misschien wel ouderwets zijn – die luidt dat u de minister mag ondervragen over zijn intenties, maar hij hoeft niet te antwoorden. Er moeten eerst beslissingen vallen. *(Opmerkingen van de heer Kris Van Dijck)*

Ik geloof dat wij in de goede zin van het woord een beetje conservatief zijn, mijnheer Van Dijck.

De heer Jos De Meyer: U hebt al begrepen, mijnheer de minister, dat ik zal blijven zoeken naar de informatie en misschien zal ik die op een andere manier ook vinden. Ik waardeer de inspanningen die tijdens deze legislatuur geleverd zijn, ook via de gewone begrotingen, laat dat duidelijk zijn.

Anderzijds wil ik u toch al meegeven – dan hoef ik dat volgende week dan niet meer te doen bij de begrotingsbesprekingen – dat ik het nog beter had gevonden indien we in 2009 voor wat de reguliere middelen betreft, dezelfde enveloppe zouden hebben als in 2008. Dat zult u wel begrijpen.

Minister Frank Vandenbroucke: Ja, dat begrijp ik zeker.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, rond de pps-constructies – want we volgen die ook op in andere dossiers – werd toch een iets te groot optimisme aan de dag gelegd door de Vlaamse Regering. In een ander dossier, dat van Brabo I, vindt men op dit moment, spijtig genoeg, zelfs geen financiers om de tramprojecten van de grond te krijgen. Ik wil erop wijzen dat in dit dossier het optimisme van de minister-president heel groot was. In zijn beleidsbrief, die hij pas gepresenteerd heeft in de commissie voor Financiën en Begroting, stelt hij dat men in de laatste rechte lijn zit inzake de keuze van de financiële partner voor de pps. Ik stel nu vast, naar aanleiding van de vraag van de heer De Meyer, dat in dit dossier – spijtig genoeg, want er zitten heel veel inrichtende machten te wachten om aan de scholenblokken te kunnen beginnen – misschien te veel optimisme aan de dag werd gelegd. Men beschouwde de pps-constructie en de

DBFM als een deus ex machina, als het ideale middel om in een aantal dossiers vlotter en sneller te investeren. Ik stel met spijt vast dat dit niet het geval is.

De voorzitter: De heer Gabriëls heeft het woord.

De heer Jaak Gabriëls: Mijnheer de minister, in het verleden heb ik al een paar keer aangehaald dat iedereen dit een schitterend en een operationeel plan vindt. Het is maar de vraag wanneer alles operationeel wordt, maar ik zal u die vraag niet opnieuw stellen, want u hebt niet geantwoord op de vraag van de heer De Meyer. Ik begrijp dat ook, omdat de zaak uiteraard in de laatste rechte lijn zit.

Ik hoop dat u bij de beoordeling ook rekening houdt met de haalbaarheid voor de scholen. Ik heb eerder al gezegd dat het niet kan dat men daartoe te veel van de werkingskosten moet aflossen. Ik hoop dat we hier een antwoord op krijgen. Ik heb immers al berekeningen van scholen gezien die er tot het jaar 2061 40 percent van hun werkingskosten aan zouden moeten besteden. In dat geval heeft het natuurlijk geen zin om er een beroep op te doen. Het mag geen luchtkasteel zijn, het moet iets reëel zijn waarop de scholen zich extra kunnen beroepen om het in de praktijk toe te passen, want anders blijft het bij een wensdroom.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mevrouw de voorzitter, ik bewonder de hardnekkigheid en de eenduidigheid van zowel de vraagsteller als van degene die antwoordt.

Minister Frank Vandenbroucke: Een goede bestuursmeerderheid ...

De heer Jef Tavernier: Het is nu al twee jaar dat ze als een perfect duo en in een perfecte afspraak dezelfde vraag stellen en hetzelfde antwoord geven. De vraagsteller uit zijn bezorgdheid en vraagt wat de minister eraan zal doen en ook wanneer het antwoord zal volgen.

Minister Frank Vandenbroucke: Het zou nog erger zijn indien ik altijd een ander antwoord zou geven.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de minister, het erge eraan is dat het antwoord luidt: even geduld, u hoort het binnen enkele weken. Twee maanden later komt dezelfde vraag terug, maar ook hetzelfde antwoord. Voortdurend wordt alles opgeschoven. Ik vind het mooi dat u dit stukje voortdurend opvoert, maar we komen er geen stap mee verder.

Het enige dat de laatste jaren verbeterd is, is dat er in de reguliere begroting in bijkomende middelen werd voorzien, dat er dus bijkomende middelen werden toegewezen. Gelukkig werd daardoor vooruitgang geboekt.

Mijnheer De Meyer, u weet dat we in het kader van de begroting in 2009 geen vooruitgang boeken, u hebt het daarnet ook opgemerkt. Het verschil is, en daar zegt de minister niets over, dat we ondertussen in financieel problematische tijden zijn terechtgekomen. Andere DBFM-projecten sneuvelen. De heer Peumans verwees er al naar: bij BAM moet men herbeginnen.

Zitten we voor het onderwijs en de schoolinfrastructuur met hetzelfde probleem? Ik veronderstel dat de minister, een economist, goed genoeg weet waarover het gaat. Staat hij achter een naïef optimisme dat er geen probleem is of zegt hij op een realistische manier dat er geen probleem zal zijn? Kan hij in dat laatste geval ook realistisch zeggen wanneer er eindelijk een beslissing zal vallen?

Minister Frank Vandenbroucke: Ik herhaal mijn antwoord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer Tavernier, ik heb vandaag begrepen dat de beslissing voor kerstmis, en misschien zelfs sneller, zal worden genomen, en wel in 2008.

De heer Jef Tavernier: Ik denk dat u dat vorig jaar ook zo begrepen hebt, en elke maanden geleden ook.

De heer Jos De Meyer: U misschien, maar ik niet, mijnheer Tavernier.

Verder sluit ik me aan bij de bezorgdheid die de heer Gabriëls geuit heeft en die ook in de commissie al veelvuldig geformuleerd is, namelijk de betaalbaarheid voor de scholen.

Mijnheer de minister, ik hoop dat we in de commissie voor Onderwijs nog een gesprek kunnen hebben over de criteria voor de scholen die eventueel gebruik kunnen maken van wat u 'de turbo' noemt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Hans Schoofs tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de beleidsaanbevelingen van de werkgroep Deeltijds Kunstonderwijs

De voorzitter: De heer Schoofs heeft het woord.

De heer Hans Schoofs: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ruim een jaar geleden hebben we hier kennis genomen van het rapport-Bamford. Professor Bamford heeft een studie gemaakt over het deeltijdse kunstonderwijs in Vlaanderen. Ze heeft in een

rapport een aantal bevindingen neergeschreven die ons toch wel aan het denken zetten.

In september vorig jaar bent u daar in dit halfroond al over ondervraagd. Er werd gevraagd welke gevolgen u trekt uit het rapport en welke beleidsmaatregelen u eraan koppelt. U antwoordde toen dat u een werkgroep aan het werk zou zetten die dat rapport zou interpreteren en een aantal beleidsvoorstellen zou formuleren. Eerder deze week was het dan zover: de werkgroep heeft een eerste verslag uitgebracht, met een aantal bevindingen en beleidsaanbevelingen.

We zien twee centrale bevindingen, die we vorig jaar ook al konden doen. Eén: er moet meer gewerkt worden aan de samenwerking tussen het leerplichtonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs. Met name wat betreft muzische en beeldende vorming moet er meer expertise vanuit het deeltijds kunstonderwijs doorstromen naar het basisonderwijs. Dat lijkt me een goede aanbeveling. Twee: er moet meer drempelverlagend gewerkt worden. Dat lijkt me logisch. Dat stond ook met zoveel woorden te lezen in het rapport.

Een van de aanbevelingen die men uit die bevindingen trekt, is dat we ervoor moeten zorgen dat vooral het deeltijds muziekonderwijs wat toegankelijker wordt, dat men sneller een instrument kan leren en dat leerlingen niet eerst twee jaar notenleer moeten volgen vooraleer ze kennis maken met een instrument. Men moet leerlingen ook meer kennis laten maken met allerlei soorten instrumenten.

Dat zijn allemaal goede bevindingen, maar wat zijn nu uw beleidsintenties ter zake? Hebt u daar al enig zicht op?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik heb inderdaad aan mensen die onafhankelijk van de politiek en het beleid redeneren en kunnen nadenken over de toekomst van het dko, gevraagd om zelf een visie uit te schrijven over waar we naartoe kunnen met het deeltijds kunstonderwijs, dat bloeit en groeit in Vlaanderen, maar dat nog voor verbetering vatbaar is.

We hebben nu een mooi tweeluik. We hadden al het rapport van mevrouw Anne Bamford over kunst- en cultuureducatie, met heel veel aandacht voor het leerplichtonderwijs. En sinds maandag hebben we nu ook het rapport van de werkgroep Inhoudelijke vernieuwing van het deeltijds kunstonderwijs. Die werkgroep wordt gevormd door mensen van het terrein zelf. De werkgroep heeft een rapport klaar dat luistert naar de mooie naam 'Verbreiding – Verdieping'.

De boodschap is, zoals u ook goed aangaf in uw vraagstelling, dat we enerzijds moeten verdiepen in het deeltijds kunstonderwijs. We moeten vernieuwend zijn en

ervoor zorgen dat kinderen met talent, die misschien zelfs hoogbegaafd zijn, in een of andere artistieke richting echt dat artistieke niveau kunnen bereiken waarvoor ze het talent hebben. Anderzijds moeten we verbreden, wat wil zeggen dat we een brede toegankelijkheid moeten hebben en dat de hele samenleving zich moet kunnen terugvinden in dat deeltijds kunstonderwijs.

Mijnheer Schoofs, deze uitdaging is zo omvattend dat ze door een volgende regering als een centraal punt in het regeerbeleid zou moeten worden opgenomen. Je zou dit moeten verankeren in het regeerakkoord om daar dan vijf jaar goed aan te werken. Ik ga er niet van uit dat er nu nog een omvattend decreet deeltijds kunstonderwijs komt.

Er moet eerst een grondig debat over gevoerd worden. Er moet een draagvlak zijn voor wat je wilt veranderen. De partijen die daartoe geroepen zijn, moeten aan tafel kunnen gaan zitten en daar moet een goed dossier liggen, voorbereid door mensen uit het veld onafhankelijk van de politiek, over waar we naartoe willen met onze academies, conservatoria en muziekscholen. Om dat te doen zetten we een aantal stappen. Een eerste stap was dit rapport.

Wil dat zeggen dat we deze legislatuur niets meer ondernemen? Neen, u bent auteur samen met mevrouw Tamsamani, mevrouw Libert, de heer Van Dijck en mevrouw Poleyn van een mooi decreet met betrekking tot het deeltijds kunstonderwijs, dat dringende problemen aanpakte, onder meer het verlengen van enkele tijdelijke, interessante projecten. Er ontstaat daarbij ook een samenwerking tussen basisscholen en deeltijds kunstonderwijs. Dat hebt u goed gedaan, want dat was dringend. Dat moet het veld al wat perspectief geven, onder meer wat betreft de samenwerking met het leerplichtonderwijs.

Als het parlement en de regering het daarmee eens zijn, kunnen we voor de verkiezingen nog dingen doen. Ik denk bijvoorbeeld dat we de gunstig geëvalueerde tijdelijke projecten die nieuwe opleidingen introduceerden een definitief karakter zouden kunnen geven. Maar dat wil ik bespreken met de betrokken sociale partners. Het gaat over opleidingen als amateurdirigent, volksmuziek, theatervormgeving, animatie en digitale vormgeving.

Het idee dat we het samengaan van de verschillende kunstdisciplines in kunstacademies mogelijk zouden maken, kunnen we misschien voor de verkiezingen ook nog organiseren met decretaal werk. Er is consensus over dat die mogelijkheid, geen verplichting, wel interessant is. U fronst uw wenkbrauwen terecht. Ik zeg dat terwijl we daarover nog moeten discussiëren.

Dat zijn concrete elementen die we eventueel, als er een politieke eensgezindheid over is, nog voor de verkiezingen kunnen doen. Meer fundamentele ingrepen moeten we daarna doen op basis van een grondig voorbereid dossier. Wat ik ook nog voordien mogelijk acht, is dat we hier en

daar investeren in nieuwe academies en zo lege plekken invullen. Maar dat is alles voor de korte termijn.

De heer Hans Schoofs: Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord. Ik apprecieer dat u duidelijkheid schept over uw plannen voor het laatste jaar van deze legislatuur.

Het was uw aanvankelijke bedoeling om met een decreet dko nog te landen voor de verkiezingen. Ik hoor u nu zeggen dat een brede hervorming van het deeltijds kunstonderwijs er voor deze legislatuur niet meer zal inzitten. U wilt nog wel een aantal bijstellingen doen. Het veld is ook vragende partij om bepaalde zaken eerder te behandelen en decretaal vast te leggen dan andere zaken die meer discussie vragen. Ik vind het een goede zaak dat u duidelijkheid creëert.

De aanbevelingen van de commissie over de instroom van kansengroepen leggen de vinger op de zere plek. De leerlingen in het deeltijds kunstonderwijs stijgen in Vlaanderen nog steeds in aantal, maar de deelname van jongeren van het secundair onderwijs is beperkt en er is een stijgende bevolking door volwassenen en senioren.

We moeten aan de pijnpunten werken en drempelverlagende mogelijkheden inbouwen, ook voor de mensen die misschien iets minder ambitie koesteren in het deeltijds kunstonderwijs. Mijnheer de minister, u haalt terecht aan dat er een belangrijke doorstroming moet zijn naar een hoog artistiek niveau, maar tegelijk moet het aanbod worden verbreed in de vorming van beeld, muziek en woord.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: We moeten in deze legislatuur proberen de kunstacademies als structuur te organiseren, zodat we tegen de volgende legislatuur kunnen evalueren of dat een interessante manier van werken is. Inhoudelijk zal het een moeilijk evenwicht worden tussen drempelverlagend werken en de kwaliteit behouden, zodat er een voldoende doorstroming is naar het hoger kunstonderwijs, en zodat in regio's waar weinig kso is, jongeren met talent dat traject via deeltijds onderwijs op een hoog niveau kunnen afleggen.

Mijnheer de minister, ik wil u ook aansporen tot overleg met minister Anciaux, die het actieplan Smaakmakers heeft over cultuur en kunsteducatie. Ik hoop dat u dat zo veel mogelijk op elkaar kunt afstemmen, omdat we een Vlaamse Regering zijn die samenwerkt aan kunst- en cultuureducatie in de Vlaamse maatschappij.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: De conclusies die hier worden aangebracht, zijn logisch. Ik heb de hervorming nog meegemaakt onder uw voorganger, de heer Van den

Bossche, en had toen altijd mijn vragen bij de nieuwe structuur, onder andere de twee jaar notenleer voor je met een instrument kon beginnen. Het was wat te theoretisch, te academisch en te veeleisend. Als u daarvan terugkomt en een betere samenwerking wilt met het leerplichtonderwijs, zou dat een goede zaak zijn.

Het is op het einde van de legislatuur inderdaad niet meer het goede moment om nog structurele hervormingen door te voeren. Geldt dat ook voor andere, eventueel belangrijke, dossiers?

Kunnen andere zaken nog worden afgewerkt in overleg met de sociale partners? Laat dat dan ook in echt overleg en in de openbaarheid gebeuren en laat de oppositie daar weet van hebben. Doe het niet zomaar op een diefje via een of ander voorstel van decreet, wat soms gebeurt.

Minister Frank Vandenbroucke: De uitdrukking dat een parlementair initiatief ‘op een diefje’ gebeurt, laat ik voor de heer Tavernier. Dat is voor de annalen.

Mijnheer Tavernier, in mijn planning zat nog een decretaal initiatief over het deeltijds kunstonderwijs, dat wordt toegespitst op een aantal punctuele problemen. Dat wijkt niet af van wat ik er vroeger over dacht omdat ik niet dacht dat we met deze werkgroep ‘vernieuwing in het deeltijds kunstonderwijs’ zo snel zouden landen. De zaken die voorliggen, zijn misschien aantrekkelijk, maar toch ook fundamenteel. We zullen zeker overleg hebben, zo zijn we, en u zult de resultaten daarvan ongetwijfeld in het parlement vernemen.

De heer Hans Schoofs: We zijn vragende partij om in de resterende periode van deze legislatuur van gedachten te kunnen wisselen over een aantal zaken. De heer Tavernier maakte allusie op het feit dat ook de parlementsleden initiatieven kunnen nemen. Als er een breed gedragen consensus is over bepaalde zaken, waarom dan niet? Laten we samenwerken aan zaken die we op korte termijn kunnen realiseren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Filip Dewinter tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het voorstel van de Vereniging voor Ontwikkeling en Emancipatie van Moslims voor het vrij kiezen van verlofdagen en de overeenstemming ervan met het Vlaamse inburgeringsbeleid

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Mijnheer de minister, naar aanleiding van het Offerfeest waar naar spijtige jaarlijkse

traditie de barbaarse praktijk van het ritueel onverdoofd slachten plaatsvindt, is ook een voorstel gelanceerd om een aantal islamitische feestdagen te betrekken in een soort modulair systeem waarbij men op een vlottende manier ieder volgens zijn eigen geloofsovertuiging, de eigen feestdagen kan invullen. Als ik me niet vergis, is ook minister Milquet daar voorstander van.

Het gaat om een federale materie voor wat de praktische implementatie betreft. Deze voorstellen die op federaal vlak bijval vinden, zijn echter wel belangrijk in functie van uw inburgeringsbeleid. Meestal ben ik van mening dat dit soort voorstellen haaks staan op dat inburgeringsbeleid. Ik stel echter ook vast dat er heel wat uitzonderingen worden gemaakt en maatregelen worden genomen waarbij bepaalde islamitische gebruiken en tradities worden bepleit en gefaciliteerd via uw beleid.

Het toepassen van zo'n modulair systeem van godsdienstige feestdagen zorgt voor een soort apartheidssysteem waarbij men vooral wordt bevestigd in die godsdienst die een rem vormt op de integratie in de plaats van een stimulans. Ik ben dan ook benieuwd, mijnheer de minister, wat uw standpunt hierover is. Bent u voor zo'n modulair vlottend systeem waarbij Offer- en Suikerfeest kunnen worden ingevuld als officiële feestdagen?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Dewinter, het gaat inderdaad om een federale materie die onder de bevoegdheid valt van de federale minister van Werk en van de Nationale Arbeidsraad. Daarin zitten de sociale partners, de vakbonden en de werkgevers.

Bij de behandeling van dergelijke zaken moeten we vertrekken van twee uitgangspunten: de economische haalbaarheid en het respect voor de religieuze diversiteit. We hebben vandaag in dit land tien wettelijke feestdagen. Ik zou daar absoluut geen feestdagen aan toevoegen. We zitten daarmee in de top van Europa en van de wereld. Daarin zitten profane feestdagen zoals Nieuwjaar, maar ook religieuze feestdagen die exclusief christelijk zijn georiënteerd zoals Pasen. We hebben op ons grondgebied drie grote godsdiensten: het katholicisme, het jodendom en de islam. De NAR zou moeten nagaan hoe die drie godsdiensten en hun feestdagen binnen dat contingent van tien een plaats kunnen krijgen.

Ik ben zelf gewonnen voor een generiek systeem, niet voor vlottende feestdagen. Vlottende feestdagen zouden op organisatorisch vlak nogal wat problemen kunnen opleveren voor het bedrijfsleven. Voor bedrijven is het belangrijk dat vrije dagen, ook religieuze feestdagen, voorspelbaar zijn zodat zij zich kunnen organiseren. Indien men daar op het niveau van een individueel bedrijf afspraken over kan maken, is dat voor mij geen

probleem. Ik ben zelf echter niet gewonnen voor een systeem van vlottende feestdagen, maar wel voor generieke feestdagen waarbij iedereen binnen dat contingent van tien vrijaf heeft. Als dus bijvoorbeeld het Suikerfeest in dat contingent zou worden opgenomen, zou iedereen op die dag vrijaf hebben.

Maar zoals gezegd, is de federale overheid daarvoor bevoegd. Ze moet dat samen met de Nationale Arbeidsraad bekijken. Het zou interessant zijn om die oefening te maken. Ik denk dan niet alleen aan de religieuze feestdagen, maar ook aan 11 juli, onze Vlaamse feestdag. Daar kan dan meteen een wettelijk statuut aan worden gegeven.

Mijnheer Dewinter, integratie is natuurlijk geen confrontatie maar houdt 'samenleven' in. Daarover verschillen we van mening. We hebben het hier over erkende godsdiensten. Het katholicisme, het jodendom en de islam zijn drie van de zes erkende godsdiensten. Wederzijds respect is daarbij uitermate belangrijk. Als dat kan binnen een werkbaar kader, zoals in het bedrijfsleven, dan vallen er alleen maar winnaars te noteren. Als ook 11 juli wordt opgenomen, dan kan iedereen in het parlement tevreden zijn.

De heer Filip Dewinter: Mijnheer de minister, ik vind niet dat we twee dossiers – 11 juli als betaalde feestdag en het Offerfeest en het Suikerfeest – door elkaar moeten haspelen en het als één groot pakket moeten verkopen. Die vlieger gaat bij mij in ieder geval niet op. Ons standpunt over 11 juli is bekend. Wij zijn allang vragende partij, maar dat dossier staat hier los van.

Het is geen goede zaak dat u vandaag meer dan een opening maakt, en zelfs de deur wagenwijd opent om twee islamitische feestdagen te verheffen tot een betaalde feestdag. U schuift de hete aardappel door naar de federale instanties. U bent echter ook minister van Inburgering. Ik had dan ook veeleer verwacht dat u zich daartegen zou keren. De islam vormt een rem op de integratie. Door de islam toe te laten een aantal religieuze feestdagen als betaalde feestdagen te erkennen, wordt natuurlijk de verzuiling ten top gedreven. Dat betekent dat de islam alsmaar meer wordt geïnstitutionaliseerd, met alle nefaste en negatieve gevolgen van dien voor uw inburgeringsbeleid. U zult zich dat nog beklagen.

U zegt ten slotte dat het hier om erkende godsdiensten gaat. De islam, het katholicisme enzovoort moeten allemaal over dezelfde kam worden geschoren en u zegt dat de lat gelijk moet liggen voor iedereen. Nee, dat is niet zo! De islam behoort niet tot onze Europese en westerse cultuur. Ze is daar vreemd aan. En een aantal christelijke feestdagen zijn ingebed in tradities die door heel ons volk worden gedeeld, of men nu gelovig is of niet. Kerstmis, Sinterklaas, het kruis, en alles wat daar bij hoort, daarover gaan we vandaag het debat niet voeren.

Die tradities zijn wel eigen aan ons volk. Het christendom behoort tot de wortels van Europa en de islam niet! Dat betekent dat we absoluut niet akkoord kunnen gaan met de opening die u maakt om islamitische feestdagen in de toekomst als betaalde feestdagen te erkennen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, mijnheer Dewinter, de islam is een erkende godsdienst. Volgens mij zou ze geen rem mogen vormen op de integratie. Ik ga niet mee in dat debat.

Mijnheer de minister, ik ben verbaasd over twee zaken. Uw antwoord laat open of er al dan niet een religieuze feestdag bij kan komen. Het gaat inderdaad om federale materie. Het cdH-voorstel over een bijkomende, vlottende verlofdag verrast me. Federaal minister Milquet was er als de spreekwoordelijke kippen bij om de vraag van een in Vlaanderen onbekende vereniging – de Vereniging voor Ontwikkeling en Emancipatie van Moslims – te ondersteunen. De heer Kris Van Dijck heeft jaren geleden al een voorstel laten goedkeuren om 11 juli als een officiële betaalde feestdag te erkennen voor alle Vlamingen, inclusief de moslimgemeenschap. Al even lang wordt die vraag door de Franstaligen van tafel geveegd. Het verwondert me dan ook dat diezelfde Franstaligen nu wel ingaan op de vraag van een onbekende moslimvereniging en heil zien in een bijkomende religieuze feestdag. Onze pertinente en terechte vraag om 11 juli als een feestdag te erkennen, wordt echter niet gehonoreerd.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mevrouw de voorzitter, ik wil het pleidooi van minister Keulen onderschrijven. In 2003 heb ik, naar aanleiding van de begrotingsbesprekingen in plenaire zitting, voorgesteld eens over onze tien officiële verlofdagen na te denken. Ik heb toen het Offerfeest en Jom Kipoer als voorbeelden aangehaald. Jom Kipoer is voor de joodse gemeenschap een belangrijke feestdag. Die mensen moeten daar nu een dag verlof voor nemen.

Daarnaast is er de terechte vraag van alle fracties om van 11 juli een officiële feestdag te maken en het voorstel van decreet van de N-VA om 9 mei als officiële verlofdag voor de Vlaamse overheid in te voeren.

Ik ben het eens met de stelling van minister Keulen dat het aantal verlofdagen niet mag stijgen. We moeten eens nagaan of de huidige officiële verlofdagen nog wel een afspiegeling van de samenleving vormen. (*Rumoer*)

Misschien moeten we een aantal modulaire feestdagen invoeren. Op dit vlak ben ik het niet eens met minister

Keulen. Die modulaire feestdagen zouden de mensen de kans geven op bepaalde dagen al dan niet vrij te nemen. Ik vind dat we hierover moeten nadenken.

Ik vind trouwens niet dat we dit onderwerp naar de federale overheid of naar de Nationale Arbeidsraad moeten doorschuiven. Ik zou die discussie binnen onze eigen administratie willen voeren. Op die manier kunnen we achterhalen of er een draagvlak is om hier verder over na te denken.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Mevrouw de voorzitter, we delen de bekommernis van alle mensen met een religieuze overtuiging die de aan hun geloof verbonden feestdagen willen vieren. We moeten hier zeker aandacht voor hebben, maar het lijkt me voorbarig onmiddellijk de feestdagen met een christelijke achtergrond in vraag te stellen.

We moeten pragmatische oplossingen zoeken. Indien dit tussen werkgevers en werknemers op bedrijfsniveau kan worden geregeld, lijkt dit me een goede zaak. Hetzelfde geldt voor een regeling binnen de administratie. We moeten natuurlijk oog hebben voor de dienstverlening en voor de werkbaarheid. Tijdens ogenblikken van collectieve sluiting kan een kantoor niet open zijn.

We moeten op zoek gaan naar pragmatische oplossingen gaan. De verlofdagen bieden veel mogelijkheden om iedereen in staat te stellen zijn religieuze feestdagen te beleven.

Minister Marino Keulen: Ik herhaal dat het hier een federale bevoegdheid betreft. Dat is de realiteit. Ik zie trouwens niet in wat eigenlijk het probleem is. Er wordt vaak gezegd dat we eerst de economische haalbaarheid moeten onderzoeken en dat het voor ons bedrijfsleven een haalbare kaart moet zijn. Als liberaal vind ik respect voor de religieuze diversiteit echter ook een fundamenteel gegeven. Integratie betekent dat we moeten samenleven. Dit houdt een respect voor alle godsdiensten en voor de vrijzinnigheid in. Daar heb ik de heer Dewinter nog niet tegen horen pleiten.

De oefening in verband met 11 juli vind ik nog steeds een interessante uitdaging. Wat de diversiteit betreft, vind ik het belangrijk een oplossing te vinden voor de inpassing van religieuze feesten in het contingent van tien dagen. Indien het de bedoeling is iedereen op een rechtvaardige manier te behandelen, is dit een uitdaging die een diverse samenleving zeker niet uit de weg mag gaan.

De heer Filip Dewinter: Ik blijf erbij dat het antwoord van de minister me enorm verbaast. Onder het mom van de geforceerde diversiteit pleit hij ervoor faciliteiten te verstrekken aan een godsdienst waarvoor we respect

moeten opbrengen. Die godsdienst brengt echter nooit respect voor onze waarden en tradities op.

De minister pleit ervoor van het beruchte Offerfeest een betaalde feestdag te maken. Die dag worden tienduizenden onverdoofde dieren op barbaarse wijze de keel overgesneden. Dergelijke praktijken gaan in tegen de wet op de dierenbescherming en het dierenwelzijn. *(Opmerkingen van minister Marino Keulen)*

Onder het mom van de godsdienstvrijheid, de multiculturaliteit en de diversiteit moeten we dit allemaal respecteren. Ik heb geen respect voor een godsdienst die dergelijke praktijken bij ons komt belijden.

Ik vind dan ook niet dat dit soort van praktijken nog eens moeten worden gelegitimeerd door die feestdagen hier bij ons als wettelijke feestdag in te voeren.

Wij moeten uitgaan van het leidcultuurprincipe. Dat betekent dat zij zich moeten aanpassen aan ons en niet omgekeerd. Met dit soort voorstellen, die u bijtreedt, lijkt het wel de omgekeerde wereld: wij passen ons aan aan hen. Dat kan voor mij op geen enkel moment.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Vera Dua tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het overleg met het federale niveau inzake de veldproeven met ggo-populieren

ACTUELE VRAAG van de heer John Vrancken tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de toelating voor het organiseren van een veldproef met genetisch gewijzigde populieren in Nederland door het Vlaams Instituut voor Biotechnologie

De voorzitter: Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua: Mevrouw de minister, collega's, ik ben heel blij dat ik u deze vraag kan stellen want ik heb meer dan een maand geleden een vraag om uitleg over hetzelfde thema ingediend, maar hij werd systematisch door de voorzitter van de commissie voor Economie geweigerd.

Wij hebben, mevrouw de minister, de discussie over het uitvoeren van veldproeven met genetisch gewijzigde populieren al gevoerd naar aanleiding van de weigering door de federale ministers. Ik wil nog eens uitdrukkelijk

zeggen dat wij geen voorstanders zijn van die veldproeven. U weet dat. Ze houden volgens ons enorme risico's in voor het leefmilieu. Zeker als het gaat om een grootschalige commercialisering – wat de uiteindelijke bedoeling is – sluiten wij ons aan bij de bezwaren van de Vlaamse milieubeweging, die deze adviezen heeft gegeven.

Er zijn intussen een paar opmerkelijke zaken gebeurd. Op de tachtigste verjaardag van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek hebt u met redelijk veel bravoure aangekondigd dat het allemaal in orde zou komen want de auditeur van de Raad van State had u gelijk gegeven. Dus zouden die veldproeven in Vlaanderen kunnen plaatsvinden. Ik vond het al redelijk gewaagd dat u als minister dergelijke uitspraken doet. U moet normaal gezien toch wachten op het definitieve oordeel van de Raad van State? Deze volgt niet altijd de auditeur. Voor zover ik weet, is die definitieve uitspraak er nog altijd niet.

Ik meen te weten dat dit uitvoerig op het Overlegcomité is besproken en dat er toen is gezegd dat er begin september een uitgebreid dossier zou komen waarin de argumentatie, ook van de weigering, uitgebreid zou worden toegelicht. Er zouden dus nieuwe elementen komen. Hoe zit het daarmee? Is dat effectief gebeurd?

Eerst had het VIB toelating gekregen voor de veldproeven in Nederland, maar dan lees ik in de kranten dat dit herroepen is. Er was al een positief advies gegeven, maar er is nog geen beslissing. Ik vind het zeer eigenaardig dat het VIB hier een weigering krijgt en dan maar naar een buitenland gaat, terwijl er toch discussie is over het feit of men die veldproeven onder de gegeven omstandigheden zomaar kan laten plaatsvinden. Wat is de stand van zaken in het dossier? Waar staan we? Kunnen wij klaarheid krijgen in de zeer verwarrende communicatie van de laatste maanden over die genetisch gemodificeerde populieren?

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Ons standpunt staat haaks op dat van Groen!. Wij zijn voor ggo's. Het probleem van de populieren is er omdat men naar het buitenland moet uitwijken om dat proefproject op te zetten. Mevrouw de minister, u hebt het VIB daarin ondersteund – ook in de stappen die zij hebben ondernomen om naar de Raad van State te gaan. Wij zullen het nu meemaken dat wij de proeven in het buitenland moeten laten plaatsvinden omdat de federale overheid en eigenlijk twee PS-ministers de zaak hebben geblokkeerd. Dat hoort niet. U zet zwaar in op innovatie. Ook dat wordt hier afgeblokt. Maar u hebt met betrekking tot het probleem van de populieren de spierballen gerold, samen met de minister-president. Wat is nu uw standpunt over het feit dat wij naar het buitenland moeten uitwijken om een proefproject te kunnen opzetten?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, het is een strijd die we op drie terreinen tegelijk voeren. Mevrouw Dua, voor mij moet die veldproef absoluut kunnen doorgaan. Ik heb dat nooit in de mond gelegd van de auditeur, het is mijn persoonlijke overtuiging. Hoe proberen we in het dossier op drie terreinen tegelijk vooruitgang te boeken?

Na de weigering is er inderdaad politiek verzet geweest. Wij hebben ons op het Overlegcomité tegen die weigering uitgesproken. We hebben aan de federale premier en de federale ministers gevraagd om daarover opnieuw van gedachten te kunnen wisselen omdat we die weigering, na een positief advies van de Adviesraad voor Bioveiligheid, gewoon niet begrepen.

Dat politiek overleg heeft op heel veel momenten bilateraal plaatsgevonden. Ik heb zelf minister Onkelinx en minister Magnette gesproken. Ik blijf dat ook doen. Ik moet u eerlijk zeggen dat ik niet pessimistisch ben over de inspanningen die ik gedaan heb om de federale collega's te overtuigen. Ik probeer nu hetzelfde te doen met de Waalse collega's. Het is voor mij duidelijk geworden dat, als we willen dat de federale regering haar standpunt wijzigt, het cruciaal is welk standpunt de Waalse collega's innemen. In het belang van Vlaanderen probeer ik zo goed mogelijk te bekijken wie we rond tafel moeten krijgen en moeten overtuigen.

Het gaat 'maar' over een wetenschappelijke veldproef, die nu op haar wetenschappelijke merites moet worden bekeken. Het overleg heeft er alleszins toe geleid dat er een nieuw soort advies wordt gevraagd, waardoor ik hoop dat we politiek het dossier opnieuw op tafel krijgen.

Het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB) heeft juridisch verzet aangetekend bij de Raad van State. Op 15 september heeft de auditeur zijn standpunt bekendgemaakt. Zijn standpunt is dat hij de raad inderdaad aanbeveelt om de weigering te schorsen. Het is 'maar' het advies van de auditeur, maar het is voor ons wel een opsteker. Het is afwachten wat de raad nu zal doen.

Het is voor mij cruciaal dat de onderzoekers en de wetenschappers het onderzoek verder kunnen voeren. Het onderzoek geeft uitzicht op biobrandstof van de tweede generatie, waar men wereldwijd naar op zoek is. Ik was gisteren in Londen op de biotechnologiebeurs Genesis 2008. Er werden presentaties gedaan over biobrandstoffen van de tweede generatie. Ik heb gisteravond een investeringsdiner van de Financial Times geleid. Bedrijven voor clean technology, voor biofuels waren daar aanwezig. Ze zoeken hoe ze zo snel mogelijk stappen naar brandstoffen van de tweede generatie kunnen zetten zodat we de klimaatwijzigingen kunnen aanpakken. Voor mij zijn dat heel belangrijke stappen vooruit.

Ik wil dat het onderzoek verder kan. Er stonden al meer dan 1000 bomen in een Europees energieproject in Frankrijk. Als we de bomen die gekweekt zijn om in Vlaanderen te planten, op dit moment hier nog niet kunnen planten, dan moeten we ze misschien elders in Europa planten. Als we ze elders kunnen planten, toont het een beetje de absurditeit aan waarom het hier niet zou kunnen. In Duitsland staan er al bomen. Ze zijn in december op transport gezet naar Duitsland. Duitsland heeft vrij snel de vergunning gegeven.

We hebben gezegd dat we dat ook in Nederland zullen doen. We zullen aantonen dat het op veel plaatsen in Europa kan.

Mevrouw Dua, rond de onveiligheid creëert u graag stemmingmakerij. Dit is een veilige veldproef. In Nederland is het advies van de bioveiligheidsraad positief, maar dat is nog geen vergunning. Het verschuift nu naar de politieke tafel, waar het wachten is op een vergunning, maar het VIB heeft inderdaad bekendgemaakt dat er een positief advies is voor het planten in een veldproef van deze populieren.

We ondernemen actie op drie terreinen: het politiek overleg, het juridisch aanvechten van de weigering en op het terrein, jammer genoeg gedelokaliseerd – de bomen staan al op twee plaatsen – hebben we een goed vooruitzicht dat er een derde veld bijkomt.

Mevrouw Vera Dua: Mevrouw de minister, ik wil toch nog beklemtonen dat het voor mij geen communautair dossier is. Ik vind het bijna absurd dat het door bepaalde mensen in een communautaire hoek wordt geduwd.

Ik wil er nogmaals op wijzen dat de voltallige milieubeweging in Vlaanderen – terecht – een aantal zeer fundamentele bezwaren heeft ingediend in dat dossier. Daarbij wordt er vooral op gewezen dat we, zelfs als die veldproef onder vrij veilige omstandigheden gebeurt, met een groot-schalige commercialisering van dergelijke genetisch gemodificeerde populieren, een stap zetten in een richting waarvan we niet weten waar het eindigt. De milieubeweging zegt terecht dat het enorme risico's inhoudt.

Ik wil nogmaals verwijzen naar de vergaande selectie naar massieve groei die ooit bij populieren gebeurde. Uiteindelijk zijn we geëindigd met een aantal cultivars waarmee men nu problemen heeft. Ze zijn zeer gevoelig voor infecties en zeer gevoelig voor windval en men heeft alles teruggedraaid, omdat een zeer gespecialiseerde selectie uitmondte in zeer grote risico's op ecologisch vlak. Ik wil u dat gewoon meegeven.

U zult allicht slagen, want wat hier niet lukt, zal slagen in andere landen. Dat hebt u net bevestigd, maar ik houd mijn hart vast voor de gevolgen op het moment dat we overgaan tot grootschalige commercialisering.

De heer John Vrancken: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik wil even reageren op wat mevrouw Dua zegt. We kunnen natuurlijk ook via kruising tot dat bepaalde resultaat komen. Ik minimaliseer zeker dat dit een ecologisch probleem zou zijn. Populieren hebben geen zaden en kunnen dus geen schadelijk effect hebben op andere gewassen.

Mevrouw de minister, uit uw antwoord onthoud ik twee zaken. Het communautaire aspect komt toch weer om de hoek kijken. Wallonië probeert toch weer om Vlaanderen een hak te zetten.

Ook in landbouw moet men aan innovatie doen. U hebt ingezet op innovatie en Onderzoek en Ontwikkeling. We investeren daar heel veel geld in. We staan aan de wereldtop voor wat betreft onderzoek en innovatie. Als we iedere keer geblokkeerd worden, hetzij door de federale overheid, hetzij door de Walen, kan dat een rem zetten op de investeringen die we hoognodig hebben om onze economische projecten waar te kunnen maken.

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Mevrouw de voorzitter, ik heb zelf een paar maanden geleden een vraag gesteld aan minister-president Peeters, in zijn hoedanigheid van onze vertegenwoordiger in het Overlegcomité, met de vraag om dit aan te kaarten op het Overlegcomité. Dat is ook, meer dan één keer, gebeurd. Het overlegmodel is, zoals het hoort, gehanteerd.

Ik zou het probleem in twee stukken willen delen. Er is vooreerst het wetenschappelijke aspect ten gronde. Mevrouw Dua, u zegt dat we toch moeten opletten, want het is allemaal niet risicoloos. Ik ben de laatste om te zeggen dat we bij dit soort zaken een beslissing moeten nemen waarbij het voorzorgsbeginsel niet wordt gehanteerd. Het is precies daarom dat regelgeving werd uitgewerkt. Dat is trouwens Europese regelgeving, die in België werd vertaald in wetgeving. Die voorziet erin dat de Adviesraad voor Bioveiligheid een advies moet geven en dat ook de bevoegde Vlaamse minister, mevrouw Crevits, een advies moet geven. Beide adviezen, het wetenschappelijke advies en het advies van minister Crevits, waren positief.

Dan kan je je toch afvragen, als je al deze procedurele veiligheidsmaatregelen die nodig zijn, hebt gevolgd, en het advies positief is, waarom je op een njet stuit. Het dossier is niet communautair, het is niet Vlaanderen tegenover Wallonië. In de federale regering die ook in de besluitvorming zit, zeggen twee ministers neen, en dan zit je wel met een probleem. Dan vind ik dat je als minister een soort communautair emotionele-intelligentiequotient

moet hanteren. Als je ziet dat er een dossier is dat een impact heeft in Vlaanderen, waar er positieve adviezen zijn, dan zou het de moeite zijn geweest – nu is het te laat – om een overleg te houden voor het tot een conflict komt. Dat heeft men niet gedaan.

Indien het veldonderzoek in Nederland kan worden gedaan, dan zijn de meubelen vooralsnog gered, maar we zien dat we voor een fundamenteel probleem staan. Er is al een prof uit Leuven met zijn appelbomen naar New York State getrokken. Nu moet het VIB met zijn populieren naar Nederland trekken. Dat betekent dat we in de toekomst, als er andere ontwikkelingen zullen zijn aan het VIB – en die zullen er zijn, want het is een instituut op wereldniveau – dat men opnieuw voor een dilemma zal staan. Ik vrees dat, als het zo doorgaat, de dag wel eens zou kunnen aanbreken dat we het VIB niet langer in Vlaanderen zullen hebben. Dat zou een heel trieste dag zijn voor ons onderzoeksbeleid. (*Applaus bij CD&V, Open Vld en de N-VA*)

Minister Patricia Ceysens: U kunt er van op aan dat het VIB samen met ons overtuigd is dat niet het instituut zal vertrekken, maar dat de veldproef naar hier zal komen. In tussentijd heeft men ook in Duitsland geplant, in Frankrijk staan ze al en in Nederland loopt de aanvraag. Dat is beter dan op dit moment niet verder te kunnen in het onderzoek.

Wat het overleg betreft, en of het nu een communautair dossier is of niet, zeg ik dat bijvoorbeeld de MR in de federale regering heel duidelijk achter deze proef staat. Men kan dus niet zomaar zeggen dat alle Waalse partijen neen zeggen en alle Vlaamse partijen ja. Door de vele bilaterale contacten die ik heb gehad over deze aangelegenheid, namelijk een veldproef in Gent bij het VIB, die wetenschappelijk veilig is bevonden, is het mijn aanvoelen dat ik in de laatste fase zit van het overleg. Men kan niet voor alle dossiers iedere week, bilateraal, ministers blijven opbellen, uitleg geven, de kabinetten overtuigen, tonen wat we doen, ook in het buitenland.

Ik zit nu in een laatste fase, waarbij ik vooral focus op de Waalse collega's die nog moeten worden overtuigd. Het is te gemakkelijk om te zeggen dat het om een Waals-Vlaamse tegenstelling gaat, want zoals gezegd is de MR helemaal overtuigd alsook een deel van de PS. Bijvoorbeeld de heer Busquin strijdt mee om te overtuigen. Ik heb de indruk dat vandaag Waals minister Lutgen het meest overtuigd moet worden. Ik blijf alle inspanningen doen tot ik op een bepaald moment het Overlegcomité vat en dan zal zeggen wat er volgens mij nog te doen staat. Ondertussen planten we met succes in Frankrijk en Duitsland en hebben we goede vooruitzichten op Nederland.

In het laatste overzicht van een gereputeerd magazine over plantenwetenschap en plantentechnologie staan in

de top vijf van de wereld twee van onze Vlaamse onderzoekers van het VIB, namelijk professor Inzé en professor Van Montagu. Gisteren was het in Londen duidelijk dat we topkennis hebben in de wereld op het gebied van plantenwetenschap en genetisch gemodificeerde organismen. We zullen die absoluut in Vlaanderen houden.

Mevrouw Vera Dua: Dit is inderdaad geen communautaire discussie. Het is een discussie met mensen en groepen mensen die heel veel belang hechten aan het voorzorgsprincipe en erop wijzen dat er enorm veel risico's bestaan, die ook door een aantal wetenschappers, maar niet door allemaal, correct worden ingeschat.

Verder is het zo dat in Wallonië in het algemeen, dus niet alleen wat populieren betreft, de consument veel gevoeliger is voor de eventuele risico's van genetisch gemodificeerde organismen. Jammer genoeg wordt bij ons dat maatschappelijke debat daarover onvoldoende gevoerd. Misschien moet eens worden bekeken op welke manier het VIB daarmee omgaat en zouden we dat maatschappelijke debat hier in Vlaanderen veel ruimer moeten voeren.

De heer John Vrancken: Mevrouw de minister, ik heb inderdaad het communautaire aspect benadrukt. Het is inderdaad zo dat misschien niet alle partijen daarachter staan, maar het is toch wel opvallend dat het weer diezelfde partijen zijn die Vlaanderen onderuit willen halen.

Ik ben het met mevrouw Moerman eens dat we moeten oppassen. Wat we nu meemaken met de populieren, kan inderdaad een precedent worden. Dat zou aanleiding kunnen geven tot een verdere delocalisatie. We hebben al een delocalisatie van de klassieke industrie en bedrijfswereld gekend, maar als nu ook onze high-tech gaat delocaliseren, dan is uw beleid van het inzetten op onderzoek en ontwikkeling een maat voor niets. Daar vrees ik voor.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

– 1701 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 9

Algemene bespreking (Voortzetting)

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, deze ochtend, tot kwart na twaalf, hebben we een goed debat gevoerd

over dit ontwerp van OCMW-decreet. Het was soms een levendig debat, afhankelijk van wie er op het spreekgestoelte stond, natuurlijk. Ik zal het alleszins zeer kort houden, omdat ik het gevoel heb dat het debat eigenlijk is gevoerd.

Sta me echter toe om enkele klemtonen te leggen voor de N-VA-fractie. Iemand zei deze ochtend dat zijn fractie het ontwerp niet alleen zou steunen, maar het ook zou goedkeuren. Mijnheer de minister, ik zal het omkeren: we zullen dit goedkeuren en zullen het ook steunen – geweldig hé.

Om te beginnen wil ik de verslaggever, die deze ochtend het debat heeft geopend, bedanken. Mijnheer de minister, de N-VA heeft meegewerkt aan dit ontwerp, dat past in een hele reeks bestuurlijke hervormingen. We hebben dat gedaan vanuit twee invalshoeken. We menen dat de lokale autoriteiten en de lokale besturen goede instrumenten moeten hebben om een beleid te kunnen voeren. Dat geldt niet alleen voor de gemeenten, maar ook voor het OCMW. Ook vinden we wel degelijk dat het OCMW een zo groot mogelijke autonome rol moet kunnen vervullen, ook wat de structuur betreft, om zijn taak uit te oefenen. Dat staat toch wel in tegenstelling tot wat anderen hebben gezegd in het debat.

De taak van het OCMW is heel belangrijk. Het is eigenlijk een verzelfstandigd orgaan binnen de gemeente. Het is ook een belangrijke actor ten aanzien van alle bewoners. Sommigen kleven er het etiket op van een orgaan voor armenzorg. Neen, het is veel ruimer. Het moet af van dat etiket. De lokale besturen kunnen versterkend werken door een aantal diensten, niet alleen van de gemeente, maar ook werkwinkels en dergelijke, zo veel mogelijk fysiek met de diensten van het OCMW samen te brengen, zodat we tot een sociaal huis kunnen komen, waar mensen terecht kunnen voor tal van zaken. Ook zal dan niet geweten zijn om welke reden iemand daarheen gaat. Dat kan voor een hulpvraag of een pensioenvraag zijn. Dat kan gebeuren in het kader van de zoektocht naar een andere baan of een nieuwe baan. Er is dus sprake van een volledige sociale taak. Het OCMW moet daarbij een regiefunctie op zich nemen. Dat is dan een volgende invalshoek.

Er zijn OCMW's – dat is al vermeld – die zelf veel opdrachten uitvoeren. Ze hebben ziekenhuizen, rusthuizen, noem maar op. Andere doen veel minder zelf en besteden taken uit. Wat het ook op zich neemt, een OCMW heeft een belangrijke regiefunctie. In eerste instantie neemt het die functie op in synergie met de gemeente waarmee het moet samenwerken. Ik denk ook aan de samenwerking met SHM's, met werkwinkels en zelfs met particuliere diensten die zorg verstrekken. Om die regierol waar te maken heeft men natuurlijk een orgaan nodig dat adequaat werkt, en daaraan beantwoordt dit ontwerp van decreet wel degelijk.

Mijnheer de minister, er is veel gesproken en gediscussieerd over het ontwerp van decreet, niet in de laatste plaats met de betrokkenen zelf. Eén zaak wil ik beklemtonen. Op een bepaald moment zijn verschillende OCMW's naar u beginnen te schrijven. We hebben die brieven ook ontvangen. Er klonk een zekere bekommernis uit. Samenwerking met de gemeente zagen ze wel zitten, maar met behoud van hun autonomie. Laat die dynamiek lokaal tot zijn recht komen. De lokale instanties moeten hun verantwoordelijkheid nemen.

Eigenlijk staat in het ontwerp van decreet heel vaak het woord 'kunnen'. Dat zegt heel wat. Er moet wel een en ander, maar de manier van aanpak wordt heel vaak omschreven met het werkwoord 'kunnen'.

We hebben rekening gehouden met zowel kleine gemeenten als grote steden en alles daartussenin. Het is een ontwerp van decreet op maat van alle gemeenten.

Er is een wisselwerking met het Gemeentedecreet. De voorzitter van het OCMW zal als waarnemer in het managementteam plaatsnemen. We doen hetzelfde voor de gemeente wat de burgemeester of zijn afgevaardigde betreft. Dit heeft meer dan een symbolische betekenis. Het beleid van een OCMW wordt gevoerd in het bureau en de raad, waarna het moet worden uitgevoerd. De doorstroming van het beleid naar het managementteam is voor ons van groot belang. De topambtenaren staan voor de uitvoering. Dat heeft niets te maken met achterdocht, maar alles met partnerschapvorming tussen de politieke verantwoordelijken en de ambtenaren. Er moet worden gewerkt met een afsprakennota. Eén opdracht mag men niet vergeten: ze moeten samen het lokaal sociaal beleidsplan uitvoeren. We verwachten dat binnen de OCMW's met visie gewerkt wordt.

Mijnheer de minister, er zijn 24 amendementen ingediend op mijn scharniermoment eind september. Ik was daar dan ook niet meer bij betrokken. Ik heb de amendementen bekeken op hun inhoudelijke relevantie en niet zozeer op de handtekening. Ik denk dat ze de toets kunnen doorstaan, maar toch weer die waarschuwing. We hebben in de voorbije jaren vaak decreten moeten bijsturen en verfijnen. Ik weet niet of we het helemaal hadden kunnen vermijden, dus gun ik u het voordeel van de twijfel. Het ontwerp van decreet heeft een hele evolutie doorlopen. Ik heb de rit grotendeels mee gereden en vanop de eerste lijn mee ervaren. Ik hoop dat dit vernieuwende ontwerp van decreet de lokale werking van het OCMW ten volle tot haar recht laat komen en nieuwe stimulansen kan geven.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mevrouw de voorzitter, ik ben blij dat de heer Van Dijck gewag maakt van de amendementen. Deze voormiddag heeft de heer De

Meulemeester gezegd dat er nog amendementen zouden komen, we hadden ze toen zelfs nog niet. Ondertussen hebben we een heel pak amendementen gekregen. Dat is toch wel een eigenaardige gang van zaken.

Ik wil er u nog even aan herinneren dat we dit ontwerp van decreet in juni hebben besproken in de commissie. Dat gebeurde uitgebreid – volgens sommigen zelfs te uitgebreid. In september kregen we het verslag, maar toen werd gezegd dat met de bespreking zou worden gewacht tot na de bespreking van de wijziging van het Gemeentedecreet, om de zaken met elkaar in overeenstemming te kunnen brengen. Men wacht daar maanden mee om dan op het moment dat iedereen op het terrein verkeerdelijk denkt dat het OCMW-decreet al lang is goedgekeurd, dat de discussie al lang is gevoerd, dat het decreet al in werking is en nadat het Gemeentedecreet in de commissie werd besproken, op het allerlaatste moment dus, vanuit de meerderheid een aantal nieuwe amendementen in te dienen. Dat gebeurt dus niet in de commissie, maar rechtstreeks in de plenaire vergadering. Dat gebeurt dus niet tijdig, maar echt op het allerlaatste moment. Ik heb er geen probleem mee dat men tot voortschrijdend inzicht komt, maar ik hoor de heer Van Dijck nu vertellen dat al die amendementen er in september of oktober al waren.

De heer Kris Van Dijck: Neen, ik heb gezegd: “sinds het scharniermoment dat ik en mijn fractie hebben meegemaakt”.

De heer Jef Tavernier: Dat was dus uw scharniermoment.

De heer Kris Van Dijck: Ook ik heb daarstraks, na het betoog van de collega, akte moeten nemen van het feit dat er nog amendementen zouden worden ingediend. Ik heb wel de tijd genomen, mijnheer Tavernier, om ze ondertussen te lezen.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer Van Dijck, ik heb ze ondertussen ook gelezen, maar we komen toch wel in een eigenaardige situatie terecht. Het ene decreet wordt gewijzigd in functie van het andere en als dat andere dan is gewijzigd, wil men het eerste weer wijzigen. Zo gaan we de hele tijd over en weer. Dit is een moeilijke procedure en op den duur weet men niet meer wat de uiteindelijke tekst zal zijn. Het gaat om wijzigingen op wijzigingen, en die worden op het laatste moment aangebracht.

Mevrouw de voorzitter, ik stel me vragen bij deze manier van werken. Ik ben blij dat de heer Van Dijck ernaar verwees. Straks krijgen we waarschijnlijk heel veel uitleg van de meerderheid zodat iedereen echt wel zal weten waarover gestemd wordt.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Van Dijck, voor alle duidelijkheid, dit gaat niet

over uw positie op het kantelmoment of het scharniermoment, maar effectief over de manier van werken. We hebben het vanmorgen al een beetje aangehaald: de decreten gijzelen elkaar.

Het parlement mocht voor het reces, alhoewel de discussie in de commissie reeds afgesloten was, niet over dit ontwerp van decreet stemmen in de plenaire vergadering, want dat moest tegelijk met het Reparatiedecreet gebeuren. Het Reparatiedecreet werd besproken en op het laatste moment kwamen er effectief nog een aantal amendementen bij – en niet zomaar één of twee –, en in functie daarvan worden nu in de plenaire vergadering 26 amendementen ingediend.

Ik kan best aannemen dat men tijdens de plenaire vergadering alsnog zegt dat iets over het hoofd werd gezien. Dat kan gebeuren en dat is in het verleden ook al gebeurd, maar dit hier gebeurt in functie van de stemming gisteren in de commissie. Ik vraag me af wat we in de plenaire vergadering zullen stemmen in functie van dit decreet als we het hebben over het Reparatiedecreet, en of er dan opnieuw amendementen tijdens de plenaire vergadering zullen worden ingediend. Dat bedoel ik met: de decreten gijzelen elkaar.

Mevrouw de voorzitter, dit is een manier van werken die niet netjes is. Dit zijn geen amendementen meer. Dit is al een reparatiedecreet op een ontwerp van decreet waarover nog moet worden gestemd. Eerlijk gezegd: dat gaat niet. Betrof het één of twee zaken die men over het hoofd had gezien, dan hadden we geen bezwaar, maar nu blijft men in functie van de decreten wijzigen tot in de plenaire zitting en weet men niet meer wat men de volgende keer zal doen. Deze manier van werken kan voor ons niet door de beugel.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: We hebben in de individuele tussenkomsten de klemtonen die in dit ontwerp van decreet vervat zitten, heel duidelijk kunnen leggen. Ik wil de collega's danken. We hebben daar uitvoerig over gedebatteerd.

We zitten inderdaad in een strak kader, heren Tavernier en Van Hauthem. We proberen tot een groot parallelisme te komen tussen de structuren van de gemeente enerzijds en het OCMW anderzijds. Vandaar ook die amendementen. We hebben het daar gisteren in de commissie al uitvoerig over gehad tijdens de discussie over het hersteldecreet. Als er vragen zijn bij elk van die amendementen, zal men daar een inhoudelijke repliek op kunnen geven.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/7).

– *De artikelen 1 tot en met 5 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op de artikelen 6 tot en met 8. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/9)

De stemmingen over de amendementen en over de artikelen worden aangehouden.

– *Artikel 9 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen tot vervanging van de artikelen 10 tot en met 12. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/9)

De stemmingen over de amendementen en over de artikelen worden aangehouden.

– *Artikel 13 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement tot vervanging van artikel 14. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/9)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

Er zijn amendementen op de artikelen 15 en 16. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/9)

De stemmingen over de amendementen en over de artikelen worden aangehouden.

– *Artikel 17 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 18. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/9)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *Artikel 19 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement tot vervanging van artikel 20. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/9)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

Er zijn amendementen op de artikelen 21 en 22. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/9)

De stemmingen over de amendementen en over de artikelen worden aangehouden.

– *Artikel 23 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 24. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/8)

De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mevrouw de voorzitter, de amendementen die zijn ingediend door de Vlaams Belangfractie, zijn eigenlijk al besproken tijdens de discussie in de commissie, en ik begrijp de draagwijdte ervan. Met een aantal amendementen ga ik akkoord, met een aantal andere niet.

Maar nu krijgen we vanaf artikel 24 een pak amendementen van de meerderheid, die in de bespreking daartoe niet aan bod zijn kunnen komen, omdat we ze nog niet hadden. Ik zou dan ook willen vragen dat de indieners die amendementen zouden toelichten, zodat wij daar eventueel vragen over kunnen stellen en over kunnen debatteren. Wij moeten straks immers stemmen over dit ontwerp van decreet.

De voorzitter: Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Mevrouw de voorzitter, ik zal het amendement op artikel 24 met veel plezier toelichten. De meerderheid stelt dit amendement voor, omdat we gisteren ook een amendement bij het Gemeentedecreet hebben goedgekeurd, dat overigens was ingediend door de heer Tavernier. Het komt erop neer dat we tegemoetkomen aan de vraag om ook in een verlot voor leden van de Raad voor Maatschappelijk Welzijn die omwille van palliatief verlot of verlot voor bijstand of verzorging van een zwaar ziek familielid, minimaal twaalf weken afwezig wensen te zijn.

De voorzitter: De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 25 tot en met 27 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 28. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/8)

Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Wij dienen een amendement in op artikel 28 om tegemoet te komen aan een advies van de Raad van State, dat stelt dat, indien een lid van de OCMW-raad een beroep doet op een vertrouwenspersoon, die persoon niet op Vlaams grondgebied hoeft te wonen, maar wel legaal binnen de Europese Unie moet verblijven.

De voorzitter: De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

- *De artikelen 29 tot en met 36 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op artikel 37. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/8)

Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Het gaat hier over het geval dat een OCMW-raadslid niet mag deelnemen aan een discussie die gaat over een personeelslid. Het woord “ontslagen” ontbrak. Men mag niet deelnemen voor afzettingen indien het een familielid tot en met de tweede graad betreft.

De voorzitter: De stemmingen over de amendementen en over het artikel worden aangehouden.

- *De artikelen 38 tot en met 42 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 43. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/9)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

- *De artikelen 44 tot en met 48 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 49. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/9)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

- *De artikelen 50 en 51 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 52. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/8)

Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Het betreft een amendement om het aanstellen en het ontslaan van een ombudsman of -vrouw voor te behouden aan de bevoegdheid van de OCMW-raad en deze bevoegdheid niet verder te delegeren.

De voorzitter: De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

Er is een amendement op het opschrift van titel II, hoofdstuk II. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/9)

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

Er is een amendement op het opschrift van titel II, hoofdstuk II, afdeling I. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/9)

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

Er is een amendement op artikel 53. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/9)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

Er is een amendement tot vervanging van artikel 54. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/9)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

Er zijn amendementen op artikel 55. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/8-9)

Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Ook dit amendement betreft het verlov voor palliatieve zorg voor familieleden.

De voorzitter: De stemmingen over de amendementen en over het artikel worden aangehouden.

Er is een amendement tot schrapping van artikel 56. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/9)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

Er is een amendement op artikel 57. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/9)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

Er is een amendement op het opschrift van titel II, hoofdstuk II, afdeling II. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/9)

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

- *Artikel 58 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement tot schrapping van artikel 59. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/9)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

Er is een amendement op artikel 60. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/9)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *Artikel 61 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 62. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/8)

Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Het betreft het bezorgen van de notulen van het vast bureau aan het bijzonder comité. In de tekst stond “onverwijld”. We vonden dat een ongelukkige formulering. (*Gelach*)

Nu hebben we een precieze formulering genomen: “De notulen worden bezorgd op dezelfde dag als de vergadering van het vast bureau of de bijzondere comités volgend op de vergadering van het vast bureau of de bijzondere comités waarop de notulen werden goedgekeurd.”

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Dit is analoog met wat in het Gemeentedecreet zou komen. Ik stel vast dat pas dezelfde dag of de dag daarna van de tweede vergadering na de vergadering waarop je een beslissing genomen hebt de notulen verstuurd worden. Zo zit je weken of een maand achteruit voor je de notulen krijgt. Dat is een te lange termijn. Het zou beter zijn de dag na de dag waarop de notulen zijn goedgekeurd. Waarom nog een vergadering wachten? Daar kunnen twee weken extra tussen liggen. Als je als OWMW-raadslid kort op de bal wilt spelen, wat soms nodig is, al was het maar om een volgende vergadering van de raad van het OCMW voor te bereiden, dan is dat een te lange periode. Als ik het vroeger had gehad, had ik een subamendement ingediend. Misschien kan het nog.

De voorzitter: De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 63 tot en met 67 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op artikel 68. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/8-9)

Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Dit amendement beoogt duidelijkheid te scheppen over welke mandaten in aanmerking moeten worden genomen voor de cumulregeling.

De voorzitter: Er zijn amendementen op artikel 69. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/8-9)

Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Ook dit amendement hebben we ingediend als reactie op de opmerking van de Raad van State dat een persoon lid moet zijn van de Europese Unie.

De voorzitter: De stemmingen over de amendementen en over het artikel worden aangehouden.

Er zijn amendementen op de artikelen 70 tot en met 72. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/9)

De stemmingen over de amendementen en over de artikelen worden aangehouden.

Er is een amendement tot schrapping van artikel 73. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/9)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 74 tot en met 79 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 80. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/8)

Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Dit amendement gaat over het feit dat de secretaris of de financieel beheerder zich kan laten vervangen voor 60 in plaats van 30 dagen met behoud van de verantwoordelijkheid van zijn taak.

De voorzitter: De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 81 tot en met 85 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op de artikelen 86 en 87. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/9)

De stemmingen over de amendementen en over de artikelen worden aangehouden.

– *De artikelen 88 tot en met 90 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 91. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08*, nr. 1701/8)

Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Dit is een reeks van amendementen die op elkaar volgen en tot doel hebben dat de secretaris van de OCMW-raad de kasverrichtingen kan opdragen aan één of meer personeelsleden,

rekening houdend met het eensluidend advies van de financieel beheerder.

De voorzitter: De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 92 en 93 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op de artikelen 94 en 95. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1701/9*)

De stemmingen over de amendementen en over de artikelen worden aangehouden.

– *De artikelen 96 tot en met 98 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 99. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1701/8*)

Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Dat amendement gaat over dezelfde kwestie als de vorige.

De voorzitter: De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 100 tot en met 102 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 103. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1701/8*)

Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Ook dit amendement heeft betrekking op wat gisteren in de commissie is besproken. Vroeger mocht het kabinetspersoneel niet deeltijds werken als personeelslid bij het OCMW. We heffen dit verbod nu op.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Ik wil opmerken wat ik eerder over het Gemeentedecreet zei. We zitten met een probleem. Een kabinetmedewerker heeft een duidelijke politieke kleur, en is tegelijk een neutraal ambtenaar. Hoewel ik de praktische achtergrond wel begrijp, is dat geen goede zaak. Op die manier wordt kabinetspersoneel geïnstitutionaliseerd.

De voorzitter: De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren: Ik vermoed dat de heer Tavernier in de verkeerde gemeente woont. Kabinet-

personeel is niet noodzakelijk politiek personeel. Ik wil dat rechtzetten omdat ik dat principieel niet kan aanvaarden. Het uitgangspunt is niet correct.

De voorzitter: De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *Artikel 104 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

Er zijn amendementen op artikel 105. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1701/8*)

Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Dit amendement heeft betrekking op de aanstelling van de ombudsvrouw of -man.

De voorzitter: De stemmingen over de amendementen en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 106 en 107 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 108. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1701/9*)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 109 tot en met 113 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 114. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1701/8*)

Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Ook dit amendement heeft betrekking op de evaluatie van de ombudsman of -vrouw die door de OCMW-raad moet gebeuren.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: In de verantwoording staat: “In dit artikel wordt tevens de onafhankelijkheid van de ombudsman gewaarborgd.” Het artikel zegt dat om een aantal mensen te evalueren een voorbereidend rapport, opgesteld door externe deskundigen, nodig is, een verslag van het vast bureau enzovoort. Dat wil zeggen dat we de evaluatie proberen te objectiveren voor de secretaris en voor de financieel beheerder. De ombudsman moeten we wel evalueren, maar daarvoor zijn de rapporten niet nodig. Voor de ombudsman worden die relatief objectieve elementen niet gebruikt. En dit voor een functie die in een aantal gevallen gevoelig ligt.

De ombudsman moet zich soms ter verdediging van de burger positioneren ten aanzien van de uitvoerende macht, in dit geval van de voorzitter of het bureau van het OCMW. Ik vind het een slechte zaak dat er wordt gezegd dat voormeld rapport en voormeld verslag niet vereist zijn bij de evaluatie van de ombudsman. Dit staat haaks op het waarborgen van de onafhankelijkheid van de ombudsman. Ik wil dan ook aan de meerderheid vragen om dit amendement in te trekken.

De voorzitter: De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 115 tot en met 148 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 149. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1701/9*)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 150 tot en met 161 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 162. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1701/8*)

Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Dit amendement zorgt ervoor dat een opdracht van aanneming van werken, leveringen of diensten niet moet worden stopgezet indien blijkt dat er niet voldoende krediet is. Wanneer blijkt dat een opdracht meer zal kosten dan oorspronkelijk was gebudgetteerd, kan de raad voor maatschappelijk welzijn of het vast bureau een hoger krediet uittrekken.

De voorzitter: De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 163 en 164 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 165. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1701/8*)

Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Ook dit amendement heeft betrekking op de kasfunctie.

De voorzitter: De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 166 tot en met 169 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 170. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1701/8*)

Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Idem dito.

De voorzitter: De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 171 tot en met 175 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 176. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1701/8*)

Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Dit amendement gaat eveneens over de kasverrichtingen.

De voorzitter: De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *Artikel 177 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 178. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1701/9*)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 179 tot en met 182 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 183. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1701/9*)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 184 tot en met 199 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 200. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1701/9*)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 201 tot en met 203 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 204. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1701/8*)

Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Dit amendement maakt het mogelijk om een ombudsdienst op te richten met alle

samenwerkingsverbanden waarin het decreet op de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden daartoe voorziet.

De voorzitter: De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 205 tot en met 210 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 211. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2007-08, nr. 1701/9)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 212 tot en met 261 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 262. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2007-08, nr. 1701/8)

Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: We hebben dit amendement ingevoerd op vraag van de Raad van State. Het betreft de beroepsprocedures die bij de Raad van State kunnen worden aangevraagd.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Ik heb er nooit iets op tegen wanneer het advies van de Raad van State wordt gevolgd. Dat advies was echter al een poosje binnen. Het was al binnen bij de bespreking in de commissie.

Het is wat laat om dit nu plots bij amendement in te voeren maar het is wel noodzakelijk

De voorzitter: De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 263 tot en met 271 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 272. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2007-08, nr. 1701/9)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– *De artikelen 273 tot en met 284 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 285. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2007-08, nr. 1701/8)

Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Dit amendement moet de inwerkingtreding mogelijk maken van alles wat te maken heeft met de kasfuncties.

De voorzitter: De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 30 maart 1999 houdende organisatie van de zorgverzekering – 1810 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Roex, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx: Mevrouw de voorzitter, collega's, mijnheer de minister, over enkele maanden zal het tien jaar geleden zijn dat het oorspronkelijke decreet houdende de invoering van de zorgverzekering in dit parlement werd goedgekeurd. De hoeveelste decreetswijziging wij vandaag bespreken, weet ik niet. Ik ben de tel kwijt. Onze fractie is altijd mee gestapt in het verhaal van de zorgverzekering, zij het met de nodige kritische kanttekeningen, vooral inzake de grote, administratieve last en de daarbij horende kosten.

Mijnheer de minister, ook vandaag zal onze fractie deze decreetswijziging goedkeuren. We zullen hier niet het hele debat dat we in de commissie gevoerd hebben, overdoen. Het was trouwens een interessant debat, dat jammer genoeg op weinig belangstelling van de meerderheid kon rekenen, tot ergernis van niet alleen onszelf, maar ook van u.

Toch wil ik één opmerking maken. Dit ontwerp voert opnieuw een aantal uitzonderingen in. Daar valt stuk voor stuk iets voor te zeggen. Het zal echter de toepassing van de zorgverzekering er niet eenvoudiger op maken of de administratieve lasten verminderen.

Ten slotte wil onze fractie toch aandacht vragen voor mensen die in een serviceflat verblijven. Ze genieten immers niet automatisch van een uitkering van de

zorgverzekering, terwijl dat wel het geval is voor rusthuisbewoners. En toch, mijnheer de minister, gaat het eigenlijk om dezelfde doelgroep. Dat lijkt me alvast een onderwerp voor een volgende decreetsaanpassing. Ik ben er namelijk zeker van dat het laatste woord niet is gezegd over de zorgverzekering. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Ik wil de discussie uit de commissie niet herhalen. We vinden deze aanpassingen terecht. We komen tegemoet aan een aantal bedenkingen die, onder andere, door het Kinderrechtencommissariaat werden geformuleerd. Zo is er de mogelijkheid tot kwijtschelden van boetes.

Het gaat andermaal om een aanpassing. Wat dat betreft, heeft de heer Strackx gelijk. Vele niet-Vlamingen zijn echter jaloers op de zorgverzekering. Het is eigen aan een nieuwe regeling dat die af en toe moet worden bijgestuurd. We staan volledig achter de aanpassingen die worden voorgesteld. Dat geldt trouwens voor de hele commissie.

De voorzitter: Minister Vanackere heeft het woord.

Minister Steven Vanackere: Ik wil gewoon nog eens bevestigen dat met deze wijzigingen de fundamentele filosofie van de zorgverzekering, zoals die tien jaar geleden door het Vlaams Parlement werd gecreëerd, helemaal niet wordt aangetast. Die vaststelling hebben we allemaal in de commissie gemaakt.

Mijnheer Strackx, ik ben het niet eens met uw vrees over een grotere administratieve last die door de aanpassing zou ontstaan. De heer Dehaene heeft terecht opgemerkt dat het scheppen van een rechtsgrond om kwijtscheldingen mogelijk te maken juist een bron van minder administratieve poespas is. Daarnaast is ook de formule van de automatische rechtsverkrijging, zeker voor de recht-hebbende, van die aard dat er minder administratieve lasten zullen zijn voor het verkrijgen van de rechten waar ze aanspraak op kunnen maken. De verbeteringen worden dus inderdaad geleidelijk doorgevoerd. De grondvesten worden echter niet in vraag gesteld.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1810/1*).

– *De artikelen 1 tot en met 10 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VERSLAG over het verzoekschrift over de overgangsdatum voor volledige terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen in het onderwijs – 1970 (2008-2009) – Nr. 1

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie.

Mevrouw Kathleen Helsens, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

De heer Dirk De Cock, verslaggever, heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Ik verwijs naar het schriftelijke verslag.

De voorzitter: Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

VASTE COMMISSIE VOOR TAALTOEZICHT

Voordracht van de kandidaten voor de benoeming door de Koning van vijf vaste en vijf plaatsvervangende leden

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is, overeenkomstig artikel 60, § 2 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, de voordracht van de kandidaten voor de benoeming door de Koning van vijf vaste en vijf plaatsvervangende leden van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. De benoemingsvoordracht geschiedt op driedubbele lijsten.

De lijst met de door de fracties voorgedragen kandidaten werd in de zaal rondgedeeld.

Van sommige kandidaten ontbreken nog sommige documenten waaruit moet blijken dat zij aan de benoemingsvoorwaarden voldoen. Ik stel voor die kandidaten onder voorbehoud van indiening van die documenten voor benoeming voor te dragen.

Vraagt iemand daaromtrent het woord? (*Neen*)

Aangezien het aantal kandidaten overeenstemt met het aantal toe te wijzen plaatsen, verklaar ik de volgende dames en heren voorgedragen voor benoeming door de Koning van vijf vaste en vijf plaatsvervangende leden van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht :

als eerste kandidaten:

de heer Steven Utsi
de heer Peter Vandebussche
mevrouw Helga De Baets
de heer Emmanuel Vandebossche
mevrouw Tania Dekens (onder voorbehoud)

als tweede kandidaten :

mevrouw Annick Buggenhout
de heer Jean-Marie Van Exem
de heer Frank Judo
de heer Willem Vanden Broucke (onder voorbehoud)
mevrouw Ellen Neirinck

als derde kandidaten:

mevrouw Barbara Bonte (onder voorbehoud)
mevrouw Hilde Roosens
de heer Jozef Ostyn
mevrouw Ingrid Vrancken (onder voorbehoud)
de heer Steven Wittevrongel

Ik zal de lijst van de kandidaten aan de minister van Binnenlandse Zaken bezorgen.

MOTIE van de heren Jan Peumans, Geert Bourgeois, Mark Demesmaeker, Gino De Craemer en Piet De Bruyn en mevrouw Helga Stevens betreffende een belangenconflict – 1992 (2008-2009) – Nr. 1

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, deze middag heeft de heer Peumans bij motie van orde een voorstel gedaan tot aanvulling van de agenda met de motie van de heren Peumans, Bourgeois, Demesmaeker, De Craemer en De Bruyn en mevrouw Stevens betreffende een belangenconflict.

De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de voorzitter, de N-VA-fractie stelt voor om, in toepassing van artikel 92

van het Reglement van het Vlaams Parlement, in het kader van een belangenconflict bij hoogdringendheid een motie in te dienen.

Gisteren heeft de Commissie voor de Financiën en Begroting van de Kamer van Volksvertegenwoordigers de begroting 2009 goedgekeurd – het is natuurlijk maar de vraag in welke mate dit een begroting kan worden genoemd. Mijn partij heeft 27 amendementen ingediend. Zoals de traditie vereist, zijn al die amendementen uiteraard verworpen.

Onze amendementen hebben betrekking op het feit dat de federale overheid eigenlijk een aantal bevoegdheden uitoefent die niet tot de bevoegdheden van de federale overheid behoren. Daarom hebben we hier deze motie ingediend. Ik wil ter attentie van de CD&V-fractie trouwens opmerken dat dit aansluit bij wat de minister-president recent in een interview heeft gezegd.

Eigenlijk gaat het hier om de illegale uitoefening van activiteiten door de federale overheid. Ik kan hier talrijke voorbeelden van geven. In overeenstemming met artikel 92 van het Reglement van het Vlaams Parlement vragen we de procedure betreffende een belangenconflict aan te vatten.

Deze bevoegdheidsoverschrijdende uitgaven zijn inefficiënt en zouden bovendien door de gewesten kunnen worden uitgeoefend.

De reden waarom we de hoogdringendheid inroepen, is eenvoudig: volgende week zal de plenaire zitting van de Kamer van Volksvertegenwoordigers stemmen over wat de Commissie voor de Financiën en Begroting deze week heeft goedgekeurd.

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Mevrouw de voorzitter, de stemming over de federale begroting zal inderdaad volgende week plaatsvinden. Dat kan ik moeilijk ontkennen. We zouden deze motie eventueel volgende week nog kunnen bespreken. Later kan echter niet. Ik heb er bijgevolg geen probleem mee dit punt nu te behandelen.

De voorzitter: Is het parlement het eens met dat voorstel tot aanvulling van de agenda? (*Instemming*)

Dan stel ik voor dat de motie van de heren Peumans, Bourgeois, Demesmaeker, De Craemer en De Bruyn en mevrouw Stevens onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de motie van de heren Peumans, Bourgeois, Demesmaeker, De Craemer en De Bruyn en mevrouw Stevens betreffende een belangenconflict.

De bespreking is geopend.

De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de voorzitter, ik dank de plenaire vergadering voor de mogelijkheid deze motie nu onmiddellijk te behandelen. Ik zal even de memorie van toelichting bij onze motie overlopen.

Iedereen weet dat de federale begroting momenteel donkerrood kleurt. Ik vind het dan ook vreemd vast te stellen dat de federale regering nu binnen allerlei beleidsdomeinen initiatieven neemt.

Het is vreemd om vast te stellen dat de federale regering allerlei initiatieven neemt op beleidsterreinen die bij de vroegere staatsvorming aan de deelstaten werden toegewezen. Dat is de reden van het belangenconflict. Intussen kan de federale regering haast haar eigen bevoegdheden niet meer financieren. Het federale begrotingstekort wordt dag na dag alleen maar groter.

Samen zijn deze bevoegdheidsoverschrijdende maatregelen goed voor meer dan 1,1 miljard euro in de federale begroting. De opsplitsing werd ook gemaakt door minister-president Peeters. Hij heeft heel duidelijk aangegeven dat alleen al de uitgaven van de federale begroting die op het Vlaamse niveau zouden kunnen worden uitgegeven 639 miljoen euro bedragen, 79 miljoen euro in het Brusselse Gewest en respectievelijk 220 miljoen en 209 miljoen euro in het Waalse Gewest en in de Franse Gemeenschap.

Deze bevoegdheidsoverschrijdende uitgaven blijken bovendien inefficiënt. Vlaanderen voert immers dikwijls op hetzelfde bevoegdheidsterrein actief een eigen beleid. Zo groeit er een kluwen waarbij de federale overheid beleidsinitiatieven neemt naast en soms zelfs tegen beleidsinitiatieven in van de Vlaamse overheid. Bijvoorbeeld op het vlak van preventie doorkruist het federale niveau de Vlaamse campagnes. Dat werd hier al herhaaldelijk aangekaart door middel van actuele vragen en vragen om uitleg. Dat is niet alleen verspilling van overheidsgeld, de federale overheid oefent hier bevoegdheden uit die haar door toedoen van een bijzondere wet helemaal niet toekomen.

Wij vragen met deze motie om de grondwettelijke bevoegdheidsverdeling te respecteren. Wij willen dat er een einde wordt gemaakt aan de usurpatie van Vlaamse bevoegdheden door de federale overheid.

In de motie staat een opsomming met de desbetreffende bedragen erbij. Ik zal ze niet allemaal voorlezen, dat zou ons te ver voeren. We hebben die opsomming gehaald uit de nota van minister-president Peeters, maar wij hebben haar zelf nog aangevuld met een aantal andere kredieten die in de federale begroting staan ingeschreven.

Wij zijn van mening dat de federale overheid moet stoppen met haar bevoegdheidsoverschrijdende uitgaven. Deze uitgaven zijn inefficiënt. Dikwijls heeft Vlaanderen op hetzelfde bevoegdheidsterrein een eigen beleid. Niet zelden ontstaat er een kluwen waarin de federale overheid beleidsinitiatieven neemt en soms zelfs tegen beleidsinitiatieven van de Vlaamse overheid ingaat.

Wij oordelen bijgevolg dat wij ernstig kunnen worden benadeeld door het in de Kamer van Volksvertegenwoordigers aanhangige ontwerp van algemene uitgavenbegroting en vragen dus de schorsing van de procedure met het oog op overleg, conform de toepassing van artikel 92 van ons reglement.

Tot daar, mevrouw de voorzitter en collega's, de toelichting bij de motie betreffende het belangenconflict.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, wij zullen deze motie uiteraard steunen. Het omgekeerde zou in het verleden wellicht niet waar zijn geweest.

Wij weten al lang dat de usurpatie van bevoegdheden, zoals de minister-president het een paar weken geleden heeft genoemd, al langer dan vandaag bestaat. Deze usurpatie is begonnen met wat men toen de Belgische recuperatie onder paars noemde. Daar is het usurperen, het naar zich toetrekken van bevoegdheden begonnen. Ik heb in de Senaat resoluties weten goedkeuren waarin men aan de federale regering vroeg om uitgaven te doen op domeinen waarvan vaststond dat ze op dat ogenblik al tot de gemeenschappen behoorden. De zaak is maar acuut geworden toen de federale regering, omwille van de Financieringswet, helemaal financieel werd uitgekleeft. Wij weten ook waarom dergelijke federale projecten toen, vanaf 1999, werden opgestart. Omdat federale projecten in financiering voorzien voor een aantal zaken die weliswaar tot de gemeenschaps- en gewestbevoegdheden behoren, maar die voor heel het land gelden. Bijgevolg hadden de deelstaten die bevoegd waren, de middelen niet om zelf die projecten op te starten of eventueel te financieren. We hebben dat gezien met de zorgverzekering. Dat was onze bevoegdheid. Wij hebben ervoor moeten vechten om nog eens juridisch bevestigd te krijgen dat het onze bevoegdheid was, maar de Franstaligen hebben dat juridisch betwist omdat zij zelf blijkbaar niet de middelen hadden om een dergelijke zorgverzekering te financieren. Daarin zagen zij al de voorafspiegeling van de splitsing van de sociale zekerheid. Dat staat voor hen gelijk met het einde van België.

De federale regering bevindt zich nu in een budgettaire noodsituatie. Men houdt zich alsnog vast aan al de begrotingsposten die effectief opgesomd zijn in de motie en waarvan men zich afvraagt waarom men dat blijft doen. De vraag stellen is ze beantwoorden.

Wij steunen deze motie omdat het nu een beetje te ver gaat en al veel te lang duurt. Mijnheer Peumans, u hebt een slecht karakter, ik heb misschien ook een slecht karakter. De posten die u hier opnoemt en die in de federale begroting staan, staan al meer dan vier jaar in de federale begroting. Die staan daar al veel langer in. Toen maakte uw partij deel uit van de Vlaamse Regering. *(Opmerkingen van de heer Van Dijck)*

Wij hebben andere dingen gedaan, mijnheer Van Dijck. We gaan ze niet opsommen.

Indien we dit toen hadden gedaan, dan had u gezegd dat ik moest wachten omdat ik weer veel te ongeduldig was. Dit zijn budgettaire posten die ook vorig jaar in de federale begroting stonden. In mei 2008 heeft de N-VA in de Kamer, op één onthouding na, die begroting met al die posten, weliswaar met andere bedragen, goedgekeurd.

Dat wou ik toch nog even zeggen. Ik steun uw vraag, maar mijn slecht karakter verhindert mij niet om u eraan te herinneren dat berouw na de zonde komt. Dit duurt al jaren. U hebt zelf in de Kamer de begroting met al die posten goedgekeurd. Nu wilt u het met alle macht tegenhouden. Desondanks, mijnheer Peumans, zullen wij deze motie steunen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Ik doe dezelfde vaststelling als de heer Van Hauthem, namelijk dat al die bevoegdheidsoverschrijdende maatregelen ook de voorbije jaren al in de begrotingen stonden. Toen kregen we geen vraag voor een motie of een belangenconflict.

Uiteraard zijn deze usurperende maatregelen in de belangstelling gekomen door het feit dat de Vlaamse Regering dit zelf vooruit heeft geschoven als alternatief voor de vraag van de federale regering dat de gewesten geld zouden opzijzetten voor de begroting. Zoals u weet, gaat de Vlaamse Regering daar niet op in. Wij steunen haar. Ze heeft aan de federale overheid de suggestie gedaan om dit zelf op te lossen, als er een probleem is. Wij vinden dat het antwoord van de Vlaamse Regering volstaat. We steunen deze motie dus niet.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Ik zou de N-VA-fractie willen feliciteren met het mooie werk: een oplijsting van usurperende bevoegdheden. Misschien is het ook een teken van herwonnen maagdelijkheid.

In ieder geval, wij onthouden ons bij deze motie, niet omdat we niet willen debatteren over de inhoud, maar omdat we het instrument van een belangenconflict op dit moment niet opportuun vinden. We zouden willen voorstellen dat de onderhandelaars van de communautaire dialoog deze lijst meenemen om het debat daar op een – hopelijk – constructieve manier te voeren.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: De fractieleden van Groen! zeggen dat ze het belangenconflict als instrument niet opportuun vinden. Ze moeten misschien eens in de leer gaan bij hun Franstalige collega's van Ecolo, want die hebben er geen probleem mee om belangenconflicten in te roepen. Ik zal geen voorbeelden geven.

Mijnheer Van Hauthem, bedankt voor de steun, maar ik wil er wel op wijzen dat, in tegenstelling tot vroeger, het minister-president Peeters zelf is geweest die dit aangehaald heeft. Minister-president Peeters heeft een keurige oplijsting gemaakt. Kamerlid Jan Jambon heeft die inderdaad aangevuld met andere dingen waarvan wij denken dat ze niet tot de bevoegdheid van de federale overheid behoren. Daardoor komen we tot een hoger bedrag.

Het grote verschil met vroeger is dat de Vlaamse Regering nu zelf inziet dat er een hele hoop bevoegdheden uitgeoefend worden door de federale overheid. We hebben dat als N-VA altijd voldoende gesignaleerd. Ik ben verheugd dat minister-president Peeters dat nu ook inziet en vindt dat actie moet worden ondernomen.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer Peumans, er blijft een vleugje hypocrisie aan hangen. Minister-president Peeters heeft het ontdekt, toenmalig minister Bourgeois blijktbaar niet. Maar we zullen deze motie hoe dan ook steunen. Wij zijn niet zo sectair zoals u in het verleden tegenover ons.

De voorzitter: De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming houden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heren Bart Van Malderen en Jos De Meyer en mevrouw Anne Marie Hoebeke houdende verlening van een gewestwaarborg voor grensoverschrijdende financiële transacties – 1993 (2008-2009) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Sannen bij motie van orde een voorstel tot

spoedbehandeling gedaan van het voorstel van decreet van de heren Van Malderen en De Meyer en mevrouw Hoebeke houdende verlening van een gewestwaarborg voor grensoverschrijdende financiële transacties.

De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mevrouw de voorzitter, ik had gevraagd om het voorstel van decreet bij hoogdringendheid te behandelen, maar dat hoeft daarom niet vandaag. Voor mijn part kan dat net zo goed bij de begrotingsbespreking volgende dinsdag of woensdag. Maar ook dan moest ik de procedure toepassen en vragen om de spoedbehandeling.

Ik heb gezegd dat het gaat over het verlenen van een gewestwaarborg voor grensoverschrijdende financiële transacties.

De heer Jan Peumans: Mijnheer Sannen, wat is de reden van de hoogdringendheid?

De heer Ludo Sannen: Ik geef, wat dat betreft, graag het woord aan collega Van Malderen, die mede-indiener is van dit voorstel van decreet.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de voorzitter, collega's, dit voorstel van decreet probeert om een van de onvermoede gevolgen van de kredietcrisis te lenigen.

Vandaag zijn besprekingen bezig. Het snel machtigen van de Vlaamse Regering om de nodige stappen te kunnen zetten, zou niet alleen het vinden van een oplossing vergemakkelijken, ook financieel, maar ook bespoedigen. Ik denk dat dit, gezien de financiële consequenties voor elk van de betrokken gemeenten en steden, absoluut noodzakelijk is.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de voorzitter, ik weet nog altijd niet wat de hoogdringendheid is. We kunnen hier niet inhoudelijk op ingaan, maar ik vind het uiterst merkwaardig dat twee van de drie indieners blijkbaar betrokken partij zijn. Zij zijn in een systeem gestapt, waarvan in de memorie van toelichting stond dat er in de toekomst nooit iets met dat systeem kon gebeuren. Ik heb dat indertijd, als verantwoordelijke voor Financiën in mijn gemeente, ook gevolgd. Wij zijn dus niet in dat verhaal gestapt. De heer Van Malderen is blijkbaar schepen in Dendermonde, de heer De Meyer is schepen in Sint-Niklaas en mevrouw Hoebeke woont in Wetteren, maar de gemeente Hamme is er ook nog bijgenomen.

Ik begrijp nog altijd niet wat de hoogdringendheid is. Men zegt dat er op een of andere manier iets moet

gebeuren. Is er een einddatum vooropgesteld? Dit is een decreet maken à la tête du client. Drie gemeenten zitten blijkbaar met een probleem, en nu moet dit Vlaams Parlement een decreet goedkeuren om, voor de stommiteit die drie gemeenten indertijd hebben begaan door in dat systeem te stappen, de gemeenschap ervoor te laten opdraaien. (*Applaus bij de oppositie*)

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mevrouw de voorzitter, ik wil me aansluiten bij de analyse van de heer Peumans.

We hebben drie weken geleden in de subcommissie voor Financiën daar al een klein debat over gevoerd met de minister-president. Gelukkig zijn er uiteindelijk maar drie gemeenten in Vlaanderen op dat cross-border-leasesysteem ingegaan in 2003, anders hadden we nu voor veel grotere rampen gestaan.

Ik vind het goed dat we daar snel over debatteren, maar ik wil voorstellen dat het voorstel van decreet wordt verwezen naar de commissie. Als er geen commissievergadering is gepland, kan een extra commissievergadering bijeen worden geroepen, om het debat ten gronde te voeren.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Ik wil dit even historisch correct duiden. Op dat ogenblik stonden heel wat meer steden en gemeenten in Vlaanderen aan te schuiven om in hetzelfde procedé te stappen, maar op dat moment is de Amerikaanse wet gewijzigd waardoor het niet meer mogelijk was. Dat belet niet dat er daarnaast, terecht, kritische stemmen waren. Beide elementen waren aanwezig.

De voorzitter: De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx: Mevrouw de voorzitter, men vraagt hier zo maar eventjes om zeven uur 's avonds een gewestwaarborg van 120 miljoen dollar aan de belastingbetaler. Dat gebeurt op basis van een summier motivatie en een aantal beweringen in de toelichting die wij op dit moment niet kunnen verifiëren. Ze kunnen waar of niet waar zijn. Men spreekt niet over de impact op de begroting.

Mevrouw de voorzitter, ik denk dat dit best zou worden besproken in een commissie. Men kan de commissie voor Financiën bijeenroepen volgende week zodat we daar een gedegen technische uitleg kunnen krijgen en een fatsoenlijk debat over kunnen voeren.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mevrouw de voorzitter, ik heb nu de hoogdringendheid gevraagd zodat iedereen van

het voorstel kennis zou kunnen nemen voor we de bespreking zouden starten. Ik heb gesuggereerd om de bespreking in de plenaire zitting pas volgende week te houden. Niets belet dat de voorzitter van de commissie voor Financiën en Begroting vooraf nog een commissievergadering samenroept over dit voorstel van decreet. Mijn vraag van hoogdringendheid heeft tot doel dat we dit in de plenaire vergadering kunnen stemmen voor 1 januari 2009, omdat het dan zou moeten ingaan.

Ik ga inhoudelijk niet in op het voorstel, dat zal de taak zijn van een mogelijk bijeen te roepen commissievergadering of dat zal gebeuren in de plenaire zitting.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mevrouw de voorzitter, ik heb ook maar pas kennis genomen van dit voorstel van decreet. Onafgezien van de sympathie voor de ondertekenaars, vind ik dit een precedent.

Als de Vlaamse Regering waarborgen geeft voor constructies die zijn opgezet door drie steden, is er een precedentwaarde. We zullen voor een zware economische crisis komen te staan de volgende maanden, met bedrijven die vragen zullen stellen voor subsidiëringen en waarborgen – kijk maar naar wat er in Amerika is gebeurd met de automobielsector. En dan moeten we dit in het Vlaams Parlement bij hoogdringendheid goedkeuren? Het is een louter persoonlijke mening, maar ik zal dat niet goedkeuren. Ik stem niet in functie van bepaalde constructies waarvoor is gewaarschuwd. Dat dateert van 10 jaar geleden, toen een aantal excellenties, waaronder de toenmalige voorzitter van het Vlaams Parlement en de heer Willockx, plots het licht zagen schijnen om een aantal dingen in Amerika te verkopen die dan enorm rendabel zouden kunnen terugkomen. Iedereen die dat niet deed, was een dommerik en liet geld liggen.

Na al die jaren hier op een zo korte tijd vragen dat het Vlaams Parlement die waarborg zou geven? Sorry, ik vind dat zoiets eerst in de commissie grondig moet worden besproken. Er moet ook een hoorzitting worden gehouden met die gemeentebesturen. We moeten de houding van de Vlaamse gemeenten kennen voor we een dergelijke cheque tekenen: het gaat hier over 150 miljoen dollar.

We hebben een paar weken geleden voor heel de Vlaamse economie een amendement goedgekeurd. Dat ging over 300 miljoen euro waarborg. Men zegt dikwijls dat we een gemeenteraad zouden zijn, maar hier drie gemeenten ter hulp snellen met een algemene regeling die een precedentswaarde zal hebben voor heel de economie, daar waarschuw ik voor. (*Applaus bij het Vlaams Belang, CD&V, de N-VA, Groen! en van de heer Caron*)

De voorzitter: Ik heb begrepen dat de heer Sannen niet de onmiddellijke behandeling vraagt.

De heer Ludo Sannen: Ik stel voor dat de commissie daar misschien morgen over samenkomt.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de voorzitter, aan de heer Sannen wil ik zeggen dat ik op 29 oktober een vraag om uitleg heb ingediend over die problematiek. Die vraag is nog altijd niet in om het even welke commissie behandeld.

Het gaat niet alleen over die drie gemeenten. Ik heb aan de minister van Financiën gevraagd of er andere instellingen betrokken zijn bij deze kwestie. Dan verwijs ik onder meer naar de Liefkenshoektunnel. Maar goed, daar zullen we het hier nu niet over hebben. Ik heb gevraagd of een aantal andere instellingen in een gelijkaardige situatie zullen komen.

Ik sluit me dus graag aan bij wat de heer Van Rompuy heeft gezegd: laten we daar eerst een fatsoenlijke hoorzitting over houden, zodat dit er niet op een draffe wordt doorgejaagd.

De voorzitter: Ik stel voor dat we de voorzitter van de commissie voor Financiën hierover aanspreken, zodat hij daar spoedig de commissie over kan bijeenroepen. We kunnen maandag tijdens de vergadering van het Bureau nog altijd het punt op de agenda van volgende week plaatsen. Is iedereen het daarmee eens? (*Instemming*)

Dan is aldus besloten.

ONTWERP VAN DECREET betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn – 1701 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 9

Aangehouden stemmingen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmingen over de amendementen op de artikelen 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 20, 21, 22, 24, 28, 37, 43, 49 en 52, op de opschriften van titel II, hoofdstuk II en van titel II, hoofdstuk II, afdeling I, op de artikelen 53, 54, 55, 56 en 57, op het opschrift van titel II, hoofdstuk II, afdeling II, en op de artikelen 59, 60, 62, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 80, 86, 87, 91, 94, 95, 99, 103, 105, 108, 114, 149, 162, 165, 170, 176, 178, 183, 200, 204, 211, 262, 272 en 285 en over de artikelen 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 20, 21, 22, 24, 28, 37, 43, 49, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 59, 60, 62, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 80, 86, 87, 91, 94, 95, 99, 103, 105, 108, 114, 149, 162, 165, 170, 176, 178, 183, 200, 204, 211, 262, 272 en 285 van het ontwerp van decreet.

Aan de orde is de stemming over amendement 157 van de heer Van Hauthem, de dames Michiels, Martens en De Lobel en de heer Wim Van Dijck op artikel 6.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

91 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
33 leden hebben ja geantwoord;
58 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 6.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

92 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
68 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben zich onthouden.

Artikel 6 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 158 van de heer Van Hauthem, de dames Michiels, Martens en De Lobel en de heer Wim Van Dijck op artikel 7.

Zelfde stemming als bij amendement 157? (*Instemming*)

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 7.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

84 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
60 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben neen geantwoord.

Artikel 7 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 159 van de heer Van Hauthem, de dames Michiels, Martens en De Lobel en de heer Wim Van Dijck op artikel 8.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

91 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
29 leden hebben ja geantwoord;
58 leden hebben neen geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 8.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

92 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
68 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben neen geantwoord.

Artikel 8 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 160 van de heer Van Hauthem, de dames Michiels, Martens en De Lobel en de heer Wim Van Dijck tot vervanging van artikel 10.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

92 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
65 leden hebben neen geantwoord;
3 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 10.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

92 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
68 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben neen geantwoord.

Artikel 10 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 161 van de heer Van Hauthem, de dames Michiels, Martens en De Lobel en de heer Wim Van Dijck tot vervanging van artikel 11.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

90 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
29 leden hebben ja geantwoord;
58 leden hebben neen geantwoord;
3 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 11.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

86 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
63 leden hebben ja geantwoord;

22 leden hebben neen geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Artikel 11 is aangenomen.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, ik heb me onthouden bij deze stemming uit protest tegen deze gang van zaken. De meerderheid legt hier een reparatiedecreet voor en is niet eens voltallig. Als de oppositie nu weggaat, kan over het ontwerp van decreet niet worden gestemd. Ik vind deze manier van werken beschamend. Men dient nog rap 26 amendementen in om het ontwerp van decreet af te stemmen op het Gemeentedecreet. De regering heeft dat toegelicht maar is nu vertrokken. Ze verwacht van het parlement dat we daarover stemmen, terwijl de meerderheid niet voltallig is. Daar doen wij niet aan mee.

– *De Vlaams Belangfractie verlaat het halfroond.*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: We schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 19.10 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 19.21 uur.*

ONTWERP VAN DECREET betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

– 1701 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 9

Aangehouden stemmings (Voortzetting)

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van de aangehouden stemmings.

Aan de orde is de stemming over amendement 162 van de heer Van Hauthem, de dames Michiels, Martens en De Lobel en de heer Wim Van Dijk tot vervanging van artikel 12.

Stemming nr. 10

Ziehier het resultaat:

59 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
58 leden hebben neen geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mevrouw de voorzitter, ik heb een stemafpraak met mevrouw Schauvliege.

De voorzitter: Dames en heren, het quorum werd niet bereikt. We stellen deze en volgende stemmings uit tot volgende week dinsdag om 10 uur.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op dinsdag 16 december 2008 om 10 uur en 14 uur, op woensdag 17 december 2008 om 10 uur en 14 uur en op donderdag 18 december 2008 om 10 uur en 14 uur.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 19.24 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Erik Arckens, Geert Bourgeois, Thieu Boutsen, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Tom Dehaene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Marnic De Meulemeester, Stern Demeulenaere, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Filip Dewinter, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Monique Moens, Fientje Moerman, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Marleen Vanderpoorten, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken, Frans Wymeersch.

Afwezig met kennisgeving

Sonja Claes, Marijke Dillen, Marcel Logist, Elke Roex, Joke Schauvliege, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Paul Wille: gezondheidsredenen;

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Vera Jans, Jul Van Aperen, Luc Van den Brande, André Van Nieuwkerke, Gerda Van Steenberge: ambtsverplichtingen;

Anissa Tamsamani: familieverplichtingen.

Afwezig zonder kennisgeving

Johan Sauwens, Miet Smet.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Rudi Daems, Gino De Craemer, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Mark Demesmaeker, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Jan Peumans, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete, Mieke Vogels

NEEN-stemmen:

Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Dirk De Cock, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Ludo Sannen, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

---

Stemming nr. 2:

JA-stemmen:

Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Ludo Sannen, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jef Tavernier, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete

---

Stemming nr. 3:

JA-stemmen:

Louis Bril, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Rudi Daems, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Veerle Heeren, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Ludo Sannen, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jef Tavernier, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo

Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete

---

Stemming nr. 4:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Rudi Daems, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete, Mieke Vogels

NEEN-stemmen:

Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Dirk De Cock, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Laurence Libert, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Ludo Sannen, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

ONTHOUDINGEN:

Piet De Bruyn, Gino De Craemer, Mark Demesmaeker, Jan Peumans

---

Stemming nr. 5:

JA-stemmen:

Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Ludo Sannen, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jef Tavernier, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete

---

Stemming nr. 6:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete

NEEN-stemmen:

Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Rudi Daems, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Ludo Sannen, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jef Tavernier, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme

ONTHOUDINGEN:

Piet De Bruyn, Mark Demesmaeker, Jan Peumans

Stemming nr. 7:

JA-stemmen:

Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Eloi Glorieux, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Ludo Sannen, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jef Tavernier, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete

---

Stemming nr. 8:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Rudi Daems, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Vera Dua, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An

Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete, Mieke Vogels

NEEN-stemmen:

Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Dirk De Cock, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Ludo Sannen, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

ONTHOUDINGEN:

Gino De Craemer, Mark Demesmaeker, Jan Peumans

Stemming nr. 9:

JA-stemmen:

Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Peumans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Ludo Sannen, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jef Tavernier, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

NEEN-stemmen:

Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete

ONTHOUDING:

Joris Van Hauthem

Stemming nr. 10:

NEEN-stemmen:

Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Dirk De Cock, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Tom Dehaene, Paul Delva,

Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Hugo Philtjens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Ludo Sannen, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme

ONTHOUDING:

Eloi Glorieux
